F
Fayen.

<366135841200 18

<366135841200 18

Bayer. Staatsbibliothek

Gottgefällige Unterstützung
über das Geheimniß der
Erlösung des Menschl. Ge-
schlechts . . . in die Slavonische
Sprache (vielleicht Bulgarische)
übersetzt durch Petrus
Deodatus Bakschicha

B. Ord. 995

Patres latini

Bonaventura

Sec. XIII flor. 1260

pg. 2937.

Meditationes S. Bonauenturæ.

To yest

BOGOGLIVBNA RAZMISCGLIANYA

Od Otayſtva Odkupglienya Coviçanskoga.

S. BONAVENTVRAE CARDINALA

Prenesena, .

V yezik Slovinski, Trudom

P. O. F. Petra Bogdana Bakſichia Cuſtoda Bulgariæ Reda Male Bratye S. O. Franceska Obsluxeva-yuchijh.

ROMAE. MDCXXXVIII.
Typis Sacræ Congreg. de Propag. Fide.
Superiorum Permißu.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

PLEMENITOMV,
I ſvake çaſti doſtoynomu,
GOSPODINV
FRANCESKV MARKANICHIV,
Poklon, i milo pozdrav-glienye.

OBICAY yeſt ſtara, i od mnoga vrimena megiu gliudi, à navlaſc megiu drazimi priategli, obſluxevana, da otiſcavſci tko od domaſvoga, i ſtavivſe tugie zemglie prohoditi, vazda iſcte na zavratku ſvomu donesti ſctogod, budi malo, ali veliçko, çimbi mila, i draga Goſpodina, i Priateglia nadario, za bilig, kako ya ſudim, da priategl moxe ſtanovito darxati, kako, i na koyi naçin putnik yoſcte, i na daleko buduchi ſpomenuoſe yeſt od priateglia ſvoga. I yeſt toliko opchiena reçena obiçay, da yurve, i zakona mieſto darxi, tako da vrativiſcise putnik doma, ne ſamoga priategli primu, i pogliube, negoli

yo ſcter obiçayu i upitatiga, koyu ſtvar yeſtim donio. Tu takovu obiçay xelechi, i ya obsluxiti, kada Boxyom pomochi budemſe k' vam iz ovih Svetih meſtih povratiti: za ſvidoçbu, i beleg dasã imao V.G. ù daleçnih ſtranah na pameti, i daſamſe od vas ù ovih Svetih meſtih ſpomenuo, hotejuchi pritisnuti ove bogogliubne kgnixicze od Razmiſcglianya naſcega odkupglienya, negda po ſvetomu Bonaventuri Kardinalu sloxene, à pric nekoliko vrimena od mene ù naſc Slovinski yezik prenesene: hotih ih, Vaſcemu Goſpoſtvu zapiſati, i pod vaſcim imenom, i skutom na ſvietlo dati, à zayedno, i miſcgliah nekabi vam ih mogao, na moy zavratak, çimme upitate, sctoſam vam donio, za dar vrida n V.G. pokloniti. To zaiſto biaſce moya miſao, i odluçeno hotenye. Ali buduchi da parvo negoſe doſpiſce pritiskati, morahſe ya, za razlike uzroke, doma potegnuti, i nemoguchi donesti kgnixicz ſobom,

bom, kako biah nakanio, oſtavih ovu moju, daſe na poçetku od gnih poſtavi, priporuçivſci M. P. O. Frà Raffaelu Levacovichiu momu negdaſcgnemu, tèr ù vike poſtovanomu, i pogliubglienomu Nauçiteglu, dabiſe doſtoyao prigledati; à O. Frà Francesku Soimirovichiu naſcemu drugu, i mieſtaninu naposè naredivſci, kakoſe dovarſce, daih ima poslati. A yeſu, i drughi mnoghi razloghi, oſvin yurve reçenih, radi koih ya imah ovi moy trud, oſobitim naçinom V. G. pokloniti, koye puſtam na ſtran, i taknutichiu ſamo nayparvo, jere tako potaçeme razum, krepoſt, i bogogliubnoſt vaſcia, i dobrotvorſtvo vaſce, i vaſcega pokoynoga Otcza, koyi doçim xiv biſce ne ſamo bioye slava; ovoga mieſta naſcega, paçek ſve ove zēglie; negoli miloſtiv pomochnik, i uteſciteg! Sirotam, i Vdoviczam; dyaki ſcit, i zaſtupnik ſvieh Redovnikov, d navlaſtito Reda Svetoga Otcza Franceska, za çiyu

gliubav, i vami nadenu gnegovo çaſtno ime, i ſinovom gnegovim, (od koih yeſam, i ya yedan nedoſtoyni) velik bi naſtoynik daſe Manaſtir ſagradi: razmiſcgliayuchi on ù tomu vele dobrò, i razumno one zlamenite rieçi, koyechie resćti Iſukarſt na ſudgni dan pravednim ſvoim: to yeſt: Koliko uçinili yeſte yednomu od ove braye moye male, meniſte uçinili; á drugo yere tako uzhote duxnoſt moya, i harnoſt moga Reda, i moye Bratye, buduchi oni, i ya mnogo duxni, i darxani vami, i poscćenoy kuchi vaſcoy za reçena, i mnoga oſtala dobrotvorſtva priyata, i koya ſvaki dan primamo. Primiteye dakle veſelim ſarczem, i yaſnim obrazom, za ſve gore reçene uzroke; i za ſve yer dar ubog, i malahan yeſt, dobrota, i miloſt vaſcia yeſt velika, koyom hochiete moye pomagnkanye nadopuniti; i Goſpodin Bog vaſce Goſpoſtvo zdravo, i ve-

veſelo mnogo godiſcta uzdarxi.
Iz Rima na çetarnayeſt Iulià Meſecza, to yeſt na iſti dan Sveroga Bonaventuræ. 1637.

Vaſc. P. Goſp.

Sluga, i Brat

Frà Petar Bogdan Bakſich, Reda Malè Bratye Obſluxevayuchih, nedoſtoyni Kuſtod Bulgariæ.

Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. Patri Sac. Pal. Apost. Mag.

I. B. Alterius Episc. Camer.

MEditationes halce Seraphici Doctoris D. Bonaventuræ Cardinalis de Mysterio Redemptionis humanæ, seu de Passione Domini nuncupatas, atque in Bulgaram (quæ est Dialexis Illyricæ) linguam, Opera R.P.F. Petri Deodati Baxij Ord. Min. Obs. Bulgariæ Custodis, transfusas; de mandato Reuerendiss. P.F. Nicolai Riccardij Sac. Pal. Apost. Mag. perlegi, & cum exemplari, vnde translatæ sunt contuli. Quas vti fideliter traductas, ita pro commodo, & spirituali Nationis Illyricæ beneficio, vt in lucem typis datæ exire valeant iudico, & attestor. Nihil enim in ijs reperi, quod non pietatem redoleret, & Catholicæ Fidei nostræ cōsentaneum esset. In cuius rei fidem, &c. In Conuentu Aracælit. die 23. Iunij. 1637.

Fr. Raphael Levacovich Croata Ord. Min. Obs. Theologus, Ord. Pater, atque Sac. librorum Illyricanæ Ecclesiæ, auctoritate Sedis Apostolicæ in Vrbe Corrector.

Imprimatur, Fr. Nicolaus Riccardius Sac. Pal. Apost. Mag. Ord. Præd.

KA-

KAZALO

POGLAVYIH,

Koyase uzdarxe ù oveb Kgnixiczab.

RAzmiſcglianye, kako Goſpodin naſc Iſukarſt nakon uskreſcenya Lazorova, i vçinivſci Veçeru ù kuchi Scimuna gubavoga, uze prosctenye od ſvoye pridraghe Mayke. Pog. I. na liſtu 1.

Razmiſcglianye kako Goſpodin naſc Iſus ulieze ù Yeruzolim, ukazavſci velsko ponixenſtvo. Pog. II. na liſtu 7.

Razmiſcglianye od povrachienya Iſuſova ù Yeruzolim, nakon Czvietne Nediglie Pog. III. na liſtu 11.

Yedno priliepo Govorenye koye uçini Goſpodin naſc Iſukarſt ſvoyoy pridragoy Mayczi. Pog. IV. na liſtu 14.

Razmiſcglianye kako Goſpodin naſc. Iſukarſt uçini veçeru ſvoimi Vçeniczi, umi im noghe, i poslie naredi priſveti Sakramenat. Pog. V. na liſtu 26.

Od bieſede, koyu uçini Iſus Vcenikom po veçeri. Pog. VI. na liſtu 40.

Razmiſcglianye kako naſc Goſpodin poyde ù vartao çiniti molitvu Otczu ſvomu. Pog. VII. na liſtu 48.

Razmiſcglianye, kako Goſpodin naſc bi uhvaten, i od muke koyu podnie do par-

parvoga çasa. Pogl. V I I I. na listu 58. i, 59.
Razmisc glianye kako Gospodin nasc Isukarst bi prikazan Pilatu, i od muke koyu podnese tya do trechiega Vriemena. Pog. I X. na listu 78.
Razmisc glianye kako Gospodin nasc primilostivi Isukarst bi biyen, i frustan pri Stupu. Pog. X. na listu 93.
Razmisc glianye od uvredenya Gospodina nascega Isukarsta okrugnenoga, i od osude koya bi dana od nepravednoga Pilata, i muke koyu podnese od Tretoha çasa, do scestoga vremena. Pog. XI. na listu 102.
Razmisc glianye kako Gospodin nasc Isukarst nosechi Krix, doveden bi na planinu Kalvariæ za biti propet, i od onehstvarij koyese zgodisce u putu. Pog. XII na listu 111.
Razmisc glianye od prigorkoga properya nascega Gospodina Isukarsta, kobi uçignenio na planini Kalvarskoy Pog. XIII na listu 117.
Razmisc glianye kako bi krix uzdignut uzgoru, i od sedam plamen i gliubavi, koi planusce iz pechi pogliubglicnoga Iesusa, buduchi postavglien svarh darva svetoga Krixa. Pog. XIV. na listu 124.
Razmisc glianye od plaça prislavne dievicze Marie, i pogliubglienoga Vçenika Ivanna, zayedno z' drughiemi Mariami, i od trechiega plamika, koyi plachu iz prigoruchie pechi gliubezniva

Go-

Gospodina nascega Isukarsta. Pog XV. na listu 132.
Razmiscglianye od potavnutya suncza iz okolò çasa devetoga, i od çetvartoga p'amika, koyi iz ide iz sarcza gliubeznivoga Iesusa. Pog. XV I. na listu 145.
Razmiscglianye od petoga, i scestoga plamena, Koyi planu, i izide iz prigoruchie pechi gliubeznivoga Isukarsta Gospodina nascega, to yest, *Xedam*, i *Svarsceno yest* Pog. XV I I. na listu 161.
Razmiscglianye od izdahnutya nascega pridobroga, i neumarloga Isukarsta, od sedmoga plamena, koyi yest, *Orçe ù ruke tvoye pridajem duh moy*, i od stvari koyese zgodisce ù ças od smarti gnegove. Pog. X V I I I. na listu 167.
Razmiscglianje od onega sctose zgodi po smarti Isusovoy, i od privelikoga plaça Marijna, i drughieh sestara. Pog. X I X. na listu 174.
Razmiscglianye kakose povratisce Vçeniczi k'Mayczi Isusovoy. Pog. X X. na listu 192.
Razmiscglianye kako Xudei postavisce straxu na Grob, i kako dusca Isukarstova sijde nad limbo, i oslobodi puk svoj. Pog. X X I. na listu 195.
Razmiscglianye kako Marie poydosce k'grobu, i naydosce daye Gospodin nasc Isukarst uskarsinuo. Pog. XXII. na listu 199.

BOGOGLIVBNO,
I MILOSTIVO OTAYSTVO COVIECANSKOGA ODKVP-GLIENYA
S. Bonaventure Cardinala.

Razmiſcglianye, kako Goſpodin naſc Isukarſt nakon uskreſcenya Lazarova, i ucinivſci Veceru u kuchi Scimu nagubavoga, uze proſctenye od ſvoye pridraghe Mayke.

Poglavye. I.

PRiblixavayuchiſe vrime, ù koye Boxanſtveno providenye biaſce od vieka odlu çilo, providiti çoviçanskomu narodu po xeſtokoy, i ſtrahovitoy Muczi, i ſmarti ſvoga yedinorodyenoga Sina za naſciu gliubav, ù utrobi pripogliubgliene Dievicze uputchenoga. V Czvietnu Subbotu, buduchiſe povratio priſlatki Iſus ù Betaniu, koyaye polak Yeruzolima dva miglia; i ondi bi zvan

na veçeru od Scimuna gubavoga, koga Goſpodin ozdravio biſce od gube, dali yoſcte uzdarxaſce ovo ime od gubavcza. A biaſce ovi Scimun bratuçed Marti, i Magdaleni, i buduchi priſclo vrime veçere, ſtaſce Magdalena pò svoyoy obiçayi, proſtarta nà zemgliu na noghe ſvoga priſlatkoga, i dragoga Nauçiteglia: i videchi Ieſus da Mayke ne biaſce ondi, reçe Magdaleni poydi, ĩ dozovi pridragu Mayku moyu. Koya buduchi priſcla, i uçinivſci obiçayno poklognẽye, i pozdravglẽye, ſtaviſe ſideti polak ſvoga pridragoga sinka, koyi niekom slatkom, i sinovgliõ gliubavyu pogledavſciu ne bez ſuze reçeyoy. Malo vrime imam ſtati ſvami, niſcta magne radi vaſcega utecenya ù sriedu, parvo negoli budem pridan ù ruke xidovske, ſtatichiu ſvami. Tada pridraga Mayka zayedno s'Magdalenõ ragniena neizmiernom boleſtyu, ne govorechi, negli prigorko plaçuchi ſtahu veoma çudechiſe, dali uffayuchi dachiega umoliti, da nebi çinio

Vazam

Vazam ù Yeruzolimu, nego ù Betanij, gdi znadihu da Poglavicze nebi ſmieli doſaditimu, ni gnemu ondika iscto uçiniti zamuknuſce, i vechese ne plakahu, i dignuvſcise s' onoga mieſta doydoſce na veçeru, na koyoy biaſce Lazar, yedan od sedechih dozvan od Scimua, (ovo skazuye Ivan Evangeliſta) za iſtomaçenye znamenya od uskarsnutya; çudnovata, i velika ſtvar biaſce videti yednoga koyie bio martav, i pogreben çetiri dana, i nakon toga blagovati, i piti. Skupiſe mnoscstvo od xudiov, za upitatiga od bitya drugoga xivota, i od mukaa oſugenih, radi koih ſtraha, govoriſe, daſe veche nikada nie naſmiao. I ſtoyechi ù ovomu govorenyu gliubezniva Magdalena videchi svoga Meſctra ſasvime zlovoglna, i tuxna, uze yedan vcoma liep suud, od kamena, koise zove Alabaſtar, koi biaſce pun mnogocznim pomaſtyu, koiaſe zove nar di piſtici, i proliga ſvarhu one nakichiene, i çaſtne glavę slatkoga,

i dobroſtivoga Ieſusa. Ova pomaſt biaſce ohladgliva, i pokriepgliva, i vechma negolise moxe rieti od neproczegnienoga miriſa, i toliko-ye biaſce, da ſayde od glave do no-gu; ali time nebiasce zadovoglieno xeglkogliubſtvo Magdaleni, koya goraſce, i pomagnkavaſce dabi uçinila po ſvomu obiçayu, to yeſt darxati ù krilu one mnogoczienne, i raskoſcne noghe, koye davahu to liko neprimiernu slatkoſt, da gnie ſarcze biaſce raſtopgleno, kako vo-ſak na oggniu. O duſco bogogliub-na, i razmiſcgliayuchia uçiſe po priliczi od Marie, lexati na noghe prislatkoga Isuſa, ako xudiſc dase iſpuniſc ovoga prislatkoga mlieka boxanſtvenoga razmiſcglianya. Bu-duchi udrio miris po ſvoy kuchi, neharni Iuda pun lakomoſti, pod slikom od miloſardya reçe. Zaſto ſe ne proda ova pomaſt triſtotine penez, i daſe da ubozim? biaſce bijſan yakno pàs, i ſckripaſce zu-bami, takoger i oſtaliem ſvetiem Vçenikō biaſce muçno podneſtiyu;

bia

biasce Iuda ganut zlobom, i poxudom, à ostali sveti Vçeniczi biahu privareni niekō mahnitom milostyu, i karvavim okom gledahu gniu. I od onega hipa ù napried odluçi yur Iuda temeglito, cziechia yere on nie mogao ukrasti ono tristotine penez, prodati onu mnogocziēnu karv onoga umiglienoga yagagncza; à bolezniva Maria, malo se od tega hayasce, ni scto govorasce, nitise od slatkieh, i milostivieh nogah digasce. I ovo nam daye priliku, da oni koyisu okusili vieçnu slatkost, ne marese pogargenya, ni ostavgliayu dobro çiniti, radi zloga govorenya gliudskoga. Tada Isus, radi gliubavi koyu nosscasce Magdaleni slatko i mirno odgovori zagniu, ii ogovorivsci yu, recçe: priategliu, koi yest uzrok, dase toliko smuchiuyesc radi ovega ohlagenya ko meni uçini ova moya vçevicza? nemoyti biti dosadno ukratko od mene bitichesc slobodan, i zato imay malahno ustarpglienye barzochesc ostati s' ubozi koyem mo-

resc uçiniti dobro ako hotiet bu-
deſc, takoyer oſtalem uçenikom re-
çe, zaſctoſte toliko doſadni marm-
gliuchi od dobro dielo? oſtaviteyu
yurve, ovo nie poghibio kako hczie
nite, negolye dielo od miloſardya,
iod velikoga bogogliubſtva, i yeſt
pilika moga pogrebēya koyese pri-
blixa. A unedegliu ù yutro ꝑpraviſe
poiti ú Yeruzolī iznova kako od gnie
ga prorokovano biaſce. I hoteyu-
chiſe dieliti, i poyti, Mati gniego-
va nekom miloſtivom xegliom reçe
gniemu, ſinko moy, kamo hocheſc ti
poyti? ti znadeſc izdavſtva, koya-
ſu pripravglena ſuproch tebi, ka-
ko miſliſc ti poyti k' gnimi? Radi
togate molim ſinko moy, da imaſc
miloſardye ſvarh mene, i nemóy
poyti. Takoger i uçeniczi moglia-
huga veoma da nebi hodio, i biaſce
gnima vele muçno, takoger i Mag-
dalena govoraſce. O Meſtre, ako-
tye drago ne hodi, ti dobro znasc,
da ſveger xude ſmart tuoyu, akopoy
deſc onite uhititi tebe danas, i ima-
ti hote ſvovu odluku, i ono ſcto xu-

de,

de. O koliko on gnima nosasce veliku gliubav, ali xudechi spasenye nasce ne prighibascese na molbe gnihove, paçekim reçe. Nemore biti tascta voglia Otczá moga, koya yest, da ya poydem, nemoytese boyati, yereche on braniti nas, i ovu veçer povratiti chemose k' vã zdravi, i uzamsci put s'onom ubogom druxbom Maykom, i ostalim xenami, i svoimi uçeniczi, doydosce ù yedan Kastel koyise zove Betsage koyi biasce polak Yerusolima, i buduchi ondi, posla dva od svoyeh uçeuikov drazih ù Grad, govorechi, poydite privedite Tovariczu, i Tovarichia, koyeh naydete privezane na miestu oçitu prid vratih, koyi stoye na sluxbu Vbozih.

Razmiscglianye kako Gospodin nasc Isus ulieze ù Yeruzolim, ukazavsci veliko ponixenstvo.

Poglavye 11.

Buduchi priveli xivine, tada Vçeniczi gnegovi uzesce odeche

che ſvoye, naçiniſce na naçin ſedla, i buduchi ovo uçinili ponixeni Isus ſyede prie ſvarh Tovaricze, à paka ſvarh Tovarichia. Razmiſcglay ovdi, kakoſe pogargiuye taſcta slava ſvieta, kada Kragl slave yahaſce tako ponixno, i buduchi polak onoga myeſta, ſve mnoſctvo, veliki, i mali izidoſce prema gniemu izvan grada Yeruzolima velikom xegliom videtiga, radi velike ſtvari nove, koyu biaſce uçinio uſ kreſivſci lazara, i hodechi pievahu s' veselyem, Osanna Sinu Davìdovu, doſtoynu velikoga poſctenya, granami maslinskimi ù rukah, à dieçicza metahu po putu prid gnime gnihove odeche, i granye od ſtabla govorechi: Blagosovglien oni koyi pride ù ime Goſpodina od Izraela, ali ovyem velicziem veſelyem, i poſctenyem smieſcase velik plaç, i boleſt, yere kakoſe priblixiſce k' vratom od grada; videchi Goſpodin vas puuk tolikim veſelyem, rasmislivsci rasutye, koye imahu primitì radi gniegove ſmarti, pokaza

xaloſt, i bolest, i gledayuchi grad proplaka gorko, govorechi; Dabi ti poznao oſugenye tvoye, koye ima doyti ſvarhu tebe, plakaobi ſamnom. Nenahodimo ù ſvem ſvetō piſmu, daſeye Iſukarſt igda naſmiao, ali nahodimo daye trikrat plakao, yednokrat na ſmarti Lazarovcy, to yeſt, nevogliu çoviçansku: drugovya ſvarh grada Yeruzolima, to yeſt slipoſt çovieçansku, i neznanſtvo: trechiom na Krixu, to yest, grich çovieçanski, i zlobu. Videchi da gniegova ſmart, koya biaſce zadovoglna odkupiti vas çovieçanski narod, nechie biti koriſtna griescnikom otvardnutim ù: griesih, yereſe ne hotiyahu pokoriti. A yoſcte imaſc znati, da plaçuchi Isus plakahu ſvi Vçeniczi, koy igahu ſveger polak gniega svi velikim ſtrahom, i boyaznoſtyu. Promiſcgliay dobro gniegova çignienya, kakoſu ponizna, i puna gliubavi. Miſli takoger da Mati, i Magdalena, i oſtale bogogliubne xene, koyega sliegahu, ne hoteyuchi plakati, ne-

mogahuſe uzdarxati, da nebi plakale veoma gorko.

I uliezavſci Isus ù grad s'toliczim poſctenyem, vaſse grad pobuçi rad tolike novine, netko çudechiſe, netko rad glubavi i veſelya, à yedni radi nenavidoſti, i zlovogliſtva, i ulizavſci Isus ù Czarkvu, svieh onich koyi targovahu, izagna vanka iz Czarkve. I vas oni dan ſta pripovidayuchi oçito, i odgovarayuchi na pitanya, i prigovaranya Poglaviczã i Fariſeom tya do nochi, i prem da bi on toliko poſctovan, nebi nikoga, vas oni dan tkobiga zazvao blagovati, ili napitise. Radi çeſa bi uſilovã vratitiſe oni veçer ù Bethaniu ù kaſctielu Marthe gdi obiçavaſce çeſtokrat ſtanovati. Promisli koye veſelye imaſce Magdalena ſvom obitegli cziechia velike çaſti, kuyu biaſce primio Isus, i da bez poghibili, kakoim obechiao biaſce vratiſe k' gnimi doma.

Razmiſcgliayne od povrachenya Isusova ù Yeruzolim, nakon Czvietne Nedigle.

Poglav. III.

RAzmiſcgliayuchi prikrotki, i blaghi Iſus svarhu prigorke ſmarti koyase priblixaſce. I prem-da ſveger biaſce od naſcega ſpaſenya pomgniv, niſcta magnie navlaſtito ovu nediegliu, buduchiſe zazorilo ù ponedelnik, uxexen slatki Isvs gliubavyu, i miloſtyu, uleze ù Czarkvu prislatkim i veſelim glaſom i raſciruyuchi plemenite ruke zvaſce duſce ſvoye govorechi. *Ako tko xegya, da doyde k'meni i da pie;* O ſtudençe ſlatkoſti, tkote okuſcia sarczem bogogliubnim, i poniznim, svaka druga slaſt ovega xivota umarloga yeſtmu neugodna. I on çias veliko mnoſtvo Puka ulieze ù Czarkvu: nekoyi potegnuti kalamitom ſlatkoga, i proſtreglivoga pripovidanya, i miloſtivoga i goſpodskoiga pogleda: à neki napaſtovatiga,

rugatiſe gniegovim naukom : à neki dabiga uhitili ù govorenyu , hote-yuchiga poſlie oſvaditi , i radi toga vzroka prodigli besiedu tya do no-chi . Ne biaſce yoscter imao toliki trud Isus ù nauku , i odgovaran-yu Farizeom, i ù ova dva dni bi pri-dan vechi diel nauka Evangelskoga; takoger ù ovi dan Isus naviesti oçi-to raſutye Czarkve , i razorenye grada , koye poſlie uçini Tito , i Veſpeſian govorechi . *Yeruzolime , Yeruzolime , koyi ubyaſc Proroke , i kamenuyeſc onieh koyi k'tebi poslani yeſu , evochie oſtati vam kuchia vaſcia puſta* , to yeſt Tempal , koyche biti raſut , i nikada ne uffay dachie biti ponovglien, i zavarſciuyuchi ſvoyu besidu reçe . Od ſada ù napried ne-budeteme vidieti , to yeſt od dnevi muke tya do dne napokogniega od suda , kada pridem ſuditi , i vratiti ſvakomu po diela gniegova .

Dovarſcivſci ovo govorenye , i buduchi blizu k'zapadu sunçiano-mu , iziſcavſci iz Templa tuxan , i trudan doyde ù Bethaniu, zayedno

s'Vçe-

s'Vçeniczi, ù kuchi Marthe i Marie, gdi milostivo i gliubęznivo bi primgliē, i uliezavsci ù kuchiu, i buduchi mu doscla ù srechiu Mati gnegova slatkoyu pozdravi, koyamu suzami odgovori. Sinko moy prislatki, ko pzdravglenye ya mogu imati zna iuchi, dase do malo ima uzeti od mene moye veselye, i zdravye, i tako razumyem da poglavicze Popovski nenavide tvoy nauk radi gnihove zlobe, i da za tolika dobrotvorya, i çudesa koyasi uçinio nechie ossaviti dati nebi bili dosadni. Pristani dakle sinko moy prislatki, na molbe xalostne, i tuxne mayke, i ne vrachiayse vech ù Yeruzolim. Na koye rieçi buduchise Isus omilostio cziechia materine gliubavi, odgovori. Mayko moya day mir sarczu tvomu, yere prorokovano yest od mene, *Damesu nenavideli bez uzroka*, i yest od potrebe da tako tarpim. A ona slatko zagarlivscига, nemogasce se uzdarxati od suza, i gledati ù liepi obraz svoga prislatkoga sina i buduchi pripravna svaka, Isus

svoi-

svoima Vçeniczi ſiede zà tarpezom. O koliko gorka bi ova veçera prislavnoy Dieviczi Marij. I videchi Isus, daſe ſlatka Mati nemogaſce ni po yedan naçin utieſciti od plaça, obechiayoyſe ſtati ſcgniom zayutraſcgni dan. Tada dobroſtiva i razborita mati utieſcise, uſiluyuchi ſama ſe be, nekabi slatki sinak mogao blagovati. I svarſciviſcise veçera nakon dughe molitve poçinu.

Yedno priliepo Govorenye, koye uçinà Goſpodin naſe Isukarſt ſvoyoy pridragoy Mayczi.

Poglav. IIII.

VSriedu, buduchi Dievicza Maria ù tolikoy xaloſti, da vechie puta oni dan pade na zemgliu kako martva, i buduchi dobroſtivi Isus ù Kamari, zazva Magdalenu pò ſvoyoy obiçayi, govorechi, Magdalena? à onaſe oni ças uſta buduchi çiula ovi slatki i blaghi glas i poniznose poklonivſci, reçe, ſcto

zapo-

zapoviedasc slatki i draghi Mesatre? A on odgovori reçe. Draga moya Vçenicze, poydi dozovi moyu prislatku Mayku govorechi, draga moya Mayko, vasc pridraghi Sin vas zove. I ulicza vsci Mati ù kamaru, i gledayuchi niekom materinom gliubavyu ù milostivi obraz prighizdavoga Sina, koyi biasce po obiçayi svietal i laskati, i videchiga svega blieda, i promegniena, bi ragniena smartnom bolestyu, i pade na zemgliu prid noghe svoga pridragoga, i pristatkoga Sina, à on poscte nim naçinom uzdixeyu od zemglie, i çinyu siesti polak sebe, i hotiyuchi gniu slatko uticsciti reçeyoy. Draga i dobrostiva Mayko moya, sadaye prisclo vrieme od vieka odregeno, da po dostoyanstvu moye smarti çovieçanski narod od smarti na xivot ima biti uzdignut, i za dat poçetak ovega moga dela spasonosnoga, saydoh s'spristolya kraglievskoga, i ù tebi ponizno dievicze imenita obrazom çistochie Dievičanske ù svetoy utro bi tvoyoy po dielovanyu Duha

svето-

svetoga bih zaçet, hotihſe poroditi, kakono iſtini druxbenik naravi çovie çanskoy, paka moye dietignſtvo nebi slobodno od nemilieh progoniteglia malahno ſtayavſci na okuſcenye ſlatkoga mlieka pripravglienoga od gorgnie miloſti, ù sise tvoye pridraga Mayko, i potrebno bi da biexiſc ù Egipat, posli kada bih od dvanadeste godiſcta s'trudom i bolestyu naydeme ù Czarkvi ſedechi posriedi Nauçitegli i ſniſcadsci s'tobom tya do tridestoga godiſcta bihti podloxan, doſcavſci paka na vrieme podpuno, od Ivanna ponixeno, na priliku grieſcnika hotiah biti karſcten, nakon toga poydoh ù tavnu pustigniu poſtechi çetardesti dana, pridobih napaſtnika. Poslie iziſcavſci iz pustignie, izabrah ove moye draghe Vçenike, i zayedno s' oſtaliem mnoſctvom pripoviedah im kraglievſtvo nebesko, à ſadaye potrebno svarſciti ovo ſveto dielo prolityem Karvi moye, i rad toga ſlatka Mayko, poſtavi sarcze tvoye ù miru, yere yest potrebno daſe

proro-

proroçanſtva yur mnogo godiſcta od Prorokov reçena, izvarſce. Ya yeſam xivot, i potrebaye da ya umrem, daſe çovieçanski narod vrati na xivot. Ya yeſam iſtina, bitchiu oſvagen, i oſugen mnozima laxami, da moyom iſtinom çoviek bude oslobogien. Yaſam nayvechi mir, i pokoy, bitichiu muçen, da çoviek nayde pokoy, i mir. Vtieſciſe dakle, Mayko moya, yere velika tuga, i xaloſt moya, hochie biti neizmierno veselye narodu çovieçanskomu.

Na ove rieçi, nemoguchiſe odarxati tuxna Mati, plaçniem glaſom odgovori. Sinko moy, dobro znam ya, dasi na ovy ſviet doſcao za ſpaſenye naroda çovieçanskoga, ni ſcta magnie yeſt drughi naçin tomu, bez ſmarti tvoye. Tvoya rieç yest dielo, i tvoyom rieçyu moreſc uçiniti, i ponoviti ſvaku ſtvar. Priſtani dakle sinko moy na molbe draghe, Mayke, koyu vidiſc ù tolikoy boleſti. Na koye rieçi odgovori Isus: priſlatka Mayko nemogute usliſciati, yere

piſma

piſma nebiſe iſpunila, koya govore, da ima umrieti za odkupglienye çoveçansko. Neſpominaſcliſe od Iſaiye da govori. *Kako ovcza na poguibenye poveden bude: Griebe naſce on uze, i bolieſti naſce on podneſe.* Nie iskati naçin uzmoxni, negli prikladni, i tako kako Adam povede narod çovieçanski od xivota na ſmart, pruxivſci ruku na darvo odkle izide ſmart; takoye potrebno, da bude yedan çoviek, koi odkupi narod pruxivſci ruke na darvo od Krixa, i takogier bi potrebno, da ovi çoviek bude Bog. O slatka Mayko, yaſam oni od koga govori pismo. Odgovori slatka Mati, ſpaſi sinko narod da ne ſmartyu tvoyom. Odgovori Jsus: Pokriepiſe Mayko, dobro znā ya, da ù ſarczu tvomu biti hochie, boleſt bez miere, kadame vidieti budesc ù tolikoy nevogli. Sliſciavſci ove rieçi, ſnebita od boleſti, nemoguchi odgovoriti na rieçi gnie-gove, niſcta magnie miloſtivom slatkoſtyu ovako reçe. Spomeniſe pridraghi sinko, daſi ti rekao, po-

ſctuy

ſctuy tvoga Otcza, i tvoyu Mater. Molimte dakle rad onega ſctoſi sin moy, akoye uzmoxno, ſahrani narod çovieçanski bez ſmarti tvoye. Neznaſcli, da umarvſci ti, ya nemogu xivieti, tiſi moy xivot, i moye uffanye. Tada Isus hotiuchi gniu utieſciti slatkim naçinom odgovori: Draga Mayko darxanſam uslifciati, dali vechma Otcza moga. Videchi Mayka da nemoxe iſproſiti, da draghi gnie sinak ne umre, pomisli da utieſci kolikogod bolieſt svoyu, ter suzami i uzdiſanyem reçe. Neka day bude prineſena ova tvoya muka dokle ya poparvo priminem, i da moye oçi nevide toliku muku, yere kakoſamte s'veſelyem porodila, tolikochie biti vechie moye boliesti. Odgovori Isus, Mayko prislatka, ya znam, dachie vechia xaloſt biti ù ſarczu tvomu ù dan muke moye, imayuchi xalost czieshia mukah moyh tielesnih, nego dabi ti ista bila pribiena na Krixu, kako od Scimuna bi prorokovano, laſcgniebi da nebo, i zemglia poghinu, i razçineſe,

çine, negoli daſe piſma ù ſvaku ſtvar ne iſpune, i rad toga nemoxeſe yur kaſnieti. Tada treſuchiſe Mayka yed nim veliczim ſtrahom, i gorechi neizmiernom gliubavyu, reçe. Prislatki moy sinko çini da ya prie tebe umriem, à nemoy çiniti da tvoya ſmart bude pogardna, i gliuta, yereſe ſarcze moye ſmagnkava, mislechi dachieſc od mene biti uzet. Reczimi sinko moy, dali budi voglia tvoya. Odgovori Isus, draga Mayko moya ne priſtoiſe da ti umreſc, yere yoſcte niesu otvorena vrata od Raya, à yaſam oni, po çigovoy ſmarti imayuſe otvoriti, à da ſmart moya ne bude pogardna, nemoxe biti, yere po mieri od grieha, ima biti i muka, i zato kakono grich çovieçanskoga naroda bi texak, takoye potrebno da boleſt moye muke bude naytexa;, koyachie biti liekaria onega grieha.

Do oviezih rieçi bi ſama Dievicza Maria, i poçamſci ona viſokim glasom plakati i tuxiti, doteçe Magdalena, ſumgniechi ſcto ovo bieſce, to yeſt, da Goſpa biaſce odumarla, i vide-

i videchiyu kako martvu, reçe. Pridraghi Mesctre, nevidiſcli da Mayka tvoya pomagnkava od boleſti? imay miloſardye. I prem da Dievicza Maria veoma xudyaſce spaſenye çovieçanskomu narodu, toliko biasce goruſcta gliubav, da nemogaſce misliti, da yedinorodyeni ſin gne imaſce umrieti. Odgovori Iſus Mateti, i Magdaleni: nemoyte vechiè plakati, yere potrebno yeſt da iſpunim vogliu Otcza moga, i da dovarſcim dielo odkupglienya, radi kogaſam priſcao na ſvıet; pokriepitese, yerechiuſe barzò k'vam povratiti, i çinitchiu vas utieſciti, pokole uskarſnem od martvih. Koyemi rieçmi tuxna Mayka nekoliko utieſcena, iz novamu reçe. Ovo uçini, sctote proſim, to yeſt, da tvoya ſmart ne bude muçna, i da mala tuga, i boleſt bude tvomu tielu, i ne dopuſti da tvoy priliepi obraz nemiloſtivò bude biyen. Odgovori Goſpodin: Prislatka Mayko, poſtavi ſarcze tvo ye ù miru, yere niyedan çoviek nie umro tolikom mukom, i pogardom,

koli-

koliko yeſt potrebno da ya umrem . I tako kako gliudi imayu potrebu od miloſti , takoye potrebno da ſve koſti moye svaka na poſe primi svoyu muku i boleſt , radi toga Mayko moya pridraga od ſada ù napredak poſtavi ſarcze tvoye ù mieru , i misli da ya yeſam sin tvoy . Rekſci ove rieçi , Maria kako dayoy pomagnka duh, zazivayuchiga govoraſce; Imay milosardye od mene sinko moy prislatki : koyeſu to rieçi koye ya çuh od uſta tvoya ? i nemoguchiſe vech darxati nasloni glav na parſi pridragoga ſinka , i materinom gliubavyu garlechiga govoraſce . O veſelye, i ſpasenye moye , o ſtudençe svake slatkoſti iugodnoſti ; tkochieme pomochi, da mogu umrieti rad tebe prislatki sinu moy ? Sada kako mox dati toliki uzrok od boleſti tvoyoy Mayczi pridragoy , i miloy ? Tada Isus radi posledgnie sinovglie gliubavi proglievayuchi potoczi od suza, nemogaſce vech govoriti, à tuxna Mati iznova poçe vapiti. O sinko moy prislatki ò pokrepglienye , i

ſpaſenye moye, xivote duſce moye, uteſcenye, i razgovore tuxne mayke. Na ovi tuxan plaç dotekoſce, ſvi Apoſtoli pokrepgliuyuchi gniu igovorcchi, Sctoye to goſpoyo naſca? koya gledayuchijh velikom boleſtyu reçeim: Sinovi moyi, molim vas da zayedno ſamnō molite moga sina, dabime çinio uçiniti ſcgnime Vazam ù Yeruzolimu, neka ya vidim ono ſcto od gniega ima biti, iplaçiuchi Apoſtoli govorahu, Meſctre na ſc, nemoy zatayati takove miloſtive molbe, i proſcgnie tvoyoy pridragoy Mayczi. Tada Isus odgovori Mariæ Magdalenæ, i Mariæ Kleofæ, i Mariæ Salomæ, koye bialiu priſcle zayedno s' Vçeniczi. Pripóruçam vami moyu pridragu Mayku dragomiyé da vi uçinite ſcgniom Vazam ù Yeruzolimu alibi bilo gnioy ovo veoma gorko. Svarſciviſci ovo govorenye, i plaçuchi dieliſe svoyima Vçeniczi od Mayke; i oni iſti dan skupiceſe Poglavicze Popovski, i ſtarieſcine puka zayedno s' Farizeyi, iſctuchi dabi uhiitili Isusa,

sa, i buduchi on oſtao ù Betanij, daim mieſto nekaſe zgovore. Hczegniahu Poglavicze Popovski daye pobigao, i dase vechie nechie povratiti ù Yeruzolim, i rad togaſe skupiſce govorechi. Ne çinimo ovo ù dan blagdana, daſe nebi uçinila buka, boyechiſe, da puk nebijmga oteo iz ruke gnihove, radi viere, i miloſti koyumu noſciahu, ter nebi cziechia toga mogli uçiniti svoyu zlu odluku; à to z naduchi Iuda, yedan od dvanadeſte Vçenikov, koyi biaſce providialacz Iſusov, koi çeſto radi gniegova providenya odhodyaſce ù Yeruzolim, à ſada kakonoti himbeni targovacz, nekabi lascgnie mogao prodati svoga Meſtra, i Goſpodina, uliezavsci ù skup, to yeſt ù zbor xidovski, velikom naglostyu viçuchi reçe. Sctomi hochiete dati, i ya skrovitim naçinom vam pridati hochiu gniega ù ruke? O Iuda izdaicze prokleti, tko tebe uçini takovoga targovcza, negoli poxuda prokleta? Tkote nauçi poſtaviti czienu ù vogli onoga koi

kupu-

kupuye, negoli Diavao; çigovsise uçenik uçinio? V istinu çinisc kako no ostali, koise tako izbavgliayu od stvari kradene postavgliayuchi czienu ù vogli onoga koyi kupuye. O izdavniçe nepravednì, ò neharni uçeniçe, ò svetokradni izdaiçze, scto ye uçinio suproch tebi pridobri Gospoùin Isukarst; ù çemuteye uvriedio, ili dosadan bio? On te izabra za svoga uçenika, nekabi i ti bio ù broyu gniegovih izabranih. Oveselivscise tada xudei veomase uzviscevahu promiscgliayuchi da ovo biasce naybogli naçin imati Isusa, to yest izdavayuchiga gniegov Vçenik. I uçinivsci vichie obechiascemu triest srebargniakov, koyi svaki od gnih vagliasce deset dinara obiçaynih. I tako imavsci ono, scto igiasce isctuchi, temeglito im obechia izdati Isusa, kada bude imati prigodu vriemena, i miesta, i izischavsci van skupsctine vasse oveseli. Scto hczienisc ti dasu govorili veliki Popovi, videchi uçenika tako zanisctа izdati svoga Mesctra, i do-

broçinilcza, i za toliko malu czienu prodatiga? Buduchiſe uçinio veçer, vratiſe Iuda iz Yeruzolima ù Betaniu, i miloſtivo bi primglien od ſlavne Dievicze Mariæ, koyamu reçe. Sinko moy Iudo, priporuçuyemti moga prislatkoga sina, damu ti budeſc proskarbnik kod Poglavîczá, koyiſuti priategli. Koyoy Iuda odgovori; Vçinitichiu ono ſto uzmogu. Takoger i Isus, komu biaſce svaka ſtvar oçita, ukazamu veliku gliubav, ne oçituyuchi gniegovu zlobu, yedabiſe pokorio, i na onoy nayposledgnioy veçeri bi poſtavglien Iuda na tarpezi po sriedi megiu Diviczō Mariom, i Isusom.

Razmiſcglianye kako Goſpodin naſc Iſukarſt uçini veçeru ſvoimi Vçeniczi, umÿm nogbe, i poslie naredi priſveti Sakramenat.

Pogla. V.

BVduchi priſclo vrieme boxanſtvenoga miloſardya, ù koye boxa-

boxanſtvena mudroſt biaſce odluçila odkupiti çovicçanski narod, ne czienom pogubnom zlata, ali ſrebra nego mnogocziennom karvyu pogliubglienoga sina, naſcega odkupiteglia. Isus hote veçerati, i uçiniti Vazam ſvoimi Vçeniczi poparvo negoſe dieli od gnih, na ſmart, za zlamen, i vieçnu ſpomenu gniegovu, i za iſpuniti ſva piſma, i ſva otayſtva naſcega ſpaſenya; i na ovoy goſpodskoy veçeri veoma miloſtivoy, i punoy gliubavi, i miloſcte, çetiri ſtvari biſce znamenite, i velikoga otayſtva. Parva bi pokriepglienye, to yeſt, blagovanye tieleſno. Druga, kako umi noghe ſvoyem Vçenikom. Trechia, kako naredi oſtaviti iſti Sakramenat mnogoczienni Tiela, i Karvi ſvoyè, na ſvoyu uſpomenu. Cetvarta, miloſtiva, i ſlatka beſieda koyu uçini buduchi veçerali. I koliko od parve, razmiſcgliay, kako posla Petra, i Ivanna ù Yeruzolim k' niekomu ſvomu priategliu, koi imaſce yedno ſvoye pribivaliſcte na gori Sionskoy

ù Yeruzolimu , proſechiga , dabimu pripravio za uçiniti Vazam s' Vçeniczi ſvoima , kakono ù mieſtu mirnomu . Priſcavſci çetvartak , i ulie-zavſci ù grad ſvoima Vçeniczi ù vrie me veçergnie , i poſciavſci ù ono mieſto , gdi biaſce pripravno , buduchi ondi , povede na ſtranu dobroſtivi Otacz, ſvoje draghe sinove, i uçenike , i pripoviedaſçe im, i uçaſce ih na uſtarpglienye , na mier , na napredovanye ù xivotu ſpaſenya i obſtoyanye ù vieri gniegovoy : A meyu to vrieme Ivan , kakono pomgniv , i posluſcan Vçenik , odhodyaſce , i dohodyaſce naregiuyuchi one ſtvari koye za pokrepglienye biahu potrebne . I priſciavſci vrieme blagovanya , buduchi pripravna veçera , umi ruke ponizni Goſpodin , i blagoſovi tarpezu · Razbiray dobro ſvaku ſtvar , yere na ovoy veçeri biſce bielexita znamenya od gliubavi . Blagoſovivſci tarpezu, Isukarſt s' Vçeniczi ſvoimi ſiedoſce na naçin ſtari redom ù okolo . A ſveti Ivan ſiede polak gniega,

er

er niedan od Vçenikov nebi gniemu toliko blixgni, i obiteglni, ni toliko gliubglien od Isukarſta koliko on . O veçera priblaxena,i çeſtita gozbà; blaxeni oni koyi na tvoyoy tarpezi pichiu primayu. O primiloſtivi Isuse, blaxeni oni koyiſu bili doſtoyni takove gozbe. Staſce slatki Isus na tarpezi, po obiçayu xudioskomu, to yeſt na zemgli, i imayuchi ob deſnu pogliubglienoga uçenika Petra, koga on hotiaſce poſtaviti Poglaviczom ſvarh svieh oſtalieh Apoſtolov, à ob lievu ſtaſce pridraghi uçenik Ivan. O druſctvo priſveto: o slavna druxino, ſiedi prikrotko yagniencze po ſriedi blaghieh ovçicza, meyu koyemi biaſce izmieſcan oni vuk darpglivi, i pas pribieſni Iuda. Siede ò dobri Isuse ovi tvoyi sinovi ù okolo tebe, ò blaxeno ſvrastisćte, ò blaxena goſtionicze, ò prislatki; i pridraghi Iſuse,koliko slatke, i blaghe biſce one beſiede ſpaſonoſne, koyemiſi utieſcio tvoye pridraghe Vçenike. Koyu beſiedu poçe, ò dobri Isuse, siedechi ti za

tarpezom ? Xegliomſam xelio, to yeſt, mnogo vechma nego mogu izrieti, govoraſce dobri Isus. Xudioſam blagovati ovi Vazam ſvami draghi, i pogliubglieni Vçeniczi moyi. Znaduchi dobri Isus, da biaſce priſclo vrieme poyti k' Otczu, i buduchi ſveger gliubio ſvoye Vçenike, na ſvarſi izvarſnitiye hote to: ukazati. Buduchi dakle ſtao za tarpezom nieko vrieme, i poslie kako blagovaſce yagagncza vazmenoga. *Znaduchi Iſus, daye gniemu ſvaka dao Otacz ù ruke, i daye od Bogà iziſcao, i da k' Bogu ide.* Dignùſe od veçere, i ſvuçe s' ſebe haglinu; i pripaſaſe ubruſom, i vlaſtitemi rukami ulij vodu ù miedeniczu, i ponizno poklecknuvſci na zemgliu poçe umivati nogbe Vçenikom, i otirati ubruſom koyem biaſcc pripaſã; à naypatvo poçe umivati Iudi, videchi Petar daſe on nc bragniaſce, veomaſe oxalosti: à nakon Iude doyde k' Scimunu Petru, koyi ſtoyechi vas zaçugen, i kako izvan ſebe videchi toliko neizmierno po-

nixen-

nixenſtvo, nemogaſce podneſti vi-
diti Isusa ponixenoga prid ſvoima
nogama, prem da biaſce vidio uſi-
pati vodu ù ſud, i pripaſatiſe ubru-
ſom bielim, i velése çugiaſce tomu
ſcto on hotiaſce çiniti. Ali poſlie
kakoga vidi noſiti sud s'vodom, i
pokleknuti na zemgliu, pripraviv-
ſcise umivati, vele vechie negoſe
moxe rieti ſtaſce çudechiſe, i pora-
xen vélikim ſtrahom, ſuzami poçe
vapiti, govorechi. *Goſpodine ti me-
ni umivaſc noghe?* Stvoritegl ſtvo-
rehyu; Bog çovieku, Goſpodin
slughi, Mesctar úçenıku. Dighniſe
Goſpodine moy, digniſe Boxe moy
scochieſc ti çiniti? Nemogu podne-
ſti oçi moyi vidieti tebe tako poni-
xena, prignuta, i padſca na moye
nedoſtoyne noghe. Dighniſe ſtvori-
tegliu moy, dighniſe Boxe moy,
ſvietloſt ſvieta, xivote moy, slavo
moya, ne uçini tega. Radi çeſa od-
govorimu Goſpodin. *Scto ya çinim
ti neznaſc ſada, ali znati bochieſc po-
slie.* Nemoyſe boyati, i ne ſtraſciſe;
iſtinom Petre ovoye veliko poni-

xenſtvo, alicheſc barzo vechiu ſtvar vidieti ; puſtime çiniti , yere yest potrebno, da tako çinim ; i prem da ti ſada neznaſc otayſtvo ovega çignienya , aligachieſc znati poslie . Odgovori Petar , ne umiyeſc meni noghe ù vieke . Odgovori Isus : ako ne umiyē tebi noghe, ne budeſc imati diela ſamnom . Videchi Petar ovi odgovor , vaſse uzboya , i vechiemu ne ſmie odgovoriti ſuprotivà : nego reçe : Cini od mene ono ſctoye tebi drago, umiymi noghe , i ne ſamo noghe, nego i ruke, i glavu. Odgovori Isus : Onomu koiye çiſt , niemu potrebno umiti ſamo noghe ; viſte çiſti , da ne ſvi . To reçe, yere dobro znaſce Isus , koyi biaſce izdaynik . Darxim da Petar videchi toliko ponixenſtvo nemogaſce obdarxati ſuze za ne plakati : paçekſe govori , da po Vziſcaſtyu Goſpodinovu , malo magnie ſveger plakaſce. Buduchi Petar upitan od ſvoga Vçenika Klementa , dabimu poviedao uzrok od tolikoga plaça , odgovori. Kadmi pride na pamet veliko ponixen-

xenſtvo moga slatkoga Mesctra, i kadaſe ſpomenem daga vidih prignuta k'zemgli, gdie darxi moye prizloçeſte noghe ù krilu, i gdie ih otira, i slatko czeliva, igda nebi bilo uzmoxno daſe mogu udarxati od plaça. Kako umi noghe Petru doge k' druziem Vçenikom, i radi pokaranya koye uçini Petru, cziechia ſtraha niedanmuſe vech ne ſmie ogo voriti. Buduchijm umio noghe, uze odechiu, i povratiſe na tarpezu, i reçe. Znateli ovo sctoſam uçinio? Vi mene zovete Mesctrom, i Goſpodinom, i dobro govorite. *Yeſam do iſtine*. Ako dakle vaſc Mesctar, i Goſpodin umi noghe vaſce, koliko vechma imate vi yedan drugomu umivati noghe. Yaſam vam dao ovu priliku od gliubavi, i ponixenſtva. I kakoſam uçinio ya, tako imate i vi çiniti. I tako ſtoyechi na parvomu mieſtu, gdi biahu blagovali yagagncza Vazmenoga, ſtuxivſcise Iſus cziechia doſciaſtne muke, i bolechiſe za izgubglienye ludino, velikiem uzdahom oçitova ono scto

biaſce skrovito, govorechi. V iſtinu, u iſtinu govorim vam, da yedan od vas, koiſte moyi Vçeniczi, izdati hocihe mene. O koliko yeſt tvarda, i muçna ova beſieda Isuse Karſte, ah koliko gorke, i gliute yeſtoyske ſahranio yeſi na ſvarhu od veçere tvoyem Vçenikom! Meed, i mlieko daoim yeſi ù poçetak, à sahranioſi na svarhu xuç, i prigorki pelin. Biaſceim zaiſto vele teſcko da gnih Meſtar, i Vladalacz miloſtivi Isus imaſce biti izdan na ſmart: Ali biſce veoma nepodnoſcglivo, da yedan od uçenikov to hotiſce uçiniti. Gledahuſe yedan drugoga, i yedva mogahu govoriti, tere boyaznivim glaſom, govorahu. Koiye to neharni izdaicza od nas, koyichie uçiniti toliko veliko zlo? i ſvi govorahu to nieſmo ikada mislili, i ſvi ù yedno obrativſciſe k' Iſuſu, govorahu. *Yedali ya yeſam Meſtre?* Na koye rieçi odgovori dobroſtivi Iſus: Yedan od vas dvanadeſte moyeh Vçenikov koyi omaçete ſamnom ruku ù zdieli. Tada Iuda reçe. *Yedali ya yeſam*

Me-

Mesctre? Odgovori dobri Isus. *Tisi rekao*, kako da reçe. Ya to negovorim, dali ti yesi. Xudechi svi çuti, tko yest on koyi hotiesce toliko nepodobstvo uçiniti, Petar nayvruchij oda svih poyde k'yednomu od Vçenikov, to yest k'pogliubglienomu Ivannu, koyi cziehia velike bolesti poçivasce svarh onih prisvetih parsi. O çestiti Vçenik, koyi toliko biasce obiteglnik poçetku xivota. Vele posctovan yest ovi Vçenik, koyi ima za naslonisctc one posctene parsi: O Ivanne priblaxeni, koyisi bio dostoyan nazvan bit i pogliubglienik Gospodinov, i svoya skrovita priateglski tebi oçitova. Znasce Petar, da Isus nekim osobitim naçinom gliubgliasce Ivanna, i ne sakrivascemu skrovischa Boxanstva i radi toga poyde k'gniemu dabiga upitao. *Gospodine koiye, koichie izdati tebe*, i neuzboyase Ivan upitati svoga dragoga Mesctra od izdaynika, yeremu yurve biasce oçitovao otaystva boxanstva svoga, i poniz no poklonivsise reçe: Gospodine

moy , i draghi Mesctre , koyiche biti oni zloçesti, i prokleti; i neharni izdaicza ? molimte nemoymiga ſakriti , buduchiſe doſtoyao oçitovatimi tolika druga otayſtva ; komu miloſtivi Iſus slatko odgovori . Oni komu yꝑ dam kruha omaçena moima rukama,onchie mene izdati: i omoçivſci Iſus kruha,podadega Iudi: i poznavſci to Ivā po reçenomu znamenyu , oſta tuxan , i cziechia xaloſti naſloni slabalnu glavu , ſvarh onieh plemenitieh parſi : Aliſe nemogaſce ſakriti oni izdaynik neharni , i prem da niedan od druzih ne blagovaſce radi velike boleſti,niscta magnie on ne priſtayaſce blagovati. Buduchi ſvarſcena veçera , i hotiuchi dobroſtivi Isus narediti Sakramenat na uſpomenu muke ſvoye , uze kruh ſvoima rukami priſvetima, i uzdignuvſci oçi k' viſcgniemu Otczu , blagosoviga , i razlomiga , govorechi ricçi poſvechienya,koimi krepoſtyu ſvega Boxanſtva obrati ono ſuchianſtvo , koye prie biaſce kruh ù pravo ticlo ſvoye , dayuchi

priliku, da primayuchiga imamo uz dignuti nasciu pamet k' Bogu, uzdatimu hvalu od tolikoga dobrotvorstva, i s' velikim bogogliubstvom, i posctényem imamoga primati. Potleih priçesti sveh svoimi svetimi rukami, poçamsci od lude, govorechi; Primite bogogliubno, ovoye moye tielo dano na smart radi vasce ga spasenya. I tadase ilpuni ono govorenye. *Kruha Angelskoga blago-* *çoviek.* Nakon toga uzamsci çasciu, to yest yedan sud ù komu biasce vino s'vodom izmiescano napoleye posvcti, yere na gniegovoy muczi, karv bi razdiegliena od tiela. A kakoye posveti, reçe gnimi. Vzmite, i pijte ovoye çasca Karvi moye koyachiese proliti za vas, i za mnozih viernih Karstyanov na odpuscténye griehov, primiteyu s' gliubavyu na moyu vieçnu uspomenu. I ù ovo nu Sakramentu dospisce sva posvetilischa staroga zakona, i tadase poçe nova Czarkva. Ova bi parva Missa, na koyoy Yagagniacz neoskvargnieni Isukarst Gospodin nasc

pri-

prikaza ſamoga ſebe Bogu Otczu za grieſcnike, i ovo prikazanye bi iſpugnieno, potvargeno, i dovarſceno na drievu priſvetoga Krixa, i prolityem Karvi gniegove priſvete; onda kadno reçe: *Svarſceno yeſt*. I zato ovdi bi zadanye od Krixa, i plachia, otvoriviſcise, i proſvietliviſcise ono mnogoczienno blago ſvoih priſvetih parſij. à yere biaſce Iuda ù griehu ſmartnomu, buduchi uliezao diavao ù gniegovo ſarcze, uze vechiu oblaſt, i od onega çaſa posli nemogaſce ſtati s'mirom, negoſe çeſto dizaſce, i idyaſce ovamo, ì onamo, kakono pàs biesan, i nenahodyaſce pokoya; niti mogaſce gledati obraz Iſukarſtov, vaſse ù ſebi grizaſce, i çigniaſcemuſe tiſuchia godiſcta da izide iz onega mieſta. Tada dobroſtivi Iſus reçe. Ono ſcto imaſc çiniti, çimi barzo. Niyedan od Vçenikov ne razumie, nego ſamo Ivan; à Iuda s'nagloſtyu, i ſarxbom izide nà dvor, yurve biaſce noch, i poyde k'Poglaviczam Popovskim, i toliko biaſce razggnieven, da yedva mogaſce

ſce govoriti,i reçe . Stoyte pripravni, i prigotovite mnoghe ſvie chie, neka ſvietlo bude, daſe moxe vidieti da nebi gdi mieſto , gdibiſe ſakrio , pripravite oruxye, i konope, i mnoghe verighe , da nam nebi utekao . Meyu to vrieme ponukovaſce Iſus ſvoye Vçenike , dabi imali gliubav , i miloſt meyu ſobom , i da nasliedu yu put ſvetoga ponixenſtva po priliczi, kako im on biaſce dao, i zato im govoraſce . Ya vam dah priliku, da i vi budete çiniti, kakoſam ya çinio, i radi tega vam oſtavgliam ovi plemeniti Sakramenat moga priſvetoga Tiela. Primitega na moyu uſpomenu , i otayſtviy , koyaſam dielovao ù vrieme moye muke za vaſce, ſpaſenye . O duſcio bogogliubna povratiſe k'tebi, i misli ovi dar, koyiti oſtavi tvoy Goſpodin Iſukarſt, ovoye ona uſpomena, koyaye doſtoyna ſpominanya , koyu tko prima doſtoyno priproſtom vierom imaobiſe opoiti , i uxechi gniegovom gliubavyu,i vaſse priobratiti ù gniega. Nemoxe nam oſta viti blago

ver-

vredniye, i od vechie cziene, ni liekariu koriſtniyu, ni ſtvari vechie nasladyuyuscte, ni slagie, ni gliubeznivie, nego ſamoga ſebe.

Od bieſede, koyu uçini Isus Vçenikom po veçeri.

Poglavye VI.

NAredivſci Iſus çudnovati Sakramenat, i Vçenike ſvoye bogogliubno priçeſtivſci; ù ono malo vrieme, ù koye imaſce izdan biti, i uhvachien, uçini Vçenikom yednu prebogogliubnu, i miloſtivu bieſedu, vaskolik uxexen ù gliubavi i miloſcchie. A meyu to vrieme oni zali, i neharni izdaynik Iuda, dugovaſce, i naredyivaſce s'Poglaviczami Popovskimi, kakomu imahù dati gliude za uhvatitiga. I ù ovoy miloſtivoy bieſedi govori Iſus Vçenikom ſvoyem mnoghe miloſtive rieçi za gnihovo pokriepglienye, i videchiih veoma oxaloſtenieh, i tuxneh, mislechi da oſtayahu kakono

ſiero-

sierote bez Otcza, i bez Pastira: na viestiim nayparvo svoye razdielenye, pokrepgliuyuchi ih sa svom xegliom, govorechi. Yoste namye ostalo yedno malo vriemena, da ya mogu stayati s'vami, ali ya vas nechiu ostaviti sierote, yere prem da idem, povratitichiuse k'vam, i drugovya chiu viditi vas, s'velikim veselyem sarcza vascieh. Govorasce i drughe gliubeznive, i utiescgliverieçi, koye prohodyahu sarcze, ali niscta magnie stahu zlovoglni, nitise mogahu utiesciti cziechia gniegova rastavglienya: paka ih nauçi, kako imahu vazda imati gliubav, i dragost meyu sobom, i govorasce. Potomu chiese oçitovati, da vi yeste moi Vçeniczi, akose uzgliubite yedan drugoga. Promiscgliay takoyer da kadno Isus govorasce s'svoyimi Vçeniczi, oni stahu xalostni, i tuxni, glavami k'zemgli prignutimi, prigorko plaçuchi, i uzdisciuchi. Cziechia çesa imayuchi Isus xalost svarhu gnih, govorasce. Sinovi moi, ya dobro vidim, da buduchi vam ya,

rekao

rekao ove novine, vaſcia ſarcza na-
puniſcteſe xaloſti, dali neboyteſe, ye-
re kako ſam vam rekao, drugovyaſe
hochiu povratiti k'vam, i oveſeliti-
teſe ſarcza vaſcia. Razgleday malah-
no duſcio moya svetoga Ivanna, koi
biaſce naypriaznivij, i naypogliub-
glienij Iſukarſtu, nada ſvieh inieh
naymiliyè oxaloſchiena, i razczvi-
gliena; pogledayga, govoru; s'ko-
likom tugom; i boleſtyu pogledaſce
gliubglienoga Mesctra svoga, i ka-
ko pomgnivo kupgliaſce rieçi gnie-
gove. Yere ſa[illegible]on i upiſa ovu be-
ſiedu, i mi Kat[illegible]yani od gniegayu i-
mali yeſmo. V ptie reçenoy bieſedi
pokriepi ih Iſus na obsluxenye ſvo-
ih zapoviedi, govorechi im. Ako vi
mene gliubite, obsluxite svc zapo-
viedi moye, obsluxuyuchi ih naprie
dovatchiete ù gliubavi moyoy; gdi
govori sveti Gargur. Iskuſcènye
yeſt ſud, ili izaznanye gliubavi, koya
ne ſtoyi ù rieçah, nego ù dieleh. Ta-
koyer ù toy bieſedi ponukovaſcè ih,
i krepgliaſce da podnoſe uſtarpgli-vo
progonſtva gnihova, i ſuprotivsctì-

ne ovega ſvieta, govorechi im. Si-
novi moyi, znayte, da chiete imati
na ovomu svietu mnoghe nevoglie
i ſuprotivsctine. Aliſe ufayte, yerc
ſam ya pridobio, i primogao svict,
radi koye ſtvari, svict chie vas nena
viditi. Znayte, da prie mene nena-
vidio yeſt, yere dabiſte vi bili od
svieta, onbi vas gliubio, ali ne bu-
duchi vi od svieta, on vas radi tega
nenavidi. Nie vechi sluga od Go-
ſpodina, zato yere svict, to yeſt gnic
govi gragiani, yeſu progonili mene,
imayte uſtarpglienyc ako i vas uſpro
gone: niſcta magnic nemoyteſe bo-
yati, yere prem da gliudi ſega ſvita
ſmute vas, i oxaloſte, ſvarha vaſce
xaloſti obratichieſe ù veſelye, i ù
radoſt vieçnu. A na ſvarhu ove,
beſiede uzdixe Isus oçi k' nebu, i
priporuçi ſvoye Vçenike Otczu ſvo
mu ſasvom xegliom, i reçe. Otçe
moy imay pomgniu od Vçenikov
koyehſimi dao, buduchi voglia tvo
ya daſe ya dielim od gnih, i doydem
k' tebi: do ſadaſam ya imao pom-
gniu od gnih, à od ſada ih pazi ti: i

nemo-

nemolimte ſamo za gnih Otçe moy, nego za svieh onieh, koyi budu vie rovati ù mene po gnihovoy priliczi i nauku: hochiu takoger, da i oni budu ù onomu mieſtu, gdi ya yeſam neka vide ſvietloſt, zraku, i slavu moyu. Potvardi dakle Otçe moy, ove moye sinove ù vieri, i ù gliubavi tvojoy. Yere kakomeſi ti poſlao na ovi sviet pripoviedati, i arvatiſe, i umrieti radi viere, i ſpasenya naroda gliudskoga, tako Otçe moy ſadaye vrieme dame proslaviſc, i da oçituyeſc svietu, da ya yeſam tvoy Sin, i dame ti yeſi poslao, da budem oçitovati tebe, Otcza moga i da podam tvoim viernim xivot vieçni, da oni budu poznati tebe Otcza moga, i mene Isusa Sina tvo ga pogliubglienoga. Dovarſcioſam Otçe moy putovanye, koyemiſi zapoviedao. A ſada idem na Krix izvarſciti posluh. I kako ſvarſci ove rieçi, reçe Vçenikom. Vſtanite gori, i dielimoſe odovle. Biaſce obiçayan Goſpodin Isukarſt çeſto odhoditi na planinu Maslinsku, koya

bia

biaſce daleko od Yeruzolima yedan migl, à blizu ondi biaſce yeno Selo imenom Getſemani, i ondi biaſce yedan vartao ù planini, gdi miloſti-vi Isus biaſce obiçayan ulaziti s' Vçeniczi, kada skrovito obnoch hotiaſce móliti. Buduchiſe dovar-ſcila i posvetila, slavna veçera, i ſvarſcivſci prislatku besiedu, izi-ſcavſci iz Goſtionicze, buduchi yur noch markla, i nasliedovan od ſvieh Vçenikov, uze put k' reçenoy pla-nini. Razmiſcgliay duſco bogoliub-gliena; kolikom slatkoſtyu, i blago ſtyu nauka, uçaſce ſvoye draghe sinove po putu. O kolike gorke ſu-ze proglievahu; nieſe çuditi ako biahu zlovoglni, yere yurve znahu koliko slatko, i ugodno biaſce, pri-bivati s'prislatkim Isusom, i koliko biaſce gliubko gniegovo druſctvo. O tvarda raſtavo, kolike tuxbe, i plaçne glaſe çigniahu; govorechi; O slatki Meſctre naſc; ò Paſtiru, i uteſciteglíu naſc, komu chiemo mi poyti? tkochie biti vodya tvoyem ovçiczam? radi koyeh plaçnieh rie-

çi

çi pridobri, i primiloſtivi Isus czie-
chia xaloſti Vçenikov poçe plakati,
à kako pridoſce k' potoku Czedron-
skomu, privelikom gliubavvu za-
garli, i pogliubi ſvoye draghe Vçe-
nike, govorechi. Siedite ovdi, do
kle dovarſcim molitvu. Znadiſce
dobro Iuda, gdi biaſce ono mieſto,
yere vechie puta biaſce ondi bio s'
miloſtivim Isusom. I uliezavſci Iſus
ù Vartao, zva Petra, Iakova, i Ivan
na, i povede ih na ſtranu, i buduchi
tuxan, i xaloſtan, vas blied, kako
napol martav, yedva moguchi go-
voriti, ſuzami, i glaſom darhtavim
reçe: Sinovi moyi pogliubglieni,
budivam me milo, yere duſca mo-
ya yeſt oxaloſtena dori do ſmarti, i
ovoſe moxe razumeti, utezglivim,
i raſtezglivim naçinom, to yeſt, da
ona duſca biaſce tuxna od ſvetoga
zaçeya ſvoga ù Vtrobi Dievičan-
skoy, tya do onoga çaſa, i do one
nochi, ù koyu reçe ove rieçi, i tya
do ſmarti, za ukazati koliko biaſce
etſcka ona boleſt gniegova ù oni
ças, kako rekſci, da na ovomu ſvie-

tu nie vechie bolesti, od ove koyu
chiuti sada dusca moya, i hoteyuchi
se oddaleçiti nekoliko od gnih,
reçe im : Bdite, i molite, da ne
budete pridobiveni, i premoxeni
od napasti. I odtide od gnih koli-
kobi kamik hitio s'velikom bolestyu
yerese yedva mogasce oddiliti,
i oddaleçiti od gnih, toliko iz
varstitu gliubav, i veliku
milost gnim nosca-
sce, imasce veli-
ko utescenye
pribivati
sc'gni
mi,
i ti ovo-
mu da priliku
iskati pokoy, i sa-
mochiu na mo-
litvi, ali kada
molitvu tko
hochie
çini-
ti.

Raz-

Razmiſcglianye kako naſc Gospodin poyde ù vartao çiniti molitvu Otczu ſvomu.

Poglavye. VII.

I Tako ù vartlu poklieknuvſci goliemi kolieni na zemgliu za ukazati ponixenſtvo duſce drughiem znamenyem, i naçinom prignu mnogocziennu glavu k'zemgli uzdignuvſci ruke k'nebu. Smotrite, i promislite ovu ſtvar ſtrahovitu duſce bogogliubne. Mogliaſce gliubiteglni Iſus ù dugo, prolievayuchi ſuze, i govorechi. Otçe moy, molimte goruchiè, kòliko ya ſada mogu s'ponixenſtvom, da ti usliſciaſc molitvu moyu, yereſam tuxan, i duh moy yeſt xaloſtan, à ſarcze moye ſmuchieno, i ſtrah ſmartni doſciao yeſt ſvarhu mene. Otçe moy, tebi drago bij poslati me na ſviet za çovieçansko odkupglienye, uçinioſam ſvaku ſtvar koyumiſi zapoviedio, i yeſam pripravan iſpuniti yoscte ſcto oſtaye: Ti vidiſc kolika zla uſtaſce nada

me,

mé, i postavisceše suproch mene.
Prodalime yesu za triyest dinara.
Buditi dragó Otçe moy, odneti mi
toliku gorkost. I tuxan stasce pro-
start na zemgli suzechi, i plaçuchi
vele grozno, à ne biasce ikoga, tko
biga utiescio. Poslie dignuvsciše
reçe: Otçe moy, akoye uzmoxno,
dame mine ova çascia, toy est ove
velike bolesti, i muke, koye imam
podniti, toyest, uçini da ne umaru
sci ya, vas narod çovieçanski spasen
bude, i odkupglien, i dase nebo ot-
vori. Nisčta magnic nemoy çiniti
kako ya hochiu, po xegli gliudskoy,
ukazuyuchi da vazda voglia çovie-
çanska imase pogoditi z'boxyom,
kako dabi rekao. Nemoy da bude
uçigniena voglia moya, nego tvoya.
I ustavsciše doyde k'Vçenikom svo-
yem slatko ih pohodivsci. Naydeih
spechi cziechia velike xalosti, i plaça
i karasce ih, à navlastito Petru reçe,
Scimuné tispisc, toyest, ti ne kaxe sc
toliku slobod u dielih, koliko ù rie-
çi. Nemoxesc bditi yedan ças sku
mnom, à govorisc dabi umro sa

mnom. Bdite, i moleteſe da ne budete pridobiti od napaſti, duh vaſc (vidim) prignut yeſt dame ne zatayite, i rad toga obechiavate, ali pùt vaſcia yeſt toliko slaba, da ako vam Bog po krepoſti molitve ne da koye pokrepglienye, upaſtichiete ù napaſt. Ne viditeli Iudu, da ne ſpi, negoliſe potexi, i harli izdatime ù ruke xidovske? I opet drugovya poyde na ono iſto mieſto, i takoſe pomoli govorechi: *Otçe moy, ako ne moxe ova çaſcia momoiti, neg' dayu popiyem, budi voglia tvoya*, to yeſt ako nemoxeſc ſahraniti çovieçanſkoga naroda drughiem naçinom, negoli po moyoy ſmarti; budi uçignicna voglia tvoya.

Bielexi çtioçe, da ù Iſukarſtu biſce çetiri voglie. Parva, i poglavita voglia biaſce pùt, ili tielo, i ova po niyedan naçin ne hotiaſce tarpeti. Druga biaſce chiuchienye, i ovaſe boyaſce, i marmgliaſce: Trechia biaſce razlog, ili razbor, i ovs naregiuyeſce, i priſlayaſce; çetvarta biaſce boxanſtvo, i çvazapovie-

daſce

daſce, i povegliavaſce.

I dignuvſciſe s'molitve, pride k' Vçenikom drugovya, i nayde ih yoſcte ſpavayuchi, oçi gnihovi biahu otelçali cziechia velike xaloſti, i dugoga bdenya, da nemogahu odolieti velikomu ſnu; i drugovya pokarav ih, kako zgara rekoh, povratiſe molitiſe trechiom govorechi parvagnie rieçi: *Otçe moy, ako nemoxe mimoiti çaſcia ova, nego dayu popiyem*, to yeſt. Akoſi ti tako naredio, da ya popiyem çaſciu prigorke, i ſtraſcne ſmarti ſvetoga Krixa, budi voglia tvoya. Draghi, i dobroſtivi moy otçe, priporuçuyem ti xaloſtnu, i prislatku Mayku moyu, i moye pridraghe Vçenike. I promiſcgliayuchi ù ſebi ſamomu strah od varle, i prigorke muke, poçeſe ſtraſciti, i boyati, i ſtaſce s'neizmiernom, i velikom boleſtyu. Chiuchienye ſasuiema ne hotiaſce; ali boxanſtvo primagaſce; i arvuchiſe moyu ſobom cvadva, mokrine tiela ſasmase ganuſce, i ſmutiſce, tako daſe poçe naſc obedeni i oxaloſchie-

ni ISVS znoiti od velike muke, i file iznutargnie: tako dase oni znoy obrati ù kapglic od karvi koyi kapgliuchi namakasce i natapasce zemgliu, kaxuchi neizmiernu bolest, koyu on tarpgliasce ùdusci. O Gospodine viecni, od kle izhodi toliko gliuta tuga ù dusci tvoyoy? Nieli povoglno to neoskvargneno posvetilischte, koye ti prikazuyesc otczu? Tosi ti uçinio za dva razloga. Parviye, dase ukaxe slabósti neviernikov, kolikotise vide osctra, i prigorka muka. Drughi razlog ye, nekabi nas vechma uxegao ù gliubavi, i dobrohotinstvu prema tebi, gliubeznivi Spasitegliu, poznayuchi, dasi istinó uzeo nasciu umarlu naravi? Buduchi daklè pao, i prostraose vas karvav, nà zemgliu vapiyasce sarçanimi uzdisi, i tuxnemi xegliami, da bise ozdravile rane nasce. O veliçanstvo od gliubavi, priplemeniti! Isukarste ù koyoy nevogli ti biasce postavglien? ò obraze mnogoczienni, kakosi ostakarvavglien. ò dobrostivi Iezuse, schtol chiemo uçiniti? drugo ne ostayc nami

mi, nego umrieti, i padnuti k' nogam medotoçnoga i dobrostivoga Iezusa.

Naprieduyuchi tako ù bolezgli-voy molitvi svoyoy; prislatki Isukarst sijde s'neba poglavicza voystva nebeskoga, toyest Mihail Archangel uzamsci sliku tielesnu, i poklonnò ter ponizno poklieknuvsci, s' velikim strahom reçe: Gospodine moy Iezuse, vasciu molitvu, toyest znoy karvavi, ya yesam prikazao prid obrazom dvora nebeskoga, i svi stoyechi kleçechi prid pristolyem boxanstvenoga veliçanstva, molismo za vas vascega Otcza nebeskoga, a onye odgovorio: znade moy sin pogliubglieni: da odkupglienye çovieçanskoga naroda po pravdi nemoxese uçiniti bez prolitya karvi gniegove, i da ako on hochie spasenye çovieçanskoga naroda, potrebno yest da umre. A vi Gospodine Isuse, scto kanite i odluçuyete uçiniti? Odgovori prislatki ISVS: po svaki naçin ya hochiu spasenye od dusciah, i dobrovoglno hochiu

darvo od krixa, neka budu shragnie-ne. Odgovori Angeo: Mili Goſpo-dine naſc odtierayte ſtrah: od ſebe. velikomu i viſokomu potribno yeſt çiniti ſtvari velike, a veleduſcnu: i ſarçanomu podniti ſtvari trudne i muçne, rad togaſte uzeli pùt çovie-çansku, nekabiſe proz ſmart vaſciu poſtavio micr meyu Bogom, i çovie-kom, i prem da ſmart vaſcia ima biti veoma pogardna, pokriepiteſe niſcta magnie, yerechie biti odkup-glienie priizvarſceno naroda çovie-çanskoga; à barzo proſciavſci tre-chi dan imate uskarsnuti slavan, i neumarli Bog, i vrata od raya hote-ſe otvoriti. Vaſcia mayka, i vçenici yeſu mu ſtiporuçeni, i pozdraviv ſciga ponizno ter poklonivſe, die-liſe.

Pokrepivſciſe dobroſtivi Iczus, cziechia pohodenya Angeoskoga, i dignuvſciſe s' zemglie, i hotiyuchise povratiti k' ſvoim draghiem Vçeni-kom umi oni Angeoski obraz ù po-toku, i doſciavſci k' Vçenikom, ſvo-im, tèr naſciavſci ih ſpavajuichi,

reçe:

reçe: *Spite yur, i poçivayte*: kako da reçe, malo moxete ſpavati ove nochi. O dobri Paſtir, i miloſtivi od kupitegl, koyi nahodechiſe u ſmartnoy tuzi, pokrepglivaſce i nukaſce uçenike ſvoje da poçivayu, à on tuxã i peçalan, tèr poznavayuchi ù duhu da grede Iuda s' druzimi protivniczi, reçe, *Zadoſti yeſt*: i probudivſci ih, reçe: *Vſtanite hodimo*, to yeſt k'druziem uçenikom, i buduchi ih naſciao, slatko ih pozdravi. Dighniteſe ſinovi moi prislatki, yereye yur priſclo vrieme od moye ſmarti, hodimo prot Iudi izdayniku, yere Adam bi privaren od diavla ù vartlu. Govorechi dobroſtivi meſtar s' drazimi vçeniczi, eto Iuda gdi ide izdaleka, imayuchi s'ſobom ſvu mnox od sluga. I govori Evangeliſta Ivan, da oni hudobni izdaicza imaſce ù druxbi vas dvor; to yeſt ſvu çetu, i çegliad od petſat kognikov oruxanih, izvagn dr ugoga mnoſtva pesciakov ſvi oruxani, koyi biſce poslani od Poglavicza popovskih; i prie negoſe dicli iz grada hudobni, i vragometni Iu-

da, biſce ih çinio pripraviti vele ſtvari, govorechi: Pripravite konopi i verighe, noſite oruxya bezbroyna za pobiti Vçenike gniegove, akobi oni uzeli i ſtavilise branitiga, pripravite ſviechie mnoghe, da nebi gdi miesto ù komùbiſe mogao ſakriti. i yere biſce poveo ſobom mnoſtvo Rimglianov, kòi yoſte ne poznayuchi Iſusa yer Iakov magni brat Ivanov, biſce veòma priliçan Isusu ù obrazu; i rad tega bisce zvan brat Gospodinov: uzboyaſe oni prihudi izdaicza, cziechia velika pohlepa, i xelehya ko imaſce oſvetitiſe na Iſusu, da nebi uhvatili onoga, koyibi im prie doſciao pod ruke, to yeſt da nebi uhitili yednoga Vçenika mieſte Iſusa; i radi toga dase nebi privarili, kako izdaicza da im znamenye, govorechi: *Kogagod pogliubiti budem on yeſt, darxite gnega, i vodite pomgnivo*, yere on yeſt hudoban i mnogoznan, i lasnochie urechi; znascebo on da vechie puta biaſce im utekao iz ruk. Tada krotki yagniacz videchi dohodechiega

Vuka, ne pobiexe, negoli grediſce daga ſusriete, i upravivſci ſvoye govorenye k' Iudi, reçe: *Priateglin nascſtoſi doſciao?* Tada oni izdaicza nepravedni, çinechimuse priateglj, reçe: yà niesam s'oviemi oruxniczi, negoli po obiçayu vrachiayuchise k' tebi pozdravgliamte, i pozdravgliayuchiga reçe: *Zdrav Mescſtre.* i zagarlivsciga czelovaga. Komu odgouqri Isus. *Iudo czelovomli ſina çovieçanskoga izdayeſe?* i Iuda veomaſe uzboya, yere vidyaſce, da niyedã neſmiyaſce poſtaviti ruke na gniega za uhititiga., nego ſvi biahu od poxũſtva zaslepglieni tako daga nemogahu poznati.

Tadà xndechi muku hotiyuchi ukazati, dà od ſvoye voglie nasmart idiaſce, ſarçeno ipovoglnom yakoſtyu poyde ſuproch gnim, i reçe: *Koga isſtete?* à oni od govoriſce: *Isusa Nazaramina.* Reçe Isus: *Yaſam.* i toliko velika bi moch onieh rieçi, da u tãy ças padoſce na zemglu, i neimahu nikakovo chiuchienye, ni slobod, nego biahu kakò martvi. I

opet drugovya upita ih, govoreclii: *Koga iſčete?* A oni uſtavſcise, rekosce, drughi put: *Ifusa Nazaranina.* Odgovori Isus: *Yaſam.* i opet padoſce na zemgliu. A Isus miloſtivo gledasce ih ſarçanom boleſtyu, xalechi gnihovo pomagnkanye. I upita ih trechiom, govorechi: *Koga iſčete?* i da im oblaſt da çine ono ſčto htiahu, à oni odgovoriſce: Isusa Nazaranina; à dobri Isus reçe: Yasā oni, ako mene isčete, oſtavite ſatimoye Vçenike, neka da neizreçena iſtina ne budese çiniti laxà, koyaye rekla po proroku: *Yere onih koyebſimi dao, ne izgubih od gnih niyedinoga.*

Mieſciasceſe Iuda i popotarkavaſce po onomu mnoſčtvu, yakno pàs biesan, govorechi: Vhvatitega, nemoytese boyati, onye oni, ſvexitega, i ſtavitega ù verighe, da ne uteçe, i ukazaimga parſtom.

Razmiſcglianye kako Goſpodin naſo bi ubroaten, i od muke koyu podnie do parvoga çasa.

Po-

Poglavye . VIII .

Koyi bogogliuban razmiscglialacz moxe çuti bez ſuza, i pla ça, kako oni nemiloſtivi buduchi im dana oblaſt ſvarhu nascega pridobroſtivoga Iſusa pruxisce karvniçke ruke , ſtexuchi tvardimi uzami, i yacziemi uzli yagagncza krotkoga , i ſvukoscega iz plascta, kako lupexa nevoglnoga . Tada vçeniczi priſtrasceni izgubivsci ſvu yakoſt rekosce : *Goſpodine , bochiemoli biti maçem* ? to yeſt govorahu : Buditi drago daſe branimo ſilom oruxya ; à Petar pun ſarçanoſti i vas uxgavſcise ne çekavſci odgovora izcarxe nox, i udri slugu Biskupova , komu ime bisce Malk . Voglia zaiſto petrova bisce ranitiga britko i veoma , ali po boxanſtvenoy vogli , ne odſieçe nego ſamo uho reçenomu slughi biskupovu. Onda dobroſtivi Isus gliubkoga pokaravſci, reçe mu *Poſtavi maç tvoy ù noxniczu* . kako da reçe : ſada nie vrieme branitiſe

oruxyem, nego ustarpglienyem.
Y edali nechiesc ti dà yalpopiyem çasciu, koyumiye dao moy Otacz? Hczienisc ti da ya nemogu moliti Otcza moga nebeskoga, i ſadbimi dao dvanaeſt ſaſtave Angelov, koibime obranili? Oviem naçinom potrebno yest da umrie ſin çovieçanski.

Hotiyuchi oni nevierni slughe uhvati Petra radi velike vike, koyu çigniasce Malk, miloſtivi Isus reçe: çinitega priti dovle, i taknuvscimu uho bi ozdravglien. I videchi Isus da ſtahu zablenuti i çudechise, i da neimahu ſarcza ſvezatiga, reçe: *Kakono na razboynika izidoſte ubititi mene s' maçi, i paliczami*, to yest bez uzroka doscli yeste ovdi, toli ne ſtah ya ù Czarkvi pripovie dayuchi, i uçechi, i niyedan od vas ne uhvati mene, à ſadaſte priscli ſvi oruxani kako da bih ya bio yedan lupex: ne biaſce vam potrebno noſiti toliko oruxya, yere ya pripravglien yeſam: tarpeti. Ali ovo vrieme yest vasce, i oblast koyuſam vam ya dao;

maha-

malahnochie tarpeti . Tada oni psi xudei podbodenii potaknuti od diavla cziechia rieçi Isusovih vechma rasarçivscise,kakono psi biesni posta visce na gnega yednu verigu , i metnuvsciga na zemgliu , mnoghimi konopi veoma tvardo svezascega.I prem da Evangelista Iyan ù kratko skazuye , govorechi : Svezasce gniega:Nista magnie çinimise stvar mila i bogogliubna ù dugo razmiscgliati , kako pogardno od onieh i neharnieh xudiov bijvuçen , i potezan . Oprislatki Iezuse , oni te prem obstirahu okolo i okolo , kakono çine pscele oblituyuch.Razmiscgliayò duscio bogogliubna ,i ne bez prolivanya suza razmiscgliay dobrostivoga Iezusa, obkogliena od onieh biesnih pasa . nebiasce im zadosti daga svezasce , negoga yoscte darxahu yedni za skute od odechie , a neki za ruke , druziga darxahu za verigu koyamu biasce na garlù, a druziga potezahu za kosc. o yagagn çe prikrotki, o ovçiczo priustarpgliva koliko nemilostivo yesi vogena

na. I prohodechi potok metnuſce-
ga ugn, nekase ispuni govorenye,
koye govori: *Od potoka na putu pij.*
i izvukavsciga vanka za verigu sc̃a-
pi i toyagami porivahuga, i biya-
huga neki yabuçiczami koyesu na
ruçiczah od maça, neki nogami uda-
rayuchi, à neki kamenye nagn hita-
yuchi. Buduchi veden tako ſvezan
milostivi Isus, Vçeniczi pristraſce-
ni, i boyechise ſmarti pobiegosce,
i ostavisce ſvoga gliubglienoga
Mesc̃ra. Viſtinu mogasce onda rie-
ti, ò prislatki Isuse: *Koyi vidyabu*
mene vanka biexabu. Biahu pobighli
vçeniczi, greduchi tuxni, i razczvi-
glieni. O kolike uzdahe, i plaçe!, ò
kolike ſuze i yaukanya çigniahu.
Dali yedan nekoyi mladacz, koyi
opchienim naçinom darxanbi da bi-
ſce pogliubglieni vçenik Ivan Evã-
gelista, moxebiti radi grozna i mi-
loga plaça koga çigniasce, bi poznã
daye vçenik Isukarstoz, radi koye
ſtvari nemili ſlughe za uçiniti vechiu
pogardu gliubeznivomu Isusu, ho-
tiahuga uhvatiti; à on imasce ſvar-

bu

hu gole puti ſamo yednù haglinu, to yest yedan plasct, po obiçayu xudioskomu, i tako ostavivſci on plasct ù rukah slughe, gol uteçe. Svarhu ovieh rieçi, koye reçe Marko Evangelista, idu isctuchi Razmiſcgliavczi gliubavyu Iezusovom kakono ogagn goruchi, i pitayu, kamo poyde Ivan tako gol, tèr govore da tarçuchi, i plaçuchi poyde ù Betaniu ù kuchiu Marte, i Magdalene, koye xivgliahu ù yedno s' priſlavnom Maykom Iesusovom, ſumgniechi da bimuse koye zlo ne zgodilo, yere veçerayuchi prie toga yedan dan ſcgnimi reçe yoy: Stoy z' Bogom mayko, yere ya idem na poſvetilisctе, koyese ima uçiniti od moye kàrvi na krixu: koya rieç toliko bisce ranila ſarcze gnioyno, da ne nahodyasce miesto, gdibiſe obdarxala: ſvako malo ganutye, ſvak mali triesak ili ſcium kadbi çula, hcziegniaſce da çuye glas od ſmarti ſvoga ſina: i padayuchi toliko puta po kuchi, Marta, i Magdalena, i on tuxne, pomagahu gniu. I ſoyer-

ovako u takomu tuxnom plaçu doge Ivan s' velikom nagloſtyu, i pokucza na vratih . Maria zaboravivsci i neſpominayuchise od ſvoga bitya , kakono yedan mahnitacz tarçi otvoriti vrata , i buduchi otvorila vrata eto ulieze Ivan , koyi nescto yer vidyasce ſvoyu Gospu ù tolikoy gorçini , à nescto yere yoy imasce naviestiti toliko tuxan glas , takobi oxalosten , da od tughe pade prid noghe Dievicze Marie, koya domiſliviſciſe ono scto biſce iſtino,bi pora zena yednem noxem od gorkosti. I ù tay ças ſkinu s'ſebe gorgniu haglinu, i pokri golu pùt ſvomu neputu Ivanu, paka nemoguchise darxati , kakó martva pade razpostarvſci ruke na Ivana ; koyu ſtvar videchi Marta , i Magdalena , i drughe ſestre marijne , i kuchiani Lazarovi , ſvi koliczi ganuti neizreçenim plaçom prihvatisce Deviczu Mariu , i Ivanna ; i s' velikiem trudom çinisce ih dase osveste:i buduchise yedno malo oſvestili , poçe Dievicza Maria govoriti: O moy Ivanne draghi , moy neputu ,

tu, gdiye moy ſinak Iezus? i tako ona govorechi ſtiskasce ruke Ivanove, mieſciayuchi ſvoye ſuze s'onie mi Ivanna neputa ſvoga. Reczimi, nepustime umrieti od bolesti, ſcto-ye od moga ſinka? Nemoguchi odo-lieti Ivan tiem plaçgliviem molbam i xalostnomu upitovanyu s' velikiē trudom reçe ove rieçi. Mayko moya vaſcega ſina, a moga pridra-goga Mesctra, i moye pokrepglien-ye Iudaga proda za triyeſt dinara xudiom. Mi veçerasmo na planini ſionskoy, i ondi moy Mesctar vas oxalosten, reçe rieçi, koye nam ſar-cze prohodyahu. Paka poydohmo na planinu maslinsku, i ondi mole-chise moy Mesctar vaſe priobra-chiasce i rastayasce ù znoy karva-vi, toliko obilat, daſe zemglia na-tapasce i opiyasce karvyu. o mayko, daſi ti ondi bila hczienilabi da ne-bo, i zemglia, planine, i poglia, i ſvako ſtvorenye da yakno dieçicza plaçu, i ſva kamenya daſe xaloſteſce. daſi vidila one slughe hudobne, ka-kono pse biesne gdi uhitisce tvo-

ga prislatkoga ſina, pokliga czeliva izdaynik Iuda, ſctobi bila uçinila ? yaga vidih ſvezati rukama na trag, i metnutimu na garlo yednu verigu, varchiga na zamgliu, i gdiga povukosce s' velikom nagloſtyu niz oni potok pun kamenya, koye biasce toliko osctro, damu odkidafce nokti s' nogu. O mayko s' kolikimi nemiloſtivimi pogardami bi naruxen i poraxen oni yagagniacz prikrotki, yaſe çudyah, kakose planine ne razorisce czieehia tolike neizmierne bolesti. Nekiga biyahu ſulizcami po prisvetomu ticlu, nekiga pogogniahu kamenycm, à neki gaxahu nogami po gniemu. O mayko, tolika bi karv, koyu on proli, da od planine tya do tavniczc karv prolita put mi kazaſce. poydi barzo tuxna Mayko, i vech ne karsmay, ako xudisc viditi xiva tvoga prislatkoga ſinka. I kako on reçe ove prigorke ricçi: toliko bi velik, i osctar nox, koyi probode tuxno i nevoglno ſarcze prislavne divicze Marie, da kakonoti yedna daye izvagn pameti,

i raz-

i razloga, xalostivo prigorkim pla-
çem vapiyasce. Barzo, barzo hodi-
mo k'momu ſinku. O Magdaleno,
ne kasnimo. I ù tomu tuxnomu pla-
çu stayasce tya do zore.

A ſadse povratimo k'gliubglieno-
mu Isusu, koyi biasce tako pote-
zan od onih neharnih xudiov, i bu-
duchi doscli ù grad povedoscega
nayparvo h' kuchi Annæ, koi biaſce
ſtarei od ſvake zlobe i opaçine, i bi-
sce bio poglavicza godiſcta proscia-
ſtoga; i bisce taſt Kaifin, i ulizavſci
ù kuchiu s'velikom nagloſtyu, i tric-
skom, izide Anna s' velikom drux-
bom, i ſiede na miesto Biskupglie,
i çini privesti Isusa prid ſebe, i pſu-
yuchiga, govoraſce: Razruſcite-
gliu puoka, koi yest toy nauk, koga
ti pripoviedasc? koyali ye toy skup-
ſcina od vçenikov, koyu çinisc? s'
koyom oblastyu çinisc toliku ſmet-
gniu ù puku? ſcto idesc ti pripovie-
dayuchi, i uçechi? ſcto hczienisc
daſi ti? yedaliti nie zadosti nauk
Moyſiov? Ovo ne govoraſce dabi
poznao istinu, nego dabi naſciao

ko-

koyi uzrok osuditiga na ſmart: i ſar-
ditim glasō dvignuvſcise; yere krot-
ki Isus muçasce, reçemu. Danaska
yest vrie me, atese poznati tvoya
diela, i dachiesc primiti plachiu.
Komu dobroſtivi Isus neda nikakov
odgovor od vçenikov, yere ſvi bia-
hu pobieghli, i mogasce rieti: *Tu-
gin uçignien yesam bratyam moyim.*
Dali na drugo upitanye slatkim, i
blaghim glasommu odgovori. Ya-
ſam vazda oçitò govorio po uli-
czah, i ſviemſam pripoviedao poſred
Czarqve glasom veliczim, nekabi
ſvaki mogao razumieti: yerme ti
upituyesc od tega, koyi ne vieru-
vesc? Vpitay ovieh koiſu ovdi, i oſta
leh, koimesu slisciali: I govorechi
ove slatke rieçi, on ças yedan od
sluga, koi biſce ondi, komu biasce
ozdravio uho, rukami oruxnimi,
s' naglom bieſnoſtyu dà yedmu zau-
ſcniczu dobroſtivomu Isusu, veli-
kim glaſom govorechi: *Takoli odgo-
varasc Biskupu?* Gdiye posctenye,
içast koyu noſisc Biskupu, komu
ponizno i krotahno imaſce odgovo-
riti?

riti ? O prokleta ruko, koyaſe ne uz-
boya udriti oni xegleni obraz, ù koyi
xude Angeli ghledati, à u kolo ſtoye-
chi hvagliahu Malkuſcia govorechi:
Hay kakoſi dobro uçinio oſvetiti
pogardu Biskupa . Tada prikrotki
Isus tihim glaſom odgovori . *Ako*
zlo govorio yeſam, izvedi ſvedoçan-
ſtvo oda zla, pripravan yesam na po-
karanye . *Da akoliſam dobro reko za-*
ſtome biyeſc? kako da reçe , ovoliye
plachia .

A yere Isus ſtoyaſce muçe, i remo-
gaſce Anna po istini nayti ſtvar , za
koyubiga mogao oſuditi , poslaga
ſvezana h' Kaifi , koi vladasce puok
ono godiscte , i tay ças skupiſcese
Biskupi , i Farisèi, kakono pſi laçni,
xudechi naſititise meſa prikrot-
koga yagagncza Ieżusa , i poſlaſi i-
ga priko Grada uzdixese yedna ve-
lika buka ù puku , tako da netko go-
voraſce: Onye çoviek dobar, à dru-
zi govorahu , onye zal , i higniacz .
Biſce vèlik nesklad , i rastava meyu
gnimi , i dosciavſci k' kuchi Kaife ,
koi çekasce da mu bude prikazan

Iſus ,

Isus, kakono çcka pas lovu, koi ſva-
ki ças poſilaſce posle, koyi idyahu
i donaſciahumu glaſe od tega, sčo-
ſe prigayaſce Isusu. Buduchi dakle
na ſtolu Biskupskomu, zapovieda,
da mu prikaxu Isusa, i bi doveden
yagagniacz prikrotki Isus, koyi ſta-
ſce meyu gnimi kakono yagnie umi-
glieno, ſvezan, i okovan, kako da-
bi bio yedan lav prigliuti, i ſvi go-
vorahu, dovelismoti ovega zloçin-
cza, koiſe çini kragl, i zabragniu-
ye, ter pripovieda dati danak Ce-
ſaru. Hini mnoſčtvo, podvrachia
nasc zakon, pripovieda novi nauk,
çiniſe ſin Boxyi, i mnoga druga oſ-
vadenya, i kriva ſviedoçanſtva, go-
vorechi. Mismo çuli gniega govo-
rechega. *Mogu razoriti czarqvu*
Boxyu, i nakon tri dni opet yu ſagra-
diti. Koyi zao çoviek yest ovo, i
nenavidgliv, i taſčtoslavacz. Yoſ-
čterga osvagiamo od velikieh laxa,
tako da nemoxe uçiniti ono ſčto go-
vori, i ſvi revahu glaſom, kakono
lavi ſvarhu ovçice. O çudnovato
uſtarpglienye prikrotkoga yagagn-

cza , ſtaſçe kako niem , i gluh , za koga muçanye raſardivſcise veliki Pop, i dignuvſcise s' velikom naglo-ſtyu reçe : *Nisſtali ne odgovaraſc na ova koya ſuproch tebi ovi govore?* à pri krotki Isus glavom prignutom , i ne odgovaraſce . Tada oni prigliuti pſi radi muçanye Iſuſovo krenuti na ve-chiu zloehiu i ſarditoſt , naghlimi glaſi bez priſtanka , govorahu : Ye-dali neimaſc yezik , lupexu neharni? yedaſi onimio? Kamye veliko go-vorenye, kadatc naſliedovahu mno-ſtva , i hvagliahu , i kadate puok sliedyaſce po gradovieh , i Kaſtie-lih , i puſtigniah ? Ti biesce obiça-yan veoma govoriti , i vapiti . Nie-ſili ti oni koi ù Czarqvi çigniasce toliko dughe bieſede nami Pogla-viczam , i Farizeom , i Nauçiteglie zakona , i çeſtokrat nas zvaſce liczomierczeſter bez ſtraha ikakova ſarçeno karaſce , hignçe nepravi? Eto za ſvaku plachiu hochiemoti povratiti ſcto doſtoyiſc . ſada nieſu ovdi nenauçna mnoſtva , i pripro-ſti gliudi , ù koyeh ti biaſce poſta-

vio

vio tvoye ufanye, varayuchi ih tvoyimi laxami.

Videchi Kaifa da Isus ſtasce kako niem, vele naglo poçe vapiti, govorechi. *Zaklinam te Bogom xivim, danam reçeſc, akoſi ti ſin Boga xivoga*. Tada Isus radi posctenya zazvanya imena Boxyega, od govori: *Ako vam reçem, ne vieruyete meni, da akoli vas upitati budem, nechiete mi odgovoriti*. Ali da neimate ogovora, odgovaram vam. Viſtinu vã govorim. *Od ſada chiete viditi ſina çovieçanskoga ſedechega ob deſnu krieposti boxye, i pribodechiega ù oblacih nebeskih*. Odgovoriſce tada oni vuczi razdarpglivi. Dakle ti ſin Boxij yeſi? Koyem odgovori pridobri Isus: *Vi govorite*, to yeſt, iſtinaye da ya yeſam ſin Boxij. Tada vapiyuchi rekoſce: ſcto vechie iſctemo ſvedoçbu, ovye rekao; da yeſt ſin Boxyi. A Kaifa s'velikom nagloſtyu razdre ſvitte ſvoye, yere tako biſce obiçay xudeyska, kadabi çuli pſovati za znamenye velike boleſti, i vapiyuchi visokiem glaſom reçe: Op-

lova,

pſova, ſcto vechie imamo potribu-
od ſvedokov? *Evoſte ſada çuli pſoſt,*
ſctoſe vami vidi? Odgovoriſce ſvi,
kako pſi bieſni, doſtoyanye ſmarti.
Tada pgliuvahu po obrazu gniego-
vu kako çovieku doſtoynu ſmarti; i
oni xegliategini obraz, ù koga xu-
de Angeli ghledati, bi oczqvar-
gnien ſmardechimi pgliuvkami, oni
ſvcti vrat, bi poraxen i biyen nemi-
limi rukami, à gliubeznive oçi za-
pogardu pokriſce, kako slughi kri-
vomu; i govore neki, da biaſce to-
lika ſvietloſt, koya izhodyaſce iz
oçiyu Iſuſovih, da nemogahu pod-
nieti uçiniti-mu zlo, à yere da gni-
hova nemiloſt nebi bila pridobita,
i primoxena od slatkoſti, i ſvietluyu-
ſctcſe zrake oçiyu Iſuſovih, pokri-
ſcega, à paka udarayuchiga govora-
hu. Prorokuy Karſte, tko-te-ye u-
drio? Muçechi umiglieni Iſus hcze-
gniahu da on neznaſce tkoga udara-
ſce, i rugayuchiſe gnim, govorahu.
Scotſe ſada çini hiimbeni proroçe,
kada neznaſc tkoye, koiteye udrio?
Nieki napaſtovani od diavla pote-

dile pao, i
a zemglu
dil, i tuxne
dracile ranc
gliubzei, I
koyoy nevo
ò obraze mi
karvavglie
chiémo uçi

:de polak oggnia s'druziemi, i do-
:iadſci yedan sluga velikoga Bisku-
a, reçe ù okolo ſloyechim. V iſtinu
ovi çoviek yeſt od Vçenikov ovega,
koiye uhvachien. Odgovori Petar.
Ciovieçe, neznam ſto govoriſc. I
poslie nakon yednoga çasa doſciad-
ſci yedan od slugá rodyak Malkuſa,
komu Petar biſce odſiekao uho, re-
çe: *V iſtinu od gnih yeſi: yere i rieç*
tvoya oçituye tebe. Nieſamlite ya vi-
dio ù vartlu ſc'gnime, i iſtino ti yeſi
oni, koi uſieçe uho rodyaku momu.
Vzboya vſcise Petar odgovori tre-
ſuchiſe, i zaklinayuchise: *Po Boga*
xiva, ne poznavam gnega, i daſam
proklet akogaſam igda poznao. Ta-
da zapeva Petal trechi put, i po-
gledavsci mili Isus Petra, koga oçi
probiyahu ſarcze ſvakomu koibiga.
poghledao, taknut boleſtyu izide
na dvor, i proplaka veoma gorko
za ſvoy grieh: A pogliubglieni Vçe-
nik ſtasce gori ù polaçi, i vele milo
tere gliubeznivo razmiſcgliaſce igle
daſce ſvoga pridragoga Meſtra
koi ſtaſce obkoglien od onoga hu-

zahuga po zemgli, à pakaga dizahu vleçuchi-ga na zemgliu. A druzi vechma nemiloſtivi gaxahuga nogami, i rukamiga udarahu; toliko da çeſtokrat cziechia velikieh udoracz izhodyaſcemu mnogocztenna karv iz uſta, i takoyer iz noſa kapayuchi teczieſce po onieh priſvetieh parſeh. Kadgodga poſtavgliahu ſiedeti na ſtol, pokrivſcimu oçi, i udarayuchiga govorahu: O Karſte, koyiſi prozvan Prorok, prorokuy ſadatkoye, koite udri, i metahuga niz ſtola. Yedniga potezahu za koſe, à neki za verighe, toliko damu bieſce vas vrat izragnien.

Stahu meyu ovo vrieme slughe polak oggnia; yere zima biſce. Petar, kako nepoznan nemoguchi uliefti, liepo moli vratariczu, koya parvo zabragniuyuchimu, i nehotechi, naposlie ſtiſnuta, i uſigliena slatkimi molbami Ivannovimi otvorimu, ipo gledavſciga ſardito reçe: *Yedali i ti yeſi V çenik çovieka ovega?* Koyoy od govori treſuchiſe: Xeno, neznã sćto govoriſc: i buduchiſe vas priſtraſcio

ſiede

ſiede polak oggnia s'druziemi, i do-
ſciadſci yedan sluga velikoga Bisku-
pa, reçe ù okolo ſloyechim. V iſtinu
ovi çoviek yeſt od Vçenikov ovega,
koiye uhvachien. Odgovori Petar.
Ciovieçe, neznam sto govoriſc. I
poslie nakon yednoga çaſa doſciad-
ſci yedan od slugá rodyak Malkuſa,
komu Petar biſce odſiekao uho, re-
çe: *V iſtinu od gnih yeſi: yere i rieç*
tvoya oçituye tebe. Nieſamlite ya vi-
dio ù vartlu ſc'gnime, i iſtino ti yeſi
oni, koi uſieçe uho rodyaku momu.
Vzboyavſcise Petar odgovori tre-
ſuchiſe, i zaklinayuchise: Po Boga
xiva, ne poznavam gnega, i daſam
proklet akogaſam igda poznao. Ta-
da zapeva Petal trechi put, i po-
gledavsci mili Isus Petra, koga oçi
probiyahu ſarcze ſvakomu koibiga.
poghledao, taknut boleſtyu izide
na dvor, i proplaka veoma gorko
za ſvoy grieh: Â pogliubglieni Vçe-
nik ſtasce gori ù polaçi, i vele milo
tere gliubeznivo razmiſcgliaſce igle
daſce ſvoga pridragoga Mesſtra
koi ſtaſce obkoglien od onoga hu-

dobnoga mnoscstva . Buduchi yur trudni Poglavice oda ſna, i naſichieni meſom prikrotkoga yagagncza Isusa, rekoſce meyu ſobom . Sdochiemo uçiniti od ovoga çovieka : Yoscte nam oſtaye vechi dio od nochi, i dogovarayuchise meyu ſobō, govorahu : Svakiſe povrati doma dokle ſvane, à paka chiemo pomiſliti, koyu muku imamo dati ovemu çovieku prokletomu ; à meyu to ne hotiyuchi da Isus ſtoyi nemuçen , buduchise yur oni naſitili muçitiga , dozvaſce nekeh od sluga , i kuchia na , i voynikov , i daſce im Iezusa na ſtraxu , govorechi : çinite vaſciu oſvetu , da nie muka, nevoglia , pogarda, ni psoſt koyaſe moxe izmiſlisi, koyemu ne date, i kolikoga vechma pogardite i ozlobite, toliko vechma biti hochiete plachieni . Odgovoriſce oni vuczi gladni . Poyte vi ſpati, à oſtavite gniega ù naſcieh rukah , yere yeſt vele vriemena , da ſudimo razdrietiga . Oveſelivſciſe Pop veliki , zayedno ſ'Poglavicza-mi oſtaliemi otide, oſtavivſci Isusa

meyu

meyu oniemi psi, koyi kako vuczi gladni uhvatisce yagnencze prikrotko, i vleçehuga po zemgli, ki za noghe, à ki za kose, dokle doydosce k'yednoy pritavnoy tavniczi, i udarayuchiga nogami, metnuscega ù nutra, i svukskiga gola pritvardoga privezasce k'yednomu stupu, i rastegnuvsci ruke prigliubkomu Isusu poçehuga veoma nemilostivo frustati, i govorahu: Ti hcziegniasce dasi mudrij, i bogli od nasceh Poglavicza, nù sada oçituy tu tvoyu mudrost, istinnosi dostoyan smarti, koyu nemoxesc utechi, dati ne bude dana, yeresi bio toliko smich, i slobodan karati Poglavicze, i pogarduyuchiga na ti naçin bez pristankaga biyahu od çasa Yutargniega, tya do çasa Parvoga oda dne.

Razmiſcglianye kako Goſpodin naſo Isukarſt bi prikazan Pilatu, i od muke koyu podneſe tya do trechiega Vriemena:

Poglavye IX.

BVduchi yur zora skupiſceſe zayedno Anna, i Popovi, i Pihczi, i Farizei ù kuchiu Kaifinu, i govorahu. Sſto chiemo uçiniti od ovega himbenika zloçeſtoga; nie kaſniti vechie, povedimoga k'Pilatu, nekaga propne, yere yeſt bio oni od kogaye prorokovano: *Proklet çovièk koi viſi na darvu*. I tay ças zapovièda Kaifa tavçinaru, damu prikaxe Iſuſa: i odreſciviſciga oni pſi pribieſni od ſtupá, pade prisłatki Isus na zemgliu, cziechia muke i ſlabosti. O duſcio bogogliubna, i miloſtiva, ſarcze gvozdeno, i otvargeno, yerſe ne razſedeſc i ne razpadeſc, razmiſcgliayuchi slatkoga Iſusa obrazom na zemgli otopgliena vlaſtitom karvyu', á oni gliuti pſi vapiyahu. Di-

ghniſe, dighniſe izdayniçe: i uzam-
ſçiga neki za verigu, digoſce od zé-
glie prikrotko. Yagnencze govore-
chi: Hodi ſ'nami lupexu k'ſudczu,
yerechieſc danaska primiti plachiu
zà tvoye zlobe, i nepravde; ali toli-
ko prigorko biſce bio izbiyen, i ob-
nevoglien, da ne ſamo nemogaſce
hoditi, negoli po niyedan naçin
mogaſceſe ganuti ner s'velikom
boleſtyu. I cziech tega oni nemilo-
ſtivniczi, vechma razgliutivſciſe, s'
velikom nagloſtyu iſtegnuſcega iz
tavnicze: i vukuchiga gori ù Polaçu,
bi prikazan prid skupsctinu od Po-
glavicz, koyi videchiga tako bez ob-
liçya, ruxna, i karvava, uçiniſce
velik ſmieh govorechi. Hey ako ti
biaſce Prorok, yer nieſi providio
oviem ſvarem prienegſuse zgodi-
le; i tolika biſce, vika, koyaſe çi-
gniaſce ù Polaçi, daſe çigniaſce ka-
ko da ſvaka ſtvar glaſom govoraſce.
A Kaifa, i Anna dignuvſçiſe s'oſtalim
mnpsctvom, i doſciavſci ù ſudniczu
Pilatovu, zapovviedaſce, da prove-
du Iſusa priko grada, neka bude od

ſvakoga viden . Biſce yur poſciao glas po Yeruſolimu , da Prorok , zvàn Karſt , biſce uhvachien , i radi toga ſvaki tarçaſce vidiți ovo veliko çudo .

Buduchi dakle vogen tako ſramotno i pogardno , videchiga iz daleka prislatka Mayka xaloſtna , i tuxna , nemogaſcega poznati , toliko biſce ogrubglien pgliunkami ; i kalom koga toliko naglo bihu nagnahitali , i yere biaſce vas karvav . Dali mila Mayka nemoguchiſe priblixiti cziechia mnoſtva i tiske , govoraſce . Molim vàs za miloſt , reczitemi koyem putem ima biti proveden ovi çoviek , koga ſumgnim da nie moy mili ſinak , neka priſciadſci blixe , moglabih poznati , da nebi on bio oni , yere kako çuyem , i razumiem , da on yeſt uhvachien . A ona li hczenechi da on yeſt , poya ſarcze , i odluçi uliesti , meyu mnoſtvo , gdi od yedneh za miloſt bi uzdarxana ; ali ona vele milo vapiyaſce govorechi : Iſtino ovoye moy ſin , puſtite me poyti , yere drugo ne iſtē

nego

nego dusciu moyu. I posli istinomse boyechi, daye gnie sin, tuxnim glasom uzdisciuchi govorasce. O slatki sinko, gdisi ti sada, date nemogu viditi? I stoyechi ona ù ovakieh xaloshieh tuxbah, eto, oni biesni psi pogardno vodyahu prikrotkoga Isusa. I videchiga ona drugovya iz daleka, i boyechise bez sumgnie daye on oni, bi poraxena neizmernom bolestyu. Ali tolika biasce naglost onieh pasa biesnih, i prokletih, da odtiskuyuchiyu nemilostivo i pogardno, nemoxese toliko priblixiti, dabiga mogla viditi; i taknuti, i tako prikrotki Isus potezan od onieh pasa vele hitnò, i harlo bi doveden k'kuchi Pilatovoy. Ne uzhotiesce onada Xudei uliesti s'Isusom ù Polaçu Pilatovu, yere on biasce poganin, à to dase nebi oczqvarnili, i dabi moghli blagovati Vazam çisti, i neosquargneni. O sliepo dvobrazstvo, boyahuse oczqvarnitise uliezavsci ù kuchiu poganskù, ànevierovahu oczqvarnitise prolicvayuchi karv pravednu; i uliezavsci Isus

u Polaçu, poklagniahuſe tyà do zẽ-
gl ie dvanadeſte horugve, koye pa-
zehu Sudniczu, i ne od ſvoye voglie,
negoliradi ſtraha biſce ſtiſnuti klek-
nuti, i poklonitiſe gniemu, koyu ſtvar
videchi. Pilat vaſe priſtraſcivſci
izide na dvor, i videchi Iſusa ſveza-
na tako pogardno, znaduçhi da biſce
pravedan, i daga Xudei za nenavi-
doſt izdavahu; pozna dagaſu prive-
li k'gnemu, damu ſmart zadade; i
radi toga ne reçe: ſcto iſtete, nego-
li reçe: Koye oſvagenye dayete ſu-
proch çovieku ovomu, kogaiſte
priveli tako ſvezana? komu oholo
odgovoriſce Poglavicze. *Dà nebi*
bio zloçinacz, nebismoga pridali tebi.
Ali znaduchi Pilat, da radi otrovne
nenavidoſti biahumuga priveli, od-
govori. Akoſe vami çini zloçinacz,
uzmitega, i ſuditega po zakonu va-
ſcemu. Odgovoriſce oni. Namiſe ne
priſtoyi ubiti ikogare, ſamoſe nami
priſtoyi iſpugnenye tvoga oſugenya.
Odgovori Pilat. Koyem pomagnkan
yem oſvagiate ovega çovika? Oni
odgovoriſce naglo, od tri ſtvariga

oſva-

oſvagiamo. Parvo, yere vara puk naſc. Drugo, yere zabragniuye, daſe neima dati danak Ceſaru. Trechie, yereſe on çini Kragl, i Sin boxij. Staſce prikrotki Yagagniacz meyu oniemi vuczi razdarpglivimi, i muçaſce. A Pilat oſctriem glaſommu reçe: Neçuyeſcli ti kolika ſvedoçanſtva izhode ſuproch tebi? Vigi ù koliko ſtvari oſvagen yeſt. Ali dobro ſtivi Iſus derxechi glavu prignutu, nisćta ne odgovori, radi sćto ſtaſce çudechiſe Pilat. I uvedſci ga unutra radi buke velike, i maloſe hayuchi za parva dva oſvagenya, ner ſamo za trechiu koyaſe priſtoyaſce çaſti Ceſarskoy, ohologa upita, govorechi: *Tilis kragl Xudioski?* Komu krotki Iezus miloſtivo odgovori. *Od ſamogali ſebe to govoriſc, alitiſu druzi rekli od mene?* Odgovori Pilat Yedaliſam ya Xudijn, Puk tvoy, i Biskupi tvoi pridalite yeſu meni ù rùke: ſćtoſi uçinio? Odgovori Iſus. *Kraglievſtvo moye nie od ovega ſvieta.* Dabih ya bio od ovoga ſvieta, slughe moye branilibi

mene, i arvalibiſe za mene, tèr nebih bio izdan ù ruke xidovske. Reçe Pilat. Dakleti kragl yesi? Odgovori Isus. *Ti govoriſe, da ya Kragl yesam.* A ya na to pridoh na ſviet, da ukaxem ſviedoçanſtvo od iſtine.

Ovdiſe vidi da Pilat bij doſtoyan za nieſto malo pravde koya u gniẽ biaſce, yerega iskaſce oslooditi, dabimu Gospodin Isukarſt odgovorio. A sto reçe Isukarſt, da ukaxẽ ſviedoçanſtvo od iſtine: iskaſce dobroſtivi Gospodin proſvietliti ſarcze gnegovo, i datimu razumieti ſvoye Kraglievſtvo, i da pozna gnegova vieçna Otcza, koyi nie drugo, nego Iſtina, i nayvechia Pravda; yere ſtvari ſvietovne yesu ſvekolike laxglive, buduchi da ù poçetak kaxu radoſt, à gnihova ſvarha paka yeſt prigorka, i izvagn toga barzo pomagnkayu, dali Bog yeſt iſtiniti, i pribivayuscti ù veselyu, i neima nikada ſvarhu: i radi toga reçe. *Da ſviedoçanſtvo izvedem od iſtine.* to yeſt rechi, nekabih ya bio ſviedok, da nie drugo veſelye pravo, ni drugo

pra-

pravo pribivalisce, nego ono moga neumarloga Otcza, i svaka stvár koya nie koristna za dobiti ovo sveto Kraglicevstvo, imase pogarditi kakonoti stvar niyedne koristi. Ali yere Pilat dopustise pridobiti strahom gliudskim za uçiniti suproch pravdi, radi tega nebi dostoyan çekati odgovora, i zato kako Isus reçe: *Da sviedoçanstvo izvedem od istine*, ne çekavsci odgovora Pilat izide na dvor, govorechi Xudiom, ya nenahodim niyednoga uzroka od smarti ù ovemu çovicku. Biasce usiglien Pilat za prikrotkoga Gospodina nascega Isukarsta, i za ponizno ustarpglienye gnegovo, koye kazasce, iskat naçin, i put osloboditiga, ali oni psi biesni, revahu viçuchi, i govorechi. Onyc pobunio vas nasc puk, i smutio, uçechi po svoy Xudei, poçamsci od Galilee dori dovle. Ciuyuchi Pilat imenovati Galileyu, upita ako ovi çovik biasce Galileyanin, i poznavsci da bisce pod oblast, i vladanye Iruda kraglia, vas ovc seliusciše, razmisli razpartitise smarti gne-

gnegove, i reçe. Voditega k'Irudu, yerye on podloxan gnegovomu vladanyu. I prigovarayuchiſe cziech toga Xudei, daga nebi Irud oslobodio, po niyedan put, ni naçin nehotiyahu, da reçeni Pilat kaſni datimu ſmart: ali on buduchi Namieſtnik velikoga Ceſara uçini na ſvoyu, i poslaga k'Irudu Kragliu, koij ù to doba biſce i on ù velikom Gradu Yeruzolimu. Kako vidi Irud Goſpodina naſcega Iſukarſta, veomaſe o veſeli, yerega xudyaſce viditi, buduchi razumio ſtvari gnegove, i tako çekaſce viditi koye çudo, i upitovaſcega, à Isus muçaſce.

Ne priſtayuchi Poglavicze Popovski oſvagiatiga, à Irud videchi, damu Iſus ne odgovaraſce, narugavſcise gnime, kako mahnita, i luda çiniga obuchi ù ſvitu bielu, i damu yednu tarſt ù ruke, i takoga odasla k'Pilatu, i harlechi ter potexuchi ſe oni himbeni slughe, çeſtokratga çigniahu padati po putu, i metahu na gnega kal, kamenye, i ſvaki gnus, govorechi: O himbeni i laxivi Proroçe,

roçe, dobrosi zaplachien rad tvoyeh laxij. O du scio vierna razmisli, koye ustarpglienye podni, i nascstoye doscsiao oni, polak kogaye znanye svieta; promisli malahno koyom gliubavvu gliubgliasce Isus narod çovieçanski, i tebe neharna, i neustarpgliva. Evo gdi Gospodin tvoy niscto nehotie uçiniti, ni odgovoriti Irudu, yerebiga on bio oslobodio, dali krotki Gospodin gorucb, i xeglian cziechia tvoga spasenya, hotie poyti na Krix dobrovoglno, i rad toga niscto ne hotie odgovoriti, neka bude opeta odaslan k'Pilatu, koibimu dao smart. Misli çovieçe, ti koi malu hczenu çinisc od dusce tvoye, da niesi odkupglien zlatom, ali srebnom, negoli mnogoczennom karvvyu, i gliubavvyu Boxyom. Misli da ti niesi tvoy, negoli Boxij, yeresi odkupglien veoma skupom czienó. Day, nemoy biexati onoga, koi ide za tobom s'krixem na ramenu date, sahrani na tvoyu malu har: Poçekay malahno ovega Gospodina, yerete on hochie zagarliti, à ne osuditi. Ob

dabi

dabi ti znao koliko veſelye hochieſcmu dati, i kolikomu hocheſc ugoditi, akomuſe dopuſtiſc malahno zagarliti. Spoznay da on neima potrebu od tebe, dali dobro ti imaſc potrebu od gnega. Evote hochie poveſti na razgovor, i ſcetgniu ù perivoyi puni czvietya, i ſvakoga naslagenya.

Kako doyde Iſus ù Sudniczu prid Pilata, oveſelivſciſe Xudei cziechia, pogarde, koyamu biſce uçinena onõ odechiom od mahnitcza, vapiyahu, i revahu govorechi: Vzmite toga, zloçincza, i propnitega. Odgovori Pilat. Nenahodim ù gnemu uzrok od ſmarti. Vidite dagaye Irud poslao bez ine zapreke, yere nie naſciao, daye doſtoyan ſmarti. Ali Popovi xudioski ne priſtayahu osvagiatiga, govorechi. Onye privario vas Grad, hvaliſe, da moxe razoriti Czarqvu Boxyu, i opet ù tri dni ſagraditiyu. Ne buduchi im Pilat vierovao parvo ofvagenye, to yeſt daſe çini kragl, ne vierova ni ovo drugo, to yeſt daye on podvratio narod,

rod, i narugaſe tiem. Tada oni ne-
miloſtivi s'vechiom nagloſtyu, i vi-
kom, nego parvo, uzdignuvſci glas
kako vuczi razdarpglivi, govorahu.
Csin umoriti toga zloçeſcgniaka,
propniga, yere iſtinom doſtoyan
yeſt ſmarti. Tada Pilat uglavglien i
potaknut gnihovom biesnoſtyu,
Smisli ſe drughi naçin za oslobodi-
ga, kako biaſce uçini o parvo, kada-
gà posla k'Irudu, ali nisćta magnie
ſvi naçini biahu vraxya iznahodeya,
i nepravedna yere videchiga prava i
bezgrieſcna imaſcega osloboditi, à
ne poslatiga, da bude ſugen od Iru-
da, i tako iſtim naçinom ovo izna-
ſciaſtye bi himbeno, i hudo, ter zlo.

Biſce obiçay Xudiom, da na Va-
zam, radi ſvetkovine, oproſte xi-
vot yednomu Zloçinczu. Hotiyu-
chi dakle Pilat oslobodити Isusa,
mislechi da ako im on ſtavi naprid
Barabana koi biſce toliko zao, i hu-
doban, nete po niyedan naçin iskati
ſmart leſusù, za oproſtiti Barabana,
i reçe Xudiom koga hochiete, da vā
puſtim, Barabanali, ili Isusa, koiſc

zove

zove Karſt? Bielexi da ne reçe ù opchieno od ſvieh zloçinacz koi bijhu ù tavniczi, nego od Barabana naygorega oda ſoieh, ſtisnuvſci ih, da hotiyaſce po ſvaki naçin, da yednomu od ovieh dvijyu imaſe darovati xivot, to yeſt ali Isusu, ali Barabanu; hczienechi da po niyedan; put nete hoteti da Baraban bude puſchē. Ali neharni Xudei; poparyobi bili oſtavili; i puſtili ſve naygore od ſvieta, negoli prislitkoga Ieſusa, i radi to odgovoriſce Pilatu viſokiem glasom. *Ne ovega, nego Barabana*: to yeſt. Nechiemo puſtiti Iſusa, nego hochiemo da puſtiſc Barabana, i damu proſtiſc xivot. O nevoglna promieno, o nepravedno izabranye, oſtavgliayuchi Zlato za kal, a yagne za vuka. Onda reçe, Sto hochiete da uçinim od Iſusa, koiſe zove Karſt. I ſvi uzdignuvſci glas govorahu, *Propniga, Propni*. Odgovori Pilat, O gliudi neharni, i prokleti, vi prizvedobte meni ovega çovika, kakono podvrachialcza ſvega vaſcega naroda, i ya buduchiga prid vami upitao

nena-

nenahodim ù gnemu uzroka, za koi-
bi imao umrieti, i to rekſci dignuſe
iz ſtola, i uleze unutra oſtavivſci Iſu
ſa s' onimi pſi gliutimi, à u oni ças
posla xena Pilatova k'gnemu govo-
rechi. Yah pazi Pilate, dase po niye-
dan naçin neukladeſc ù tega pripra-
vednoga çovika, kogaſuti pridali ù
ruke, yere cziechia gnega yaſam ovu
noch proſciaſtu vele tarpiela. Dali
ſarditi, i nevierni Xudei skupiscese
ù yedno, i s'velikom nagloſtyu po-
tekoſce k'onomu mieſtu gdi biſce Pi
lat, ter s'velikom vikom govorahu,
da propne zloçincza. Stoyechi Pilat
ù Polaçi çuyaſce velike buke koye
oni çigniahu, i potaknut velikim
ggnievom ſmetaſcese ù pameti, i
govoraſce, Sctochiu ya uçiniti, vi-
dim da ovi Ieſus yeſt pravedan; i ta-
ko iziſciad na dvor doyde k'gnimi, i
buduchi ſveger ogovorao Iſuſa (ka-
kono biſce iſtina) da on biaſce pra-
vedan, i daga on nehotiasce çiniti
umrieti, oçito reçe: Zloye uçinio
Isus, uçinivſci ſuproch vaſcioy vngli
çinechi ſe Kragl, i branechi dayati

dar-

darxani haraç Ceſaru , i zato za te
takove ſtvari hochiuga pedepſati
pokaravſci,a pakagachiu puſti-
ti. A ona pſia nepravedna
videchi Pilata da obra-
ti oçi ſuproch Iſusu
za muçitiga ,
oveſeli-
ſcese.

Razmiſcglianye kako Goſpodin naſc primiloſtivi Iſukarſt bi biyen, i fruſtan pri Stupu.

Poglavye X.

VIdechi tada Pilat, da im to biſce drago, i ugodno, naſiti ih, i zato ù tay ças uçini uhvatiti slat koga Iſusa, i çiniga gola prive zati k' yednomu Stupu ù dvoru prid ſvemi, yereſe tuda prohodyaſce z' pazara ù Sudniczu, a iz ſudnicze ù duor Polaçe, i dozvavſci naynemiloſtivnie voynike, zapovieda im da Iſusa veoma izbiyu, nekabi bieſna, i neugaſna xegia Xudioska priſtala, i da nebi vech iskali ſmart gnegovu, yerega Pilat ne hotiasce oſuditi naſmart. Tada voyniczi zapoviedyu Pilatovom s'velikom nagloſtiu, i ſilō ſvlekſciga kako vuczi razdarpglivi izvukoſce Iſusa iz dvora: O pregreho puna pomagnkanya, on koi biaſce nayliepſci oda ſvieh ſinova gluđskih, ſtoyi ſada gol prid poganskim

na-

narodom, na proſcenye, i ugogenye hudobnih Xudiov. Buduchi odkrivena ona ramena blagoslovgliena, izute noghe one premille, kaxuchi ogoglieno ſve ſvoye tielo mnogoczenno, i ſveto. Nayparvo uzamſcimu ruke, i izvrativſci ih na opako k' ſtupu, s'konopi debelimi, i tvardimi privezaſce ruke one plemenite, paka ſvezaſce noghe ſtilnuvſci ih vele xeſtoko, i ſillom k'ſtupu kamenitu, yedali hczieniſc ti da on govoraſce, Ne çinite to, neſtiskayte toliko yako? yedali hczieniſc daſe ſargiaſce na gnih? negovoraſce niyednu ſtvar, neg' kadgodi oniemi oçima ſvietlemi pogledaſce ih hoteyuchi proſvietliti ſarcza gnihova, nekaſe nebi izgubili: Znay to, damu vechma biſce teſcko gnihovo zgubglienye, nego muka gnegova. O dobri Iſuſe, hczienim da ti mogaſce druga vechia znamenya gliubavi ukazati, to yeſt da ti gliubgliaſce ſtvorenye, tibi to bia uçinio. O dobri Iſuſe, o gliubglieniçe naſc, yeſili mogao izmisliti muçniyu, i pogardniyu ſmart

od

od tvoye? Ah premtibi mahnit, i nemolostiv tkote nebi gliubio, à sliepchie biti istinom oni, koise odcziepi, i oddvoij, ter oddieli od tvoga milosardya. Dopustivsciše dakle priposluscni Iesus ù nogte oniemrisom, i lavom gliutim da çine od gnega sčto hote, i ù tay ças kako bi privezan, dignuvsciše nieki koyi bihu yaçi, pripravisce biçe nemilostive, i pruxivsci ruke sa svom silom, na lsusa, vele nagloga biyahu, dayuchi neki po plemenitih misckah, neki po svieteh parseh, à neki po priugliudnomu vratu. Ah yaoh, nie yezika toliko govorgliva, dabi mogao skazati tolike muke. A kromu yoscte nepravda, i nemilosardye prigorko od biça bi neproczienno. O prislatki lsuse, ona put prisveta zaçeta od priçiste karvi deviçanske, koya obiçayasce syati nekom zrakô bieleyom od sniega, kakoye sada sva posignela, pomodriela, i otekla. Teçahu iz ponovglienih rana potoczi od karvi, i od pet do glave vas bi sce karvav, izragnen, i modar, i ona

tla

tla puna biahu karvi; i na ſve ſtrane biaſce karv, a ſveger ſtaſce ondi oni nemilli ſudacz Pilat. O duſcio bogo gliubna, ſada nechieſc mochi rieti, da ye tvoy pogliubglienik bel, i rumen, negochieſc rieti, moy pogliubgienik pomodren yeſt, i izmagnen. Koye yeſt ono ſarcze kameno, koye ſe ne umekça da plaçe, razmiſcgliayuchi primiloga, prislatkoga, i prikrotkoga naſcega blagoslovglieno ga Goſpodina Iſukarſta tako pogardena i izobráxena; ſadaſe ispugniuye govorenye Ixaye Proroka. Evo vidihmoga bez niyedne lepote, i poxegli naſcioy naypogardnije ga varh ſvieh ſinov gliudskih. Hczienihmognega kako gubavcza poraxena od Boga, i ponixena. I koliko on biaſce vechma slab, i plemenit, tolikoga vechma gorko biyahu, i muçahu biçi. Vzdiſaſce prislatki i miloſtivi Gospodin naſc Iſukarſt, i muçe plakaſce boleznivo, i potihim glasom tuxechiſe ne ſamo radi ſvoye boleſti i tughe, prem da biaſce neizmierna; nego yoshe radi slatke i ſinovglie-

gliu-

gliubavi koyu noſciasce ſvoyoy pri-
dragoy mayczi, koya ſtaſce van Po-
laçe, nemoguchi uliesti cziechia ve-
likoga mnoſctva, i çuyaſce gorçinu
i udarcze od biçaa, koiyoy kakono
ſtriele ogniene prohodyahu dori
do duſce, i velicim, ter tuxnim i mi-
lim glaſom vapiyaſce. O ſinko moy
prislatki: O Ieſuse moy priliepi. O
Ieſuse koi biaſce prislatka utiho, i
razgovor moya. I ù ovakoviem mi-
lim tugovanyu, çigniaſce glaſe toli-
ko viſoke, da idyahu tya do nebesah.

Buka, i vikanye od puka, nebise
moglo izrieti, ni skazati, dali boleſt
devicze Marie, i gne plaç i tugovan-
ye nadhodyaſce, i pridobivaſce
gnihove glaſe. Boleſt mile Mayke
udaraſce ù ſarcze gne pridragoga, i
gliubglienoga Sinka, tako, da oni
tuxni glaſi prohogiahu i probiyahu
ſarcze gnegovo; i ſtisnut izvarſno-
ſtyu ſinovglie gliubavi s'neizbroyni-
mi uzdiſi teczihu kladenczi od ſuza
iz gnegovieh pribiſtrih oçiyu. Ghib
gliaſce glavu veoma oſlabglienu czie
chia velike boleſti, iſctuchi gdibiyu

mogao nasloniti ; ali yaoh ne imaſce miesto , negoli pritvardi ſtup kameniti, pri komu biſce privezan . A oni razhuſtani voyniczi i muçitegli , ne buduchiſe ganuli na niyednu miloſt; negoli to vechma s'velikim nemilosfardyem, meſciayuchi zayedno i veli ke pſoſti ter pogarde, biyahu primiloga Iſusa, rukami, i yezikom , i buduchiſe tako utrudili, da padoſce po zemgli , i nemogahuſe ganuti . nakō tega pak odreſcivſciga s'velikom nagloſtyu, i ſarditom bieſnoſtyu, tako gola vleçahu po kuchi, iſchuchi gnegove prisvete hagline , koye biahu razmetnute . O duſcio gliubeznova , razmiſcgliay slatkoga Iſusa tako izbiyena , gola , i darhtayuchia od zime, razgleday takoger unutargniō i gliubeznivom milinom priplemeni toga , ghizdavoga , i pripravednoga Iſuſa, ſvega izbiyena, i karvava, i tako nemiloſtivo potezana. O pogliub glieni mladichiu , ſchoſi ti uçinio ? ah, ah , tko nebi imao podniti ſvake muke za gliubav prikrotkoga Iſusa. I ſkupivſci Iſus tako gol razmetnute

ſvitte ,

ſvitte, à oni iznova potexuchiga, padscia na zemgliu, obukoſcega, i ſviemi temi ſtvarami nebi ſnaſichiena gliutoſt, i zloba onieh biesnih paſà, i videvſciga tako razdarta, i razkinuta poslascega Pilatu, i rekoſce, Oviſe çini Kragl, day daga okrunimo, i obuçemo kako Kraglia. A Pilat hczienechi da po temu hoçhie zadoſti uçiniti nepravednim Xudiõ, koi ſtahu zgara, dopuſti voynikom daga obuçu, i yedva bi obuçen, çiniſcega opeta s'velikom nagloſtyu ſvuchi; i opet iznova bi pogargen i zaſtidyen, kako govori piſmo Evangelsko. V tay ças skupiſcese oni karvniczi, i kako bi opet ſvuçen iz ſvetih haglina, odiſcega yednom haglinom çarglienom ſtarom za vechiu pogardu, koyaſe tay ças ſaſiri, i okrepene za yedno s'karvyom terſe priliepi i pritisnu k'ragnenomu tielu, kakono yedna koxa. A ozgormu ſta viſce yedan plasct xut, koiſe zoviaſce skerletnik, koi biaſce slug gnegovih; i ovo vçiniſce za pogardu gnegova imena kraglievskoga. Na

boxaſtvcnu glavu poſtaviſcemu bo-
dlivu , i kraglievsku krunu , to yeſt
krunu od drake morske , koyeſu o-
ſſtre, a tvarde veoma kako gvozdye:
i biaſce toliko velika , damu pokri-
vaſce ſve çelo, i ſvu glavu tya do vra-
ta . I nekabi vechma ona plemenita
glava bila izbodena , udarahumu po
glavu tarſtmi , i sctapi, à poslie dav-
ſcimu yednu tarſt ù ruku s'velikom
pogardom klcczayuchi na koliena,
pozdravgliahuga govorechi; Zdrav
kragliu Xidovski, to yeſt, tiſi hotio
kraglievati, ali nieſi mogao : i biya-
huga po boxanſtvenomu obrazu
zauſcniczami , oſqvargnivyuchiga
ſmardechiemi pgliugnkami , i po-
druxevahu udorcze tarſtyu po tar-
novoy kruni na glavi priſvetoy .
O priçudnovato milovanye , pro-
hodyahu one prioscire drake ſvu o-
nu mnogocziennu, i plemenitu gla-
vu, koya biaſce pokrivena , i ſvako-
lika poglita karvyu pridragom, bihu
oni ruſi vlaſi poſuti i poſcprihani te-
kuchiom karvyu , koya izhodyaſce
zayedno s'moxdani, tekuchi nizdolu

po

po onomu ſvietlomu i goſpodsko-
mu obrazu, yurveſe vechie ne hczie
gniaſce da ye obraz prislatkoga i pri
lepoga Iſusa, negoliſe mgniaſce ka-
ko da ye obraz yednoga çovieka od
rana, oni oçi neumarli, koyi proho-
dyahu ſarcza gnegoviem slatkiem, i
miloſtivim pogledom biahu pokri-
veni, i zatvoreni karvyu naſiednu-
tom, tako da ih nemogaſce otvoriti
cziechia osctrine od draçya, i ra-
di karvi ſtiſnute. Zato o du-
ſcio milovateglna razmi-
sli, kako, i koliko sla
getiſe hczieni,
Scto tarpi
za
tebe miloſtivi
Goſpodin
naſc
Iſukarſt.

Razmiſcglianye od uvrederya Goſpodi na naſcega Isukarſta okrugnenoga, i od oſude, koya bi dana od nepravedno-ga Pilata, i muke koyu podneſe od Tretoga çasa do Sceſtoga vremena.

Poglavye XI.

BVduchi Xudei ogladneli kako vukovi razdartglivi, xudechi poxdrieti yagagncza Iesusa, poteko ſce s'velikom nagloſtyu k'polaçi Pilatovoy vapiyuchi, daſe ſmart Iesuſova ne prodigliuye, i videchi Pilat doſadu ſarditoſti gnihove, i daga vech ne oſtavgliahu, izide na dvor, çinivſci da izvedu za gnim Iſuſa iz dvora Pol=çe na ſudniczu, gdi biahu blizu Anna i Kaifa; Popovi, Pihczi, i Farizei, i ſve oſtalo mnoſtvo xidovsko, toliko da vas Pazar, i Vlicze bihu pune; i hczenechi Pilat da ſechie naſititi velik ggniev xidovski videchi Iſusa tako zlo spravna, i pogargena çini priveſti k'ſebi Iſusa za verigu prid Polaçom prid ſvimi; i

kako

kako doyde Isus k'Pilatu, reçe Pilat Xudiom. *Evo izvodim gnega na dvor da poznate, da nenahodim ù gnemu uzroka niyednoga*, i akoye prem koye pomagnkanye uçinio, otoye pokaran zadosti, i vele tescko pedé psan; i usilovase Pilat izvesti van Isusa s'nayvechiom pogardom i sramotom, koyase igda moxe uçiniti, svuçena iz vlastite hagline, karvava, i modra, obuçena odechiom çarlenom starom za pogardu, okrugnena targnem, tielo svekoliko razdrieno i izragneno, tako da od svieh stranz kapasce karv; i yere biahu rekli suproch gnemu, dase on çigniasce sin boxij, ukazaga svemu puku tako naruxena, i pogardyena, i za porugan ye Iesusa, reçe: *Evo çovieк*, kako dabi rekao, evo nie nikakova prilika od kraglievstva, nego yednoga çovieka od nisćta, povarxena i zloçesta puna svake nevoglie i bolesti: nisćta magne rad toga isćta nepomagnka sarditost, i nagbost onieh biesnih, i nepravednih pasà, negoli to vechma razggnevani i razsarçeni va

piyahu: *Vzmi , uzmi , propni gnega.* Onda Pilat ganut ſarditoſtyu , yere hcziegniaſce da ih yur biſce naſitio , reçe im . *Vzmitega vi, i propnite gnega* . O narode prokleti , ya nenahodim ù gnemu uzroka niyednoga , za koibi imao umrieti, i zato ya nechiu biti ſudacz . Ali boyechiſe oni psi nepriyategli iſtine, dagachie Pilat osloboditi, ſvi s'velikom nagloſtyu po çeſce vapiti. *Mi imamo Zakon , i po zakonu on ima umrieti , yereſi çini ſin boxij*; çuyuchi Pilat ove rieçi vech maſe uzboya , i uvede Iſuſa trech ō ù nutra , i upitaga , govorechi : *Odkleſi ti ?* Ali prikrotki Iſus darxechi glavu prignutu , ne damu nikakova odgovora . Reçe Pilat, *Tili meni ne odgovaraſc? Ne znaſcli ti da ya imam oblaſt propeti , i oslooditi tebe ?* Onda Goſpodin Iſukarſt za ne oſtavitiga ù tomu zabludenyu, odgovori . *Nikakovu oblaſt nebi imao ſvarh mene , da ti nebi bilo dano zgara,* to yeſt od Boga, *i vechi grieb imayu oni koime pridaſce ù tvoye ruke. Yaſam priſciao na ovi ſviet za ukazati ſvieđoçanſtvo*

od

od iſtine. I rece Pilat. *Sſto yeſt iſtina?* ali neçekayuchi odgovora ne poçeka, dabimu Iſus rekao, koya ſtvar biaſce iſtina, i videchi nevierni Xidovi da Pilat veoma kaſniſce s'prislatkiem Iſuſom, boyechiſe da on çini to za uçinitiga pobiegnut, neka ga nebi oſudio na ſmart, bez priſtanka potarçaſce k'mieſtu gdi biſce Iſus s'Pilatom, i s'tolikom nagloſtyu navaliſce na Pilata, da ſilom drugovya izide vani, i iznova reçe, daga ne hotiaſce çiniti umrieti bez uzroka: Odgovoriſce Xudei. Ako ti puſtiſc tega zloçincza, ti nech biti priyategl Ceſaru, yere ſvaki koiſe çini kragliē ſuprotiviſe Ceſaru. Tada Pilat prido bit i primoxeniſtrahom gliudskim, boyechiſe damu nebi çinili izgubiti Goſpodſtvo, koye imaſce od Ceſara, vechmaſe boyechi nepriyateglſtva Ceſarova, nego Boxyega ſiede na Priſtolye na onomu mieſtu od Suda, koyeſe zoviaſce *Licoſtrato*, to yeſt Stol kamenni gdiſe ſudyaſce, i boyechiſe puka, terga hotechi utieſciti, pokaza im Iſuſa, govorechi: *Evo Kragl*

vaſc, s'otaynom bieſedom. O Pilate tiſi prorokovao ovu rieç govorechi iſtinu, prem daye nieſi razumio. Viſtinu on noſi krunu ſvieh pogardá, i ſramotá. I razlogomſe mogaſce rieti Kragl pogarde i poruganya. *Izidite kchiere Sionske, i vidite Kraglia Salomona ù kruni, koyomga okruni Mati gnegova*, to yeſt Skupſctina Xudioska, glava Angelskim duhovō ſtraſcna, oſctrinom targnia guſto yeſt izbodena, obraz çovieçāski liepſci od ſvieh ſinova gliudskih pgliunkami Xudioskimi yeſt iskaglian. Oçi ſvietlij od ſuncza potavneli yeſu, uho koye çu Angelske peſne, çu grieſcnikov pſovāya. Promiſlete, jeſuli takovi druzi kragli, hczie niteli, da ovi kragl hochie vam uzeti vaſce Kraglievſtvo? Nu mi reczite, o neznayuchie Xudei, koye znamenye kragliay eſt ù gnemu? gdiye krvna kraglievska, i ſcibika Ceſarska? gdiye ureha i ſvita pozlachiena? gdi ſu oruxani, i ghizdavi kogni? gdiye velik broy sluga? gdiſu viſoke polaçe? Dakle vigite ovega çoveka, ye-

re niyedna od oveh ſtvarij ne vidiſe ù gnemu. Ne preſta radi toga biesnoſt Xudioska, nego potaknuti od diavla, vapiyuchi i revuchi kakono lavi, govorahu, *Vzmi, uzmi propni gnega*. odgovori Pilat rugayuchiſe, i reçe: *Tedalicbiu Kraglia vaſcega propeti?* Odgovoriſce Biskupi. *Ne imamo mi Kraglia, nego Ceſara*. Vapiyahu privisokiem glaſom Pilatu govorechi, daga propne; hotiyuchi isprositi od Pilata privelikom bukom ono, Scto po razlogu imati nemogahu; i gledayuchi Pilat prikrotkoga Yagagncza, toyeſt Goſpodina naſcega Iſukarſta, koyi ſtaſce prignut tya do zemglie, buduchi yur kako martav. I videchi da niyedan ne govoraſce, ni odgovoraſce za gnega; paçekmu bihu ſvi ſuprotivni; buduchi ſtao ſve yutro prigovarayuchiſe s'Xudei, bivſcimu vechie doſadili, i priſciavſci na zaboravglienye po boxanſtvenomu ſudu, ſvieh ſtvari krepoſtnih, koye biaſce razumio od Iſukarſta, s'velikom tugom reçe: Ya chiu propeti kraglia vaſcega: ma

vichiete videti , sčto vamse chie pri goditi ; i videchi dase to vechia buka uzdigasce, kolikose usiluyesce, utesciti ih,reçe: Ya çist yesam od pravedne karvi ovega çovieka, i umi ruke prid pukom, govorechi na ovi naçin. *Csist ya yesam od karvi praved noga ovega*. Ali ne darxasce pravdu istinu buduchi on sudacz,niti rad tega umivena bi gnegova dusca. I videchi puk takove reci,koye Pilat govorasce,velikō bukom, vas puk odgovarasce,govorechi. *Karv gnegova budi svarbu nas, i svarb simove nasci.* Tada Pilat za ugoditi puku,koi nepristaya sce vapiyuch, buduchi kako vrieme Scesto,siede za stolom suda,buduchi ondi Barabā,dade osudu, da Isus ima biti bijen,i propet kako oni hote,ali yedva bisce izrekao neharni sudacz osudu , da oni psi silno ugrabisce dobroga Isusa, i povedosceġa kognikō ù dvor, neka prie nego umre moghli biga sramotiti, i psovati . Meyu to uçinisce liçbu po Gradu, dayc yur osugen, da svaki çoviek tarçi viditi to çudo . Strahu na dvoru prid Pola-

çom nerazumna mnosctva, i Biskupi s'Pihczi hlepechi, i gorechi od xeglie dabi izveli vanka Yesusa, naymagne vrieme çigniasce imse yedna duggtina od mnogo godiscta, neki poydosce pripraviti prigorki krix, neki çavli, neki oruxye, à neki sulicze, i zato svaki çovek bisce hitar, i prignut çiniti, i provideti, nekabise barxe vidila prigorka smart gnegova. Me yu to stasce pridobrostivi Isus obkoglien od nepravedna i hudobnoga mnosctva, i odluçisce svuchi scgnega one mnogoczienne svite, à obuchiga operta ù gnegove, nekabi bil od svakoga poznan, i da radi toga budemu vechia sramota, i tako dixuchi mu onu çarglienu, i xutu svitu, ochiuri Isus veliku bolest, ponavgliayuchi mu tiem sve smartnerane, yere one svite bihuse stisle ù yedno s'karvyu, i bihuse pririsle k' ragnienomu tielu kakono koxa, i kakoga svukose, pogardyahuga svakom sramotom, koyase moxe izmisliti, i hczegniahu dase nemogahu nasitiiti. O mili Iesuse, kolikote imamo

mo xaliti. Buduchi Iuda vane s'mno-
ſtvom, videchi Iſuſa oſudena na
ſmart, poznavſci daye ſagreſcio, i po-
vrativſci dinare Poglaviczam Popov
ſkim reçe: Yaſam ſagreſcio, pri-
davſci karv pravednu; a oni odgo-
voriſce: Akoſi ſgreſcio, budi tvo-
ya ſtéta: radi ſtéa on izgubivſciſe
poyde i obeſiſe za garlo; i puknuv-
ſci po poli, duſciamu izide tarbuhō,
yere nebi doſtoyna iziti na uſta, s'
koyemi biſce pogliubio Goſ
podina Iſukarſta
izdayuchi
ga.

Razmiſcglianye kako Goſpodin naſc Iſukarſt noſechi Krix, doveden bi na planinu Kalvariæ za biti propet, i od oneh ſtvarij koyeſe zgodiſce ù putu.

Poglavye XII.

BVduchiga toliko izmuçili, obukoſcega ù vlaſtite hagline, i pripravivſci krix viſok (kako govori Mesctar od ſentencia) tri ſcxgnia s' onim scto po preko biſce tegotno, i nepodnoſno, neimayuchi oni hudobgniaczi niyedno miloſardye videchiga tako naruxena, i prignuta tya do zemglie, daſe nemogaſce ganuti, s' velikō nagloſtyu metnuſcemu oni teſchki krix na ramena, i izbiyena plechia, à prikrotki yagagniacz prignuvſci tarnovu glavu; (koyu nemoxe nikako podignuti od onega çaſa kakomu bi poſtavgliena tarnova kruna) poniznoga primi, govorechi. Hodi k'meni krixu boxanſtveni, yur toliko tiſuch tiſuchia godiſcta minuſcih meni od Ocza moga odre-

odregen. Hodi k'meni ò Krixu pogliubglieni, triyeſt i tri godiſcta od mene na ovomu ſvietu s'velikim trudom i ſmartnim znoyem iskani. Hodi k'meni dobitye viecznoga Otcza, hodi k'meni slavo rayska. Hodi k'meni Horugvo moyeh nasliednikov. Hodi k'meni priſtolye boxãſtveno, na tebi hochiu ſvarſciti dielo moye. O ponizni posluh Ieſuſov', iſtinom, Iſuſe, uçignen yeſi poslufcian dori do ſmarti. O dobroſtivi Iſuſe Kruno ſvieh ſvetih, i slavo blaxenih. Sadaſi nazvan Kragl od mahnitieh, i nepravednch. O medeni Iſuſe, kolikoſi doſtoyan da te xalimo. O duſce bogogliubne razmiscgliayte ſpaſonoſnom boleſtyu xaloſtechiſc, odmetnite nepomgniu, i lenoſt, razmiſcgliayte ovoga xaloſtivna, i krotkoga Iſuſa. Razgledayte kako izide iz ſudnicze Pilatove okrugnen tergnem, i da priosctre bodglike tar nove krune probole yeſu onu mnogoczennu glavu: gledaytega ſvega karvava, i izragnena: Dakle ò duſcio miloſtiva, poydi malo ſuſreſti gnega

ſada,

ſada, i vigi tvoga gliubovnika, tvoga Gospodina, gdi noſi krix za tebe, i ide na ſmart, hoteyuchi oçiſtiti ſvoyemi mukami tvoye griehe. Razmisli nekoliko tvoga Iesuſa, vig kako gliubav ide podnoſechi tegochiu krixa, i veoma umoren yedva moxe odiſati, i podrieti uzdah. Sctoſi igda ty uçinio ò mladichiu? Sctoſi ti uçinio ò pogliubglieni dietichiu? koi ye grieh tvoy? koili uzrok od oſugē ya? ù iſtinu yaſam oni prineharni, koiſam uzrok ſvieh tvoych boleſtij, ono scto sluga pripravio yeſt, pridobri Goſpodin yeſt odreſcio, i razorïo: ono sctoye uçinio nepravedan, pripravedan yeſt platio. O priveliko, i çudnovato çudo puno snebitya, ò dobri Iſuse prikrotki, igrayuſe tobom nevierni Xudei, i ſmiyuchi ſe govore: Evo Kragl. Za sctap kraglievski daſcemu krix. Promiſcgliay duſcio pogliubglienoga naſcega Goſpodina, i odkupiteglia, kako raditegote, i veliçine neizmiernoga bremena, çeſtokrat padaſce na zemgliu, à oni neharni voyniczi vechma

ne-

nemiloſtivi , potexuchiga konopi-
ma , porivayuchiga ſctapi , udarayu
chiga yabuçiczami maçniemi , ſi-
lomga çigniahu hoditi; Bihu yoſcter
pripravili oni hudobgniaczi Pilatovi
dva lupexa , da ih propnu zayedno s'
Iſuſom , neka nebi rekao daye oſu-
gen nepravedno buduchi ſam; i po-
ſtaviſcega po ſriedi, nekabi bio hcze
gnen kakono glava nayvechia od lu
pexij .

Veliko mnoſctvo muxi, i xene koi
nasledovahu Iſuſa , plakahuſe , i xa-
lovahu miluyuchi Iſuſa . H'koyem
obrativſciſe Iſus s'Krixem na rame-
nu , reçe : Kchiere Yeruzolimske ,
ne plaçite ſvarh mene , nego ſvarh
vas ſamih , i ſinova vaſcih, yerechie
priti vrieme, da chiete rieti planinã,
pádnite ſvarhu nas, i bardam, da vas
pokriyu kakono grobovi , yere ako
çine ovako meni , koiſam darvo ſie-
rovo od krepoſti, ſctochie biti uçi-
gnẽno vam , koiſte ſuhi od nepra-
de? I govo rechi dobroſtivi Isus ove
rieçi , bu duchi yur blizu vrat od gra
da , eto xaloſtna mayka , ſuſretega ,

bu-

buduchi sdruxena s'pogliubglienim Vçenikom Ivanom, i dragom Magdalienom . Biahu yoscte scgniome mnoghe drughe xene , koye xaluyuchi prislatkoga Isusa , i milu Mayku plakahu veoma gorko: A prislavna Mayka ondi bisce , kada gne ghizdavi sinak bi ukazan puku okrugnem targnem, obuçen odechiom çarglicnom , i çu vapiti: Propni; i kakobi osugen çuyasce puk vapiti , ali ne mogasce viditi sinka cziechia veliko ga mnosctva ko bisce ù okolo gnega; i stoyechi tako vidi puk hoditi k'planini kalvarskoy , i reçe Ivannu: Dragi moy sestrichiu , çini da yà vidim sinka moga prie nego on umre . I nisctо ne odgovori Ivan, negoyu uhvati za ruku, i doydosce yednim kratkim putem na vrata od Grada , i ondi doydosce ona dva lupexa , koi bihu osugeni s'Isusom za vechiu pogardu , i dignuv mayka oçi vidi sina s'krixem prignuta tya do zemglie . Hoteyuchi progovoriti mayka sinku , gorkost boleznivayoy ne dopusti , nego pade prid noghe sinovglie,

à Isus

à Iſus hotiyuchi ukazati, da imaſce upiyenu boleſt maykinu ù ſarcze, ſtiſnut ſinovgliom gliubavyu, pade i on na zemgliu s'krixem; O velika gorçina, à oni pſi nemilli dignuvſciga konopi metnuſccga ſvarh yednoga kamena, i k'tomu boyechiſe, da nebi Pilat razbio oſudu, digoſcemu krix z'ramena, yereſe vech nemogaſce ganuti, i poſtaviſcega na Scimuna Cireneanina, koyi uſilovan noſiga tya do planine kalvarske, i uhvativſci Iſuſa nekoi za noghe, à nekoi za koſe potezahuga po planini, puſctayuchiga padati ſvarh ono oſctro kamenye, ko biſce ſve poçar venilo od karvi, koyamu izhodyaſce na dvor ſa ſvih ſtrana za ràdi ſile ko yomga potezahu. A ſada moxeſc lexati ò duſcio namoçena ſuzami, i gledati tvoye yedino dobro yur na planinu Kalvarie privedeno. O pridobri i miloſtivi Iſuſe, kokoſi darxã, i obnevoglien. Na ti naçin pridoſce ſvarh planine od Kalvarie, koya ſnebiſce vele daleko od Grada Yeruzolima.

Razmiſcglianye od prigorkoga propetya naſcega Goſpodina Iſukarſta, ko bi uçigneno na planini Kalvarskoy.

Poglavye XIII.

BVduchi priſcli on i nemiloſtivi slughe, i hudobni voyniczi na planinu Kalvarie, koyaye puna ſmrada, neçiſta, i pogárdna, puna glava, i koſtih od zloçinacz oſugénih. Pripraviſce datimu piti. Biſce naredba Salomonova, daſe ima dati piti oſugenim dobro vino, á to neka uhvateni vinom laſcgne ſmart podneſu. Nevierni Xidovi daſce dvama lupéxom, koi imahu biti propeti s' Iſuſõ, nayboglie vino piti, á dobromu Iſuſu daſce vino mieſciano s'mirrom, i kako okuſi, nehti piti, radi gorkoſti od mirræ: tada oni neharni slughe xedni, i gladni ſmarti gnegove, xudechi izbavitiſeye pobarxe, i koliko parvo ſmaknutiga, s'velikom na gloſtyu uhitivſciga metnuſce ù yedã

kla-

kladenacz ſuhi doklebi krix pripra-
vili : à oni vuczi razdartgliui kruto
radiſe trudyahu, yedni kopàhu ka-
mij, gdi chie krix uſaditi, drughi pri
pravgliahu çavle, i bate, à druzi ko
nope çimchiega potezati na krix, à
neki hieſtve. Buduchi dakle ù yedan
ças ſvekoliko pripravno, yere biahu
mnozi koi pripravgliahu veoma hi-
tro, uzeſce oni slughe diavolski Iſu-
ſa za verighe, i izvlekoſcega van iz
kladencza s'velikome bolezni, yere
biſce ſvezan, nitiſe mogaſce ganuti:
i buduchiga izvukli vele harlo tre-
chiomga ſvukoſce, i ponoviſcemu
opeta ſve rane, tako da onako gol çi
gniaſceſe kakono yedan çovek od-
ran. O plemeniti Iſuſe, ò dobri Iſu-
ſe, ò priliepi Iſuſe, kakav biſce ù o-
ni ças tvoy obraz priliepi? O prido
broſtivi Iſuſe, ò priugodni Ieſuſe,
koliko bi pogardna tvoya muka, bu
duchi poſtavglien gol na krix, s'to-
likom pogardom, i poruganyem o-
da ſvih. Vzdighni pamet tvoyu ò du
ſcio bogogliubna, i gleday milosti-
vom gliubavyu, damu bi uzeta o-

mera

mèra duxine ruku, i viſcine od glave
do nog: i buduchi izvartali krix, i
uçinili dubke oni himbeni slughe,
uhvatiſce krotko yagnencze, tko za
noghe, à tko za blagoslovglienu gla-
vu, i nemilò metnuſcega ſvar darva
od krixa: a prikrotki Iſus ſam bez ni
kakove òpreke otvori ruke, pruxiv-
ſci ih s'neizmiernom slatkoſtyu
ſvarh krixa, i gledayuch k'nebu, reçe:
Evo pridobri, i prigliubglieni Oçe,
da za ispuniti kolikoſe priſtoyaſce
posluhu tvomu boxanſtvenomu, na
hodimſe s'moyom mnogom rado-
ſtyu, i dobrom vogliom da doydoh
na konak, i ſvarhu od ſmarti za ùm-
reti na ovomu pritvardomu krixu:
Evotiſe ſada iſtinom poſvechiuye,
tvoy iſtiniti ſin Ixak, Divicza, i neos
qvargnena kchi Yeptova, iſtiniti Ya
gagni acz neoſqvargneni, toliko od
tebe xudeni, i gliubglieni, à ſve to
za nayti, i odkupiti onu tvoyu ov-
çzu izgublienu dusciu razloxitu ço-
veçansku. Primi, molimte, Otçe
moy miloſtivi ovo prikazalisćte, ko
yeti toljkò dobrovoglno prikazuyē;

ute-

uteſciſe ſada, ſmarſi one ſmardechie griehe, kòyi ſtayahu kakono zijd me yu tobom, i çoviekom, i doſtoyſe, molimte, daſe zadovogli velikoy pravdi tvoyoy, uçinivſci tako, da slobodno moxu dochi prid obraz tvoy.

Rekſci ove, ili tezim priliçne rieçi, vele dobrovogino raſciri blagoſlovgliene ruke. A kako raſciri ruke yedan od onieh hudobnih i nevierniih sluga, uzamſci deſnu ruku primiloga i prikrotkoga Goſpodina naſcega Iſukarſta blagoslovglienoga, poſtaviyu na utlinu priſvetoga krixa, â yedan drughi, yednim prilikim, i debelim çavlom bez varlia neka ulazechi muçno, vechma razdrie ruku, i nekanu dà vechiu doſadu, i muku, i tako probode plemenitu ruku mnozimi udorczi, yere ye dva mogaſce ulieſti radi debeloſti çavla, prem da biahu udorczi nemili, i s'velikom yakoſtyu uçigneni; i ibi toliko gorku boleſt Iſusova, da ſvegnk grdoxite Igarçiſcese u ray ças, i zato prezrzavlçimu yednim Roho-

pom

pom drugu ruuku, tolikoyu potegnuſce oni pſi nemili, da zglobovi, i sklapi prislavnieh i svetieh parſi otvoriſceſe , i raſtaviſce , i pritegnuvſci lievu ruku na utlinu, nekoyi do davahu bat , à neki darxahu ruku , i udarayuchi probiſce, i prikovaſce, i drugu ruku , i tako prikovan Yagagniacz prikrotki viſeſce na rukah . I priſtupivſci da zakovu noghe naydoſce ih veoma kratki , i daleko od utline , radi yerſe biſce ſve tielo sgarçilo. To videchi oni pſi gliuti, i nemiloſtivi lavi ſvezaſce noghe priſvete konopima, i ſvi potexuchi s'velikom nagloſtyu, tako da malomagn puczahu ruke gnegove, poçeſce prigorko udarati za proboſtimu , i probiti ſvete noghe. Ah koliko udoraczprigliutih hczieniſc da udriſce, prie negomu probiſce obie noghe prisvete , yere videchi oni nemiloſtivniczi da saſvom gnihovom yakoſtyu nemogahu uçiniti ulieſti çavao ù obie noghe, to yeſt yednu ſvarh drughe radi veliçine

ſvetih koſtij , i radi tvardine od xila, bi potrebno, da ih nayparvo probodu yednim gvozdyem oſ-trim , à poslie s'yednim druziem bezmiernim çavlom,i ſilnimi udor-czi prigorkih batà, da ih prikuyu k'tvardomu darvu: i raſtegnuvſci-ga , bi potegnuto s'tolikom ſilom ono priſveto tielo,da ſve koſti, i ſvi zglobovi uzhodyahu iz ſvoga mieſta, tako da ſe ſvi izbroiti mo-gahu , i po reçi Proroka Davida : *Provartiſce ruke move , i nogbe mo-ye, i izbroiſce ſve koſti moye.* Ah ya-oh mili Iſuſe , slatki Iſuſe , draghi Iſuſe, ti koiſi satvorio ſvaku ſtvar: Ah , kako ti neima ù ono plaçno vrieme, gdibi glavu naslonio tar-gnem okrugnenu, i gdibi malahno poçinuo. *Liſicze yame imayu, i pti-cze nebeske gnezda, à ſin sloveçan-ski ne ima,gdibi glavu ſvoyu naslo-nio* . O dobri Iſuſe, koliko gorkò, i vechma negoſe promisliti moxe, yeſi muçen bio ? O prigliubglieni Iſuſe, ù komu odru lexiſc ti ? sctoſi uçinio medeni Iſuſe , dateſu tako.

nemi-

nemilostivo izmuçili? O ponizni Iusse koliko izdisij, yauczij, i czviglij ter milostivih skuczij yesi izustio, stoyechi tako rastegnut na pritvardomu krixu, koi svi izhodyahu iz ono boleznivo i tuxno sarcze, od velike bolesti, i xalosti, i vasse razçi gniasce znoyem. karvaviem.

Razmiſcglianye kako bi krix uzdignut uzgoru, i odſedam plameni gliubavi, koi planuſce iz pecbi pogliubglienoga Iesuſa, buduchi poſlavglien ſvarh darva ſvetoga krixa.

Poglavye XIV.

BVduchi pech gliubglienoga Iſuſa, veoma uxexena czie-chia skupglienya darva, i ugglia, to yeſt prislavne karvi prolite ſvarh onih bieſnih paſa, koiſe razlogom mogu zvati darvye po onoy rieçi: *Ako çine ova ìſierovu darvu*, i oſtalo. Yere koliko vechma oni biaſiu uxexeni ſarditoſtyu za muçiti-ga, toliko vechi plamij uxixaſce onoga razxarena i dobroga Iſuſa, tako da uzleze tya do priviſokog a priſtolya boxanſtvenoga, i neraz-degliena Troyſtva, i ſvaki koiſe priblixi k'ovoy goruchioy pechi, potrebno ye, da bude ganut od ſvietlih plamenov, koi od onle iz-

hodyahu. I lexechi yoscte prisveti krix prostart na zemgli, na koyemu pridobri, i prikrotki Gospodin nasc Isukarst spasitegl, i odkupitegl nasc, kakono yedan Yagagniacz bisce prikovan, i hotiyuchi dignuti prigorki Krix, izpusti parvi plamij, govorechi: *Otçe, oprosti gnim, yere neznayu scto çine.* Razberi ò dulcio razborita, i razgleday slatke i medene ricçi prislatkoga, i pridobroga Isukarsta Gospodina nascega. O s'kolikiem ponixenstvom, ò s'kolikiem dobrotinstvō, ò s'kolikom milostyu, ò s'kolikom slastyu od pameti, i s'kolikiem duhom milosardya; ò s'kolikom punostyu od gliubavi vapijone prisvete rieçi svomu nebeskomu Otczu. *Otçe oprosti gnim, yere neznayu scto çine.* I hotiyuchi oni psi dignuti krix; videchi dase bisce oddaleçilo tielo od krixa, yere biahu çavli veoma dugaçki, i boyechise dase ne bi cziechia tegote ono prisveto tielo odkovalo, s'nemilom naglostyu skoçisce na ono sveto

tielo, i zgaziſceye ſve ſilome, tako da cziechia ſilnoga trepanya otvoriſcese ſve parſi gnegove. O boleſti nepodnoſcgliva za çuti. O grehoto velika razmiſcgliati ovo bez velikieh potokov od ſuza. I poslie dignuvſci priſveti krix gori uſadivſciga ù kamen, potreſayuchi gnim doklega uzdizahu s'veliczie-mi buhczi vechie puta puſtiſcega paſti na zemgliu. Pogleday za po-xaglienye malahno okom miloſti-vim. Razgleday, govoru, veoma dobro, i razmiſcgliay xaloſtyu gliubeznivom, i ſnebivayuchiſe, koliko prigorku muku chiuchiaſce plemeniti Goſpodin naſc Iſukarſt kada uzdizahu krix, yere od veli-ke tegote priſvetoga tiela utline priſveteh ruka, i ghizdavieh noga bihuſe razſcirile toliko, da biahu kako razkinute, i razdarte. Da ti pride prid oçi ò duſcio, koyaſi gliubavyu ragnena tvoy prislatki Ieſus gol, karvav, i zakovan meyu dva lupexa, napayan myroizmie-ſcianim vinom. Gleday, da iz pri-

dra-

dragoga tiela gnegova izhodi ye-
dan kladenacz rumene karvi. Mi-
sli da sa svem bisce izragnen, à ne
bisce mu miesto nikakovo gdibi
svetu glavu targnem okrugnenu
naslonio; gnegov prisveti vrat
biasceše veoma istegnuo, à prisvie.
tli i pribeli obraz promenio, licze
svekoliko pgliunkami bisce pokri-
veno, i vas xivot, ter licze gnego-
vo xivo bisce uzelo çudnu promie
nu od xutine, toliko bisce izgubi-
lo liepotu: çigniasceše kakono da
ye podoban yednomu gubavczu;
buduchise promenila liepota mla-
dosti gnegove, Scto vechiod pri-
svetih nogah tya do mnogoczen-
ne glave bisce dobri Isus Gospo-
din i spasitegl nasc izmuçen. Vçi-
nisce takoger prokleti, i hudi Po-
glavicze Popovski propeti dva
lupexa uyedno s'Gospodinom
nascim Isukarstom, nekabi oni
koibi to vidili hczienili, da oni lu-
pexi yesu po pravdi osugeni; i ta-
ko videchi Isusa po sriedi, nekase
on çini glava od lupexov; à to i

Ixaia govori: *Is'razboyniczi sluçen iumegnen yeſt*. Vpiſa takoger Pilat uzrok od ſmarti na yednu dahçiczu, i çiniyu poſtavit ſvarhu krixa, yere biaſce obiçay od xudiov poſtaviti uzrok ſvarh propetih: à yere dobroſtivi Iſus bi oſvadē kako daje hotio poſvoiti kraglieſtvo xudisko upiſa po dopuſctenyu boxyemu ovo malo piſmo, ne razumivſci, ni poznavſci iſtinom ono ſcto bijſce napiſao, à to yeſt: *Iſus Nazaranin kragl Xidovſci.* I tako po prigorkoy muczi od ſmarti, ne izgubi Iſus kraglievſtvo, negoli po parvo dobi. Biſce napiſan ovi nadpis slovmi Garçkiemi Yevreyskiemi, i Latinskiemi. A çrechi Poglavicze Popovski ovi nadpis, videchi da im to ne biaſce poſctено, to yeſt da bihu propeli ſvoga kraglia, rekoſce Pilatu. Ne piſci da on kragl yeſt xudioski, nego daſe ye on çinio kragl xudiski. Odgovori Pilat, Ono ſcto piſah, piſah, kako no da reçe, ne chiu povratiti drugo yako, nego yoscte iznova potvargiu-

giuyē. Ovo ne uçini Pilat sã po se-
bi, nego po dopusctenyu bo yemu.

Buduchi Voyniczi Pilatovi uz-
dighli krix, uzesce odechie, uçini-
vsci çetiri diela, ali svitu poplete-
nu: nè hotisce razdieliti, nego met-
nusce xdriebi komu pade, nekase
ispuni govorenye Prorokovo:
Razdielisce sebi svite moye, i svarh
svitah moih metasce xdrebi. Stahu
polák krixa Poglavicze, i Popovi
s'ostalyem mnostvom, i gardya-
hu psuyuchi propetoga Isusa, go-
vorechi. Nut kakoye mahnit ovi,
onye druzieh oslobodio, á sebe ne
moxe osloboditi. O luda skup-
sctino Popovska, pokli hczienite
da nemoxe sayti s'yednoga malah
na darva on, koi sijde s'visçine ne-
beske. O sliepi narode, pokli
hczienite odarxati konopima sve-
zana onega, koga nebesa ne mogu
obdarxati. Hodyahu po onoy pla-
nini, i prihodyahu ghibgliuchi
glavami svoyemi suproch Isusu, i
psuyuchiga govorahu. *Ah koi ra-*
zoruyesh Czarqvu boxyu, i ù tri

dni gniu ſagragiuyeſc, shrani ſamo-ga ſebe. Takoyer yedan od prope-tih pſovaſcega govorechi. Ako ti yeſi ſin boxij, oslobodi ſebe, i nas ; à drughi lupex karayu-chiga govoraſce. Muçi mahnit-çe ; yere ya, i tipo pravdi za-naſcia zla diela oſugeni yeſmo, dali ovi koga ti pſuyeſc, koyeye zlo uçinio ? kako da reçe, nepravedno yeſt propet. I nakon toga obra-tivſe ovi lupex, reçe Iſuſu: Ah Goſ-podine moy ſpomeniſe od mene, kada dojdeſc ù tvoje prislavno kra glievſtvo. Onda izide drughi pla-mik iz one goruchie pechi prislat-koga Gospodina naſcega Iſukar-ſta, i reçe. *Vſtimu ù iſtinu govorim tebe, da chieſc biti danaska ſamnom ù Rayu.* O çeſtiti lupexu, varh koga medotoçna dobrota Boxya obilato bi prikazana. O kolike pri-viſoke kriepoſti po ovemu govo-renyu biſceti uliyane. Vierovaoſt da iſtini Bog yeſt oni, koga vid-yaſce kako çovieka nemochna umrieti tako pogardnom ſmartyu.

O privelika viera, uſtayuchi primiti zdravye od onoga, koga ù vlaſtitomu tielu vidyaſce bez ſvakoga zdravya. O s'kolikom gliubavyu miloſtivom glubio yeſi Iſuſa propetoga, posctovani lupexu, ſcto imaſce ti prikazati dobromu Iſuſu na poſvetilisćte za izvarſtitu gliubav? Biyahuti propete, i prikovane priſvere ruke, i noghe; samo ti oſta ſarcze, i yezik za mochimu sluxiti, i oçito pripoviedati priſvetu pradvednoſt gnegovu.

Razmiſcglianye od plaça ſrislavne dievicze Marie, i pogliubglicnoga Vçenika Ivanna, zayedno z'drughieni Mariami, i od trechiega plamika, koyi planu iz prigoruchie pechi gliubeznivoga Goſpodina naſcega Iſukarſta.

Poglavye XV.

STaſce polak krixa Iſuſova Matignegova, i ſeſtra Matere gnegove Maria Kleofova, i Maria Magdalena. ſtaſce tuxna Mayka polak Krixa ſvoga obneucoglienoga ſinka. O rieçi doſtoyne xalenya, koyaye ta toliko ſuha duſcia, da bez plaça, uzdaha, i yaukanya moxe razmiſcgliati neizreçene boleſti, i xaloſti Marijni, koi biſce neizbroyenni. Kakopo idu tekuchi ù more ſve rieke, i ſve vode, tako teku ù Mariyu ſve nevoglie, ſve tughe, ſve boleſti, ſve xaloſti, i gorkoſti, koyeh nie çudo da ih Euangeliſti ne ſpominayu, yere yeſt iſtinno tvardoni, koi moxe od

gne misliti bez bolesti, ni mogu podnieti bez velike muke uspomenu gorkosti Dievicze Marie oni, koi imayu milo, i plemnito sarcze. Euangelisti ne hotiesce rieti tolike stvari, i yere biahu kako martvi razmiscgliayuchi prigorku smart Isusa Messtra gnihova, ostavisce nami mnoghe stvari. Zatose ima misliti od tega kakono za yedno sveto zabavglianye. O Mario, koye sarcze bisce tvoye, kada stasce polak krixa, gledayuchi gdi visi nagnemu prislavni, i mnogocziẽni plod utrobe tvoye. Vistinu isti razlog to nam kaxe po iskuscenyu, yere ako samo razmiscgliayuchi muku gnie pridragoga sinka bogogliubnò, uçini nas kako odumrieti, sào hczienisc ti, da uçini ónada nazoçna muka ù onoy razczviglienoy Mayczi, koya rodi Spasiteglia Isusa, i vidyascega visechi na krixu? Ako ta smart, i muka bi tako tuxna dusciam bogogliubnem, koliko tuxnia i goruchcya biù svetih parsch gliubez-

ni-

nive, i slatke Mayke? Doiſtine mi znamo da kaʒye tko uhvachien od gliubavi, i da vruchiè gliubi ſvoga pogliubglienoga, toliko gorçiye mu yeſt razſtanurye, i oddielenye gnegovo, koliko vechma gliubghaſce, à bez ſumgne, o Dievicʒo priſveta, prislavni obraz tvoga pridragoga ſinka nadhodyaſce bez prilike ſva naslagenya od ſvieta, ù gnemu ti yeſi poſiedovala ſvaku ſtvar, gnegov hod biaſce tebi izvarſtita ſlava, i duſcia tvoya biſce gdi biſce Iſus, i vechma ti xiveſce ù gnemu nego ù tebi, a nayvechieti veſelye biaſce gledati plemenitoga, i ureſcenoga ſinka tvoga ſvarhu ſvakoga inoga ſtvorenya umarloga. Vgodnoti naslagenye biaſce razmiſcgliati gnegovo Boxanſtvo, i misliti ò gnemu davaſceti çudnovato pokrepglienye. Govoriti ſc'gnime biaſceti neizmerno veſelye, i radoſt, ali ſluſciati rieçi od gnegovich medeneh uſta biſce tebi prislatko naslagenye. Bieſce ò-

glc

gledalo ſarcza tvoga, i oçiju tvoih boxanſtveni izgled, i gledalisctе. Gniegovo xeglno bitye dariva tebi ſtvari nebeske, i zemaglske ù yedno. Tega dakle yedinorogeno-ga ſinka, mnogoczennio blago ſarcza tvoga, uzdixuchi ti plaçne oçi tvoi, gledaſcega tako neuoglno i pogardno viſiti meyn dviema lupexi, i prolievati ſa ſvieh ſtrana prislavnu karv: razgledaſce, i vidyaſce oni prislavni obraz vaſs pokriven karvyu, i moxdani cziechia priſtraſcne krune tarnove, ono çelo priyaſno, koye obiçayaſce ſvietletiſe neizmernom ſvietloſtyu, ù oni ças biaſce ſve izbodeno, i izragneno, i ſa ſvieh ſtrana izgnega kapaſce karv. Razmiſcgliaſce one liepe, i ſvietle vlaſe, koi biahu raztarkani bez nikakova reda, i ſtiſnuti karvyu zayedno. Gledaſce izhoditi bez priſtanka iz prislavnih rukah, i ſvetih nogah mnogoczennu karv, kakono teku daxdne vode niz ſtriehe od kuchia; i prid gnim vidyaſce zemgliu ſvu

kar-

kárvvu pokrapglienu. Ah koyi yeſt yezik toliko obilat, i govorliv, koye yeſt pero, toliko barzo, koyali pamet toliko biſtra, da moxe zadovogino razmiſcgliati gorçinu, iſpiſati boleſti, i izgovoriti tughe koye proſtrigliahu tvoye ſarcze, i za tebe boleſti gniegovc biahuſe obratile ù gliubav, i gnegove ſmartne muke, toliko vechma umnaxahu boleſt tvoyu. O prislavna Mayko, tolikoga vechmati gliubgliaſce, koliko yere iſtinitò poznavaſce da on biſce pravi ſin boxij, od tebe po naravi porogen: i toliko biaſce tvoya tuga vechia, koliko yer vidyaſce ſina boxyega, rogena, i zaçeta od tvoye utrobe tako nemiloſtivò, i ſtraſcnò muçiti, i zatoſe ti bogliaſce neizmiernom boleſtyu. O preslavna Mayko, videchi ti, da tvoy pogliubglieni ſinak podnoſcaſce, i tarpiſce ù ſebi neizmiernu bolezán, i da pomu zadovogino çigniaſce za podpunno oproſctenye od grieha nevogínoga çovieka; toliko neizmier-

mierniya, ò primilostiva Bogoro-
dicze, posriednicze, mirotvorni-
cze, i zasctitegl nicze grieſcnikom,
bi ù te od Duha ſvetoga ulita bo-
lezan, koliko vechma biasce ti za-
dovoglna ogovoriti, i moliti za
neharnost çovieçāsku, koya po ta-
ko pritvardoy, i gorkoy ſmarti uzè
xyvot onomu, koyi vest xivot,
i satvoritegl od svieh stvarij. Ovo
ti biasce yedna bolest ne podnosc-
gliva. O koliko tuxno, i yadovno
ter dosadno bisce sarczu tvomu
to takovo videnye. Bisce dussia
tvoya od velike bolesti muçena.
Materina utroba bisce prigorkò
ragnena, i umirahu sc'gnime sve
kolti tiela tvoga. Svekoliko chiu-
chienye od tebe biasce odasclo,
i sa svieh stranah bisce bolestyu
obkogliena. çestokrat uzdigasce
plaçne oçi onamo gdie visasce na
krixu pogliubglieni Isus, à niye-
dnu pomoch, niyedno utiescenye
nemogascemu dati: ne biasceti da-
leko od sarcza, paçekga sveger dar
xâsce s'tobom propeta. Ti biasce

izgu-

izgubila prislatki glas od tolikoga plaça, i yedva mogaſce govoriti. I pomagnkavayuchi od privelike tughe i boleſti padè na zemgliu kako martva. Nayposlie uzamſci nikoliko yakoſti od ſmarti gnegove, tuxnim, i niskim glaſom govoraſce. O veſelye, ò sladkoſti duha moyega, i ſvietloſti oçiyu moih. V proſcaſto vrieme obiçavahte poghledati s'privelikim veſelyem farcza moga: à ſada s'neizmiernom boleſtyu vidim te ſvega izruxena; Oh yaoh, kako te tako nevoglna ſada gledam propeta. O poſriednice, i polovino duſce moye. O yedino pokrepglienye duſce moye. Vzmi s'tobom prituxnu Mayku, veomamiye muçno biti razſtavglienoy od tebe ſinu moj, ja xudim s'tobom umrieti, i bez tebe nie ūzmoxno, da ya xivē, ne oſtavgliay tuxnu Mayku, ſinko moy prislatki. Day uzmime uzmi s'tobom zayedno. O tkochiemi dopuſtiti umrieti s'tobom prislatki moy ſinko. Tko ye tko, koyime-

chie

chie mochi ù napried uteſciti , i razgovoriti? Tkolimechie ſvietovati ? ſveger od ſada ù napried xivot, bitichiemi ſmart , buduch od tebe oddigliena ; uzmi, molimte; o primili moy ſinko , tuxnu Mayku , neka s'tobom umre na krixu. O neizkazna boleſti xaloſne Mayke . Ah yaoh , ya vidim mrieti onoga , ù komu poçivaſce xyvot moy, i ſve zdravye moye, çeſtokrat dizaſce ruke za taknutiga , ali krix biaſce toliko viſok, da nemogaſce doſechi , ni taknuti blago ſarcza ſvoga , i umnaxayuchiſe ù gnioy ſvey vechia boleſt,bi uſiglie-na paſti na zemgliu. O dobri Iſuſe, inay miloſardye varh prituxne Mayke tvoye. Sto çigniaſce , ò dobri Ieſuſe,kada çuyaſce plac ſuzni,i tya do ſarcza prohodechiu tux bu tvoye prituxne Mayke ù iſtinu gne tugovanye , biaſce umnoxenye , i povekſciavanye prigorke , i xeſtoke muke tvoye . Gne miloſtivi glas , i grozne ſuze, uyedno s' prislatkim govorenyem

gnioynicm proſtriegliavahu milo ſarcze tvoye. Koyechie ſarcze biti tako ſuho, i nemiloſtivo, daſe ne priobrati ù ridanye, uzdihanye, i plaç, i da ne ucini yedan kladenacz od ſuza razmiſcgliayuchi prikrotkoga Gospodina Iſukarſtu na priſvetomu krixu prigvozdena, i polita ſuzami, i karvyu. Iz priſvietlih onieh oçiyu, izhodyahu potoczi od ſuza, koi natapahu priſveti obraz, ſtiſnut neizmiernom materinom gliubavyu. Teçahu takoyer niz ono priſvetо çelo kapglie od karvi iz prigorkich, i gliutich bodglina tarnove krune, i zajedno ſvete ſuze s'mnogocziennom karvju natapahu pogliubglieni obraz, kapayuchi doli na pridragu, i milu Mayku, koya ſtaſce pod Krixem. Koye çudo yeſt dakle, akoſe ſve mayçine moxdani priobrachiahu ù ſuze, kada vidyaſce tielo ſina ſvoga daxditi karvyu, à pogliublieni oçi obrachieni ù kladenacz od ſuza? i neimayuchi drugo pokrepglienye, xegliom

cze-

czelivasce karv, koya izhodyasce iz smartnieh rana, toliko da pogliubgliena Mayka sva bisce okarvavena. O tkobi vidio tuxnu Mayku plakati, i bolechise gniu za Sinka, a Sinka za gniu. Sto idem ya mnoghe stvari broyechi i prohodechi? Tolika bi bolezan Materina ù ças prike i gorke smarti Sinka gneyc, da akobi bila ù sva stvorenya razdiegliena, svieh bi bila ù tay ças od xivota rastavila; koyu bolezan ona darxasce zaklopgliena ù dusci, neostavivsciye niyedan dio tielu tarpieti, yere ne uzhote da prie podobnoga vriemena primine. Tkochie takoyer mochi skazati kolike bolesti, i kolika uzdisanya tarpesce pogliubglieni uçenik Ivan, i Maria Magdalena, koi biahu primili od milostivoga Isusa tolika znamenya vlastite gliubavi? Ova dva pogliubgliena, sasvemse priobrachiahu ù suze, i neizmierna bolest upagliuyesce sarcza gnihova. Vistinu biasce pogliubglieni, Vçenik Ivan proboden sarça-

nom

nom boleſtyu, tya do unutargnih ſvoih. O prislatki Iſuſe, on uka-za 'dielom, date goruchie gliub-gliaſce, yere i tya do pokopanya tvoga ſtaya udiglno polak Krixa. Ah tkobi mogao skazati tuxni glas Marie Magdalene, koya vapiyu-chi govoraſce? O pridraghi moy Meſtre, o dobroſtivi moy Ieſuſe, bez tebe xivot moy bitichic ſmart yerè vidim daſe raſtavgliam od te-be prislatki moy Meſtre. Ya raz-miſcgliam onu glavu, koyu pro-ſciaſtih dana pomazah mnogo-- cziennom pomaſtyu, gdie yu ſada vidim ſvu izbodenu; one plemenite noghe, koye toliko puta blaghie-mi ſuzami: poglievah, ſadaſu po-gardyene, i karvyu polite; i tako ſtoyechi ù xaloſtnieh tuxbah, po-ggliedavſci pogliubglieni Iſus, i vi. dechi prislatku Mayku lexechi pro ſtartu na zêgli, iznutargniõ ſinova-gliõ gliubavyu; yere muke, i bole-ſti nepreſtanòga ſtriegliahu, hote-juchi utieſciti ſvoyu boleſt, niskiẽ, i miliem glaſom izgovori ove ma-

le rieçi . koye kakono xarki plamik prohodyahu tya do unutargne utrobe ſarcza Materina, X*eno* , preſtani plakati, i moya biti . *Eto* pogliubglieni Vçenik moy Ivan , od ſada ù na pried bitichie *ſin tvoy*; i polagalnoſe obrativſci k' Ivannu slatko gledayuchiga reçe: *Eto Mati tvoya* . Taybi trechi plamen od gliubavi, koyi izide i planu iz one goruchie pechi ſarcza slatk ga Iſuſa. Nehoteyu zvati Maykom, neka ono miloſtivo govorenye nebiyoy dalo vechiu muku. O koyi nox oſtri ù utrobi materinoy bi ovo govorenye , tako da yedva uzmoxe progovoriti , i gledayuchi premiloga ſinka , govoraſce . Koyeſu to rieçi koye ya çuyem od tebe ſinu moy , oneſu kratah-- ne, ali yeſu od tolike gorkoſti i oſtrine da prohode ſarcze tya do iznutargnieh . Ah yaoh meni tuxnoy , koya izmena , i promena, evomibi dã uçenik meſto Meſtra, sluga za Goſpodina, umarli za neumarloga, ſtvorenye za ſtvoriteglia.

Na-

Nakon cvo miloſtivo gouorenye, zaposctenie prislatkoga ſinka Iſuſa, primi pogliubglenoga Vçenika za ſina, garlechiga miloſtivo. Tako uçini i Ivan primivſciyu za mater. O ſveti, i bogogliubni Vçeniçe, kolikoſi slatko od Iſuſa gliubglien bio kako ù vechie ſtvareh bi ti ukazano; dali navlaſtito ù ovoy priporuki oçitovatiſe, i ne malo nazvanye od kriepoſti bi tebi podano po doſtoyanſtvu reçene Matere, koyate biaſce uſadila ò ſvoyu utrobu, i ù ſvoye ſarcze, i zaradi vlaſtite priporuke ſina gnioyna, tyah do ſvarhe ù gne gliubavi napredovao yeſi.

Razmiſcglianye od potavnutya ſuncza ù okolo çaſa devetoga, i od çetvartoga plamika, koyi izide iz ſarcza gliubeznivo ga Ieſuſa.

Poglavvye XVI.

PIſmo S. Evangelia kaxe, da od ſceſtoga vriemena, ù koyėno bi propet Goſpodin Iſukarſt, potavne ſuncze tya do vriemena Devetoga, i tavnoſti padoſce ſvarhu ſve zemglie, to yeſt, ſvarhu ſvega ſvita, tako daſe mogaſce razumieti, da to neizhodyaſce od pomagnkanya ſunçanoga, ni mieſeçnoga, yere biyaſce ſuproch naravi. Yereſe, i çti, da Dionyſio Arcopagita Filoſof Atenienski, videchi onu tavnoſt uçignenu ſuproch obartayem, i tiekom od Zviezdà, rçe: *Aut Deus patitur, aut tota mundi machina deſtruitur*, to yeſt, *Ili, Bog tarpi*, (koya ſtvar bilabi çudnovata, da oni koyi ne ima ikada poçetka, i

koyi ne ima ikada poçetka, i koyi yednom rieçyu ſatvori Nebo, i Zemgliu, i ſve drughe ſtvari, mogaobi tarpeti koyu muku, à nissta magne cziechia ſvoye neizmierne gliubavi, hotioye za nas tarpeti) *ili ſva ſagrada ſvieta*, i ſaſtava, ali ſtiſnutye od elementih ſmetaſe, i *imaſe razoriti*, po neki ludi naçin i kriviſud nekoih, kako dabi rekao po Zakonu naſcemu, da ſviet mora imati ſvarhu; ſada ovo yeſt reçeno za potvargenye dobroga Ieſuſa, koyi prem da biaſce Bog, nissta magne po ſvoyoy neizmiernoy, i neizbroynoy miloſti, i izvarſtitoy gliubavi uzamſci put çovieçansku, i slabu za nas nevoglnich greſcnikov hotè umrieti. Takoyer za pokaranye neviernih Xudiov, koi zasliepglieni nevieruyu da on yeſt Bog, videchi da Nebo, i Zemglia, i Zviezde ſvaſe ganuſce na poxalovanye, i veliku miloſt, videchi mrieti ſtvorite-glia ſvoga. Ti dakle ò Chriſtiane, koyiſi uvriedio prislavnoga

Boga

Boga,koga nevriedi nikada ni Zĕ-
glia, ni Nebo, à tebi bi obechian
xivot blaxeni, koyi nebi obechian
niyednoy drugoy ſtvari, xalechi-
ſe ſve ſtvari, koye Bog ſatvori, ti
jeſi neharan nepoznav dobrotvor-
ſtvo, za kogaſe ſam Bog ponizi,
kolikoſeye mogao poniziti. Toli
nech dakle plakati za muku tvoga
Goſpodina? o velika naharnoſti, o
sliepoto beskonçanna. Ah akoti
on uçini toliko dobrotvorſtvo,
yerga ne noſiſc ſveger ù ſarczu
tvomu, yer ſtoyiſc vas dan, da day
yedan ças ne misliſc ò muçzi Iſu-
ſovoy? do iſtine nie Karſtyanin oni,
koyi ne misli svaki dan ò ovomu
dobrotvorſtvu. Vigi dakle, ò du-
ſcio bogogliubna, da tie leſà nebe-
ska xaluyu ſmart Iſoſuſovu, i zato
razmisli malahno prie çaſa Deve-
toga kako ſtaſce tuxan, uczviglien,
izmuçen privelikemi boleznima, i
nepodnoſnimi tugami boleznivih
çavala, i prolitya mnogoczenne
karvi, uyedno s'trudglivim zno-
yem.

Biaſce dobroſtivi Iſus ſtuden, i vas obnevoglien, nemoguchi darxati glavu negoli prignutu od targnia. Videchiſe dakle bez pomochi, i boxanſtvene, i gliudske uzdignuvſci oçi k'nebu s'velikom tugom, i s'velicziem glaſom govorechi: *Hely, Hely, lamazabathani*, sćto bi iſtomaçeno: Boxe moy, Boxe moy, zaſćtoſime oſtavio? i ovo bi çetvarti plamen, koyi izmetnu ona uxexena pech od gliubavi. Sada vieçni Otacz oſtavi dobroſtivoga Iſuſa ù vlaſtitomu çovieçanſtvu tarpeti, kako da biſce ſamo prav i çoviek, i kako da nie ſin Boxij, i nikadare ne ima vechiu boleſt miſoſtivi Iſus kako ima onda. Pogleday ò duſcio miloſtiva tvoga pridobroga Goſpodina Iſukarſta, zazivayuchiga bogogliubno, i milo razmiſcgliay s'kolikom tuxnom boleſtyu, i neiz. reçenimi uzdiſi, gliubavyu, i ſuzami izide ovi glas iz slatkieh uſtih blagoslovglienoga Ieſuſa, nechie biti pamet toliko nemiloſtive

tvar-

tvardosti, ni parsi tako gvozdeni, daſe nechie razbiti od miline xalosti. O Gospodine Isuſe, scto vapiyesc ti? Otçe moy zasctomesi ostavio? O dobri Isuſe, yersi tarpio toliko zarad mene, koyi sveger znasce datechiu uvregivati? I prēda dobri Isus bisce obhiten neizmernom bolestyu, i çudnovatiemi mukami tielesnemi, veoma vechie, i bez miere bisce muçena blagoslovgliena dusçia Isusova, czechia unutargne sarçane bolesti od mukah pametnih, koyeno bez pristanka prostriegliahu ono gliubeznivo sarcze tya od zaçetja gnegova dori do napokogni ças pritvarde, i nemile smarti gnegove, à premda zgor reçene smartne muke, i bolesti bihu bezkonçane, ù kratko nisćta magne hochiemo uçiniti uspomenu samo od dvanadeste.

Parva bolest, ili muka bitichie cziechia uvregenya, koyim uvredi gnegova Otcza vieçnoga Adam parvi otacz, i svi sinovi gnegovi,

koya uvregenya biſce bezkonçana uzgledom, i zarad onoga, koyi bi uvrieden, koyi biaſce Bog, koyiye nayvechic, i neskonçano dobro.

Druga boleſt yeſt czicchia duxnoſti, i darxanya od greſcnikov, koyuſu duxni, i darxani mukam paklienim radi ſvoih grihov: i kolike biahu pritvarde, i xeſtoke muke, koyem biahu darxani, i pod koye oni biahu podvezani, od tolike veliçine biaſce muka, i boleſt ù duſci Iſukarſtovoy; i yere muka ona biaſce neskonçana, i bezſvarſcna, skladaſe, zaklapa, i govorri da, i boleſt od pameti, toyeſt duſce Iezuſove biſce neizkonçana.

Trechia bolezan yeſt czicchia uliſcenya, i razluke vieçne slave; od koyeno biahu razluçeni, i uliſceni griescniczi. I kolika biaſce gliubav, koyu on noſcaſce griescnikom, i koliko biaſce dobro vieçne slave, od koye odagnani, i uliſceni biahu reçeni griescniczi; tolikovelika biaſce bolezan Iſuſova;

i ka-

i kakono vruchia glibav, koyu nosi Isukarst griescnikom, bi neizmerna, i neiskonçana; tako, i dobro od slave yest neizmerno, i neiskôçano; zaklapasce dakle, i govori da muka, i bolest dusce Isukarstove biasce neizkonçana.

Cetvarta bolezan biasce radi razdielenya, il razdvoyenya od uda tiela gnegova, yere Isus yest glava svieh izabranih, à izabrani yesu uda gnegova: i toga radi kolikaye muka odsiechi yedno udo yednoga tiela naravnoga, toliko bi vechma privelika nemilostiva muka ù dusci Isukarstovoy, videchi odriezana, i odsieçena sva uda gnegovoga duhovnoga Tiela, koya biahu bezbroyna, i neizkonçana: od çesa sliedi da i gorka muka Iesusova bi neizmerna, i neizkonçana

Peta bolezan bi cziechia yer vidyasce prid oçyma svoyu pridragu Zaruçniczu, to yest Czarqvu, radi koye tarpgliasce dobróvoglno. I ovobi istinno, da nebi nikada,

nitichie biti bolezan takova, videchi ù gnioy neizbroyni, i bezkonçani grieſi; i toga radi muka Iſukarſtova biaſce bezkonçana.

Sceſta bolezan biaſce od skruſcenya, tojeſt, da boleſt koyu tarpe ne za ſvoye griehe, nego za naſce: bi tolika da on zadovogli za ſve griehe od onieh, koi imahu biti ſpaſeni: od koga skruſcenya, i boleſti Iſukarſtove govori proroçanſtvo Ieremie Proroka, o vako govorechi. Veliko yeſt, kakono More, skruſcenye tvoye, to yeſt hochie rieti, da tako kako more yeſt toliko da obhita ſvu zemgliu, tako bi bolezan koyu ima Iſus cziechia naſcih griehov iſtoçnih, ſmartnih, i vaoddanih ili odpuſtglivih: od ſarcza, od uſtij, od diela, i od oſtavglienya ili mimopuſctenia. Imaſe takoger ovo proroçasko govorenye razumieti na ovi naçin, to, yeſt, da bolezan Iſukarſtova bi tako velika, da kad bi bile izisle ſuze iz oçiju, po mieri od veliçine boleſti od duſce, bile-

bi

bi uçinile yedno drugo more .

Sedma bolezan bi od xalosti , i miline , koyu ima Gospodin nasc Isukarst Svetiem, i Sveticzam, koi gliubavi radi gnegove imahu tarpeti , i podnositi tolike muke,progonstva , tughe , xalosti , i nevoglie : i bi tolika ova xalost od milovanya , il poxalovanya ù dusci Gospodina nascega Isukarsta prema svoim svetim , kolike vidyasce da biahu,i imahu biti tughe , i muke gnihove,koye zaisto biahu malone bezbroyne , i neizkonçane , i zatob olezan prislatkoga Isusa bi neizkonçana , i zato govorasce : sarcze moye rastapase od bolesti , kakono vosak na oggniu .

Osma bolezan bi czicchia smutenya,il razrusccnya gnegove prilike , i slike , videchi dusce nasce stvorene na priliku, i sliku gnegovu smetene, razdrusccne, unisctene,i iztasctane. Smetene koliko od slike; yere pamet biasce potavnila za poznati istinu , voglia ostinula za gliubiti Boga , à spomena toli-

ko slaba za uſpominati dobro-
tvorſtva primglena od Boga. I
tako razmiſcgliayuchi Iſukarſt ſvo
yu sliku tako ſmerenu, i razorenu
ù duſci naſcioy, i priliku unisc̃te-
nu, i iztasc̃tenu od miloſcchic ko-
ya biſce izgubgliena, uzrokova-
ſce to ù duſci gnegovoy jednu bo-
lezan toliko veliku, koliko velika
biaſce slava, i plemsc̃tina od dù-
ſce, koya na ovomu ſvietu nemo-
gaſce biti vechia.

Deveta bolezan bi razmiſcglia-
ti otayſtvo pritvarde, gliute, i pri-
velike muke, koju on oçitò vidya-
ſce proprie negoyu podneſe, ù ko-
nu razmiſcgllanyu tolika bi bole-
zan ù duſci Iſuſovoy, dà da nebia-
ſce ona glava blagoslovgliena uçi-
gnena po kriepoſti ſvarhunarav-
noy, nebi moglo biti uzmoxno,
dabi mogla podnieti toliko utex-
glive unutargne boleſti, à dane
umrie; dobroſe govori da oni ve-
liki Filoſof Dionyſio od Arene,
koyi bi poslie obrachien na vieru
od S. Pavla Apoſtola, nahodichiſe

yedan put ù privelikomu gradu Ieruzolimu ù ono vrieme, ù koye umrie Isus, i razumivsci poprie- çudnovate stvari koye Isus biasce uçinio, velikom xegliom iska vi- diriga, i nascadsciga yurve martva i slimgliena doli s'prisvetoga Kri- xa, veomase zaçudi od privelike naravi, i sastava tiela onoga; i re- çe, da bisce toliko dobro smesteno ono tielo, da po razlogu naravno- mu nikada ne imasce umrieti; radi koye stvari nie çudo, da on moga- sce podnieti tolike muke.

Deseta bolezan bi çziechia ve- likoga nesaznanya, i slieposti, koyu vidyasce ù pameti çovieçanskoy, za ne poznati svoga stvoriteglia, i bezbrojna dobrotvorya primgle- na, à navlastito dobrotvorstva od Vpuchienya, i odkupglïenya, i ko- liko bisce ono gnihovo nesaznāye, toliko velika biasce muka Isukar- stova: od kle, i govorasce sveti Ambrozij svarhu one ricçi, Xalost- na yest dulcia moya tya do smarti: da Isukarst rçe ove ricçi cziechia

velike bolesti, koyu imasce ù dusci od nasce neharnosti.

Yedanadesta bolezan bi cziechia odbiyanya, ilihoch odskakanya, od oneh bolestij, koye ima, i podnie ù sarczu mati gnegova, kada vidiasce sinka svoga ù tolikoj smetgni, i pogardi, koye bolesti biahu vele vechma ù dusci Isukarstovoy, neg ù dusci Materinoy: i kolika biasce gliubav, koyu noscasce Isus Mayczi svoyoy, i bolezan, koyu vidyasce ù gnioy, tolika biasce muka, i bolest koyu Isukarst imasce ù dusci svojoy, ovoye ona gliubav koyunosi Isus Mayczi svoyoy, koya prem da bisce neizmerna, i tisuchiù puta vechia od one koyu Mati gnegova imasce prema sinu svomu, nisćta ne magne chiutyasce Dievicza Maria vechiu bolezan, negoye chiutila ikada xena na ovomu svietu od smarti sinovaglie. A to nayparvo, yere Isus biasce sin Boxij. Drugo, yere biasce gne sin koliko ù çovieçanstvu. Trechie, yere biasce ù gne-

mu ſvaka izvarſnoſt . I akobi tko rekao , da ako biſce tolike velike boleſti , koye ima, i podnie dievicza Maria, zascto neumrie ? buduchi da mnoghe xene bileſu na ovo mu ſvietu , koye zaradi ſmarti ſinov ſvoih umarle yeſu od boleſti . Govorim , da Goſpodin Bog htiasce , da oſtane ſviet s'koyemgodi ſtvorenyem , ù koyemu bilabi uzdarxana izvarſtita, itemeglita viera : i toj ſtvorenye bi prislavna Dievicza Maria , ù koyoy ſamoy oſta izvarſtita viera na ſmarti Iſuſovoj;à ù ſvieh druzieh pomagnka viera, yoscter, i ù Apoſtoleh ; i radi toga Dievicza Maria neumrie , prem da boleſt , koyu ima biyasce nayvechia od ſvieh druzieh, koyeſu igda bile ù koyemuſe hoch drugomu priproſtomu ſtvorenyu. I u toliko sklapaſe, i govori da muka, i boleſt koyu ima Iſukarſt ù duſci ſvoyoy , videchi Mayku ſvoyu ù tolikieh tugah , i nevogliah , bi neizmerna , i bezkonçana .

Dvanadeſta bolezã bi od oſlavglie-

glienia, aliti odreçenya, i ovo bi, yere imaſce izvarſtitim naçinom narav çoveçanska yedan zakon od zakonih izvarſtite gliubavi, koyi zakon biſce dà gliubav prema naravi çovieçanskoy ſveger mogaſce trayati, il tarpiti, i tako ſveger bilabi trayala, i boleſt cziechia griehov gliudske naravi: i tako bi potrebno daſe odreçe, i da oſtavi na ças od ſmarti daſe vechie nikada ne boli, i da ne tarpi koy u muku cziechia griehov, koibiſe uçinili nà ovomu ſvietu, premda bi bili neizbroyni vechie negoſu uçigneni, a to yereſe on bole zadovoglno za ſve griehe, koi bihu igda uçigneni, i koichieſe mochi uçiniti, i tako boleſt gnegova razproſtreſe na ſvaki ſmartni grieh naposle, i akoye yedan ſami grieh ſmartni tolike tegochie, daye doſtoyan muke vieçne, sctobi bilo akobi ſtavio ſvi ſmartni griesi ù yedno? i prem da prigorka, i nemiloſtiva muka Gña naſcega Iſukarſta, proſtiraſe ſvarh ſvieh oſugenih, i ne-

radi

radi pomagnkanya od muke, nego radi gnihovoga neuſtarpglienya, i otvardnutya ne im ſpaſonoſna, niſ-ctà magne bilaye tolika, da ne ſamo yedan ſviet, nego tiſuchia, i bezbroyni mogahuſe zadovoglno ſpaſiti à to yer biaſce Bog, koyi podnoſaſce tu takovu muku, koyi ye nayvechie, i bezkonçano dobro, i tako radi gliubavi, koya biaſce neizkonçana prema çovecanskoy naravi, podni, i ima ù oni ças yednu neizmernu, i prigorku bolezan. A yere ne mogaſce tako ù vieke podnoſiti bolezan za ne podnoſiti ſmart, i muku; zato biaſce potrebno daſe zvarſci, i doſpi muka ſmartyom, koyu ſmart nemogaſce vechie nikadare podnieti, poslie, buduchiſe na ſmarti ſvoyoy odrekao, i oſtavio ſvaku muku, i tarpenye, à i gniegov viecni Otacz primi neizkonçanu gnegovu miloſcchiu za dielo izvarſtito; ù koliko bimu ugodno, i gnegova voglia naslagena biaſce; i tako za ovu priueliku bolezan,

za-

zajedno s'ozgor reçenimi jedanaeſte zaklapam, i govorim, da duſcia Iſukarſtova biaſce neizmiernim naçinom veoma vecchie oxaloſtena, i muçena, nego tielo, i zato vapiaſce k'vieçnomu Otczu,

buduchi ù tolikoj nevogli, Boxe moy, Boxe moy, zaſtomeſi oſtavio.

Razmiſcglianye od petoga, i ſceſtoga plamena, koyi planu, i izide iz prigoruchie pechi gliubeznivoga Iſukarſta Goſpodina naſcega, to yeſt, Xedam, *i* Svarſceno yeſt.

Poglavye XVII.

CIulaſi ò duſcio bogogliubna, i xaloſtivna miloſtivoga Iefuſa, kako buduchi ù velikoy nevogli, i viſechi na krixu tuxnim glaſom, i xaloſtivim ſarczem vapi k'Otczu ſvomu, govorechi: *Boxe moy, Boxe moy, zaſtomeſi oſtavio?* Nakon kojeh rieci obrativſe k'Xudiom reçe: *Xedyam*. Ovo bi peti plamen, koi izmetnu ona gliubezniva pech iz razbiyenih parſi Iſuſovieh.

Biahu polak Krixa mnozi Pogani, to yeſt Voyniczi, aliti Kogniczi Pilatovi, koi nerazumevſci Yevreyski yezik, i çuyuchi Iſuſa vapiyuchega *Hely, Hely*, hczie-

gnia-

gniahu, da Iliyu zove na pomoch, i govorahu meyu ſobom . Ovi çovik zove Iliyu; à druzi odgovarahu: Poçekaymo, i vigimo hochieli doyti Ilia oslobiditiga: kako rekuchi , da on biaſce mahnit uffati oslobogenye po Ilij: i kako reçe Iſus ovu drugu rieç *Xedyam* . potarça yedan od oneh hudobnieh sluga, i doneſſci podade gubu punu occta , xuçyu izmieſcanoga , na yednoy tarſti ; à to yere viſoko biaſce Iſus dignut ſvarh priſveti Krix; i govore neki, da gliudi propeti poprie umierahu napivſciſe occza xuçyu : i radi togamu daſce Voyniczi occta xuçyu za uçinitiga poprie umrieti , buduchi imſe doſadilo ſtati na ſtraxi oko gnega , nekabi paka moghli dielitiſe, i pojti . ali neki od onieh paſa branehu onomu , koimu noſaſce occta, damn ne da piti , govorechi , nechiemo , da po niyedan put ti mu daſc piti , neka vidimo , hochieli priti oni Ilia , kogaye on zvao , oslobiditiga , i skinutiga s'Krixa ;

à oni

d'oni nepravedni, i nemili sluga odgovori: Nekaye meni, yere chiumu ya dati takovo çudno pitye, da chiuga veoma vechma izmuçiti, a to nechie biti zapreka, ako doyde Ilia oslobodititiga, daga mi nechiemo viditi. O pripogliubglieni, i pridobri Gospodine Isukarste. O mnogoczenni, i priliepi Iesuse; ò dobrostivi Isuse kolikosi dostoyan, i vredan svakoga poxalenya, i koliko te imamo xaliti, koyi dori do nayposlednega, i nayskraynega çasa, i proscastya, yesi podnio tolike muke, i nevoglie. Ali pridobri nase Gospodin drugu xedju imasce, kojamu biasce vechma ù sarczu, nego biasce xedja telesna, i zatose razumie takoyer na ovi naçin, *Xedyam*, to yest spasenye dusciam. Oduscio bogogliubna razumey Iesusu, i çuy sdo tvoy spasitegl govori, ovo govorechi, ovoye velika bolezan, koyu Gospodin nasc Isukarst podnie za tebe, o naravi gliudska, ali hochie rieti, prem dami, çudnovato texi

sve

ſve kokiko tarpim radi tebe, niſ-
ctane magne toliko gorim za dati
tebi slavu moyu, daſe evo yoscter
skonçavam od xege, i yoscte ne-
ſam naſichien tarpeti za tebe; yoſ-
cterſe iznova prikaxuyem podno-
ſiti drughe neizbroyne boleſti, i
muke neizreçene yoscte vechie,
negoſu bile ove, cziechia da bare
ti poxaliti me budeſc i da ti obslu-
xiſc zapoviedi moye toliko po-
ſctene, i ugodne, i pune slatkoſti, i
meda. Takoger, i vi ſvi koliczi
koiſte ovdi, i koimi dayete toliku
muku, tèrme toliko nemiloſtivo
veſte potezali, akoſe obratite, ho-
chiu vam slage meda s'velikim ve
ſelyem, i s'neizreçenom radoſtyu
oproſtiti. Spoznayte, molim vas,
vaſce griehe, neka nebude imati
uzroka muçiti vas. Ah, ya vas ne
proſim ſtvar veliku. Ya proſim
piti, za naſititi xegiu tieleſnu, bu-
duchi daſam xedan radi velikieh
boleſtij, i radi veliko prolitye ſve-
te karvi moye, zajedno s'mokrinō.
Evoſam ya ovdi za ſpaſiti tebe,

ya

ya xegiam ſpaſenye tvoje, i za tvo-
yu gliubav piyem xuç izmieſcian
zayedno s'ocztom. O Iſuſe slatki,
i dobri, koliko izvarſtito hotio ye-
ſi ſvaku ſtvar iſpuniti za ſpaſiti nas.
O Iſuſe koliko bi privelika, i neiz-
merna gliubav tvoya prema nami,
primivſci ti gorku çaſciu od ſmarti
zaradi nas, à navlaſc yere znadiſce,
da chiemoti biti toliko neharni.

Na ovo ne potaçe Iſuſa iyedna
druga ſtvar, negoli ſamo neiz-
merna gliubav gnegova: i budu-
chi okuſio ponixeni Yagagniacz
oczta, gnegova uſta plemenita
ne hotiahuga piti; i uxexen gliu-
bavyu izmetnu ſceſti plamen, go-
vorechi, *Svarſceno yeſt*. Ovo bi
ſceſta rieç, i ſceſta ſvietlonoſna
zraka, koya izide iz one prigoru-
chie i razpagliene pechi Iſuſa Kar-
ſta. Dovarſcena biahu, i iſpugne-
na ſveta Piſma, koya govorahu od
ovega privilokoga, i prislavnoga
Iſuſa Karſta. *Svarſceno yeſt*. To ho-
chie rieti. Vechie yeſt odkupglien
vas narod çovieçanski, kako da

re-

reçe. O Orçe moy, yaſam podpuno dovarſcio posluh, koimiſi dao, i ſvako piſmo yeſt iſpugneno, i narod çovieçanski yeſt odkupglien; à niſta magne moye gliubeznivo ſarcze, uzgliubivſci da tarpi, xudi i hochie tarpeti za ſpaſenye moyeh grieſcnikov, i veoma çudnovatò xudi ove muke tarpeti dori do napokognega vriemena, i çaſa. Onda ſayde glas otçin, govorechi. Hodi, hodi, o moy prislatki ſinu, jere jurve ſvaka ſtvar yeſt veoma zadovogino, i podpuno dovarſcena.

Raz-

Razmiſcglianye od izdabnutya naſcega pridobroga, i neumarloga Iſukarſta, od ſedmoga plamena, koyi yeſt, Otçe ù ruke tvoye pridayem duh moy, *i od ſtvari koyeſe zgodiſce ù ças od ſmarti gnegove.*

Poglavye XVIII.

POslie kako prikrotki, i ponizni Yagagniacz, prislatki Iſukarſt reçe, *ſvarſceno yeſt*: buduchi vrieme Deveto, poçe ukazivati, da ças od ſmarti biſce blizu; i prem da obraz gnegov biaſce modar, i tavan, tako da biſce priliçan çoveku gubavu: niſcta magne buduchiſe priblixio k'ſmarti, uçini çudnovatu promienu: oni obraz miloſtivi potavne yednom novom, i ſtraſcnom tavnoſtyu, i ſtoyechi na Krixu, malone ſvegh biaſce darxao priſveti oçi prignuti na zemgliu, cziechia privelike bolesti od bodglivoga, i priosctroga tar-

targnia. Ali ſada vechma negoli poparvo biahumu otelçali da s' privelikim trudom mogaſce ih ganuti, i biahumu uliezli ù glavu: koyu prem da on ne mogaſce ganuti: nisc̃a ma;ne cziechia neizmiernih, gliutih, i gorkeh boleſtih od priſvetieh ruka, i plemenitieh noga biſce uſilovan ganutiyu, çeſtokrat ſtreſayuchi gniome radi boleſti, i naslagniayuchiyu na prigorkī, i pritvardi Krix. Ruke, i miſcke vechie otvard gnivahu radi boleſti prigorke ſmarti koyaſe priblixaſce. Do iſtine, slatki Iſuſe Karſte, tvoye priſvete rieçi, i tvoya pridobra çignenya, moghli bihu omekſciati ſarcza kamenna. Tada prislavna Mayka videchiga cziechia velike muke potavneti, i od privelike, i neizmerne boleſti od ſmarti ghibati ſada glavu, à ſada plemenita ramena, ne mogaſce vech podnoſiti, nego kakonoti, i pridobri tèr obnevoglieni Iſus krotahno, i potihò yeçaſce, i ona yeçaſce, i uzdiſaſcc, padayuchi po

zem-

zemgli,i czelivayuchi mnogochê-
nu karv,koya biasce izisclaiz pri-
svetoga tiela gne prislavnoga sin-
ka Iesusa Karsta.

Tada sayde s'neba Angelskò
voysstvo,i obkoli prisveti krix,ne-
kabi primili onu dusciu priblaxe-
nu. I bez sumgne imase vierovati,
da svemoguchi, i neumarli Otacz
çigniasce pripokoiscte yedinoro-
genomu sinu svomu pridragomu;
yere ako na roysstvo gnegovo, sve
voysstvo nebesko sayde s'neba,ko-
liko vechma na pritavno umierā-
ye, i smart gnegovu imahu sayti,
i veselitise sc'gnime ò gnegovo pri
sveto Vskarsnutye: yere prem da-
su boxanstvenom mochiu satvo-
reni neumarli Angeli nebeski: ni-
scta magne ogagn boxanstvene
gliubavi ispugnevasce ù gniih ono
scto nemogasce naravno stvoren-
ye: i toliko gorasce ù gnih pla-
men od gliubavi, da za slavu bo-
xanstvenu dobrovoglno bilibi po-
scli na smart; kadbi uzmoxno bilo: i
milost, koya ù gliudih bi potreba,i

krepoſt, vçini ù Angelih, tako po neki naçin od potrebe, krepoſt: i vieçni tèr neumarli Otacz primi ovu xegliu za dielo varſceno. i buducchi priſclo vrieme da ona ſlavna duſcia hotiaſce iziti, zavapi viſokiem glaſom, kako kaxe piſmo Evangelsko. I znay da nie bez veliko otayſtvo ſcto Evangelisti skazali yeſu, da prislatki Goſpodin Iſukarſt vapio yeſt velikiẽ glaſom, yere ovo jeſu rekli za ukazati, i zlamenovati veliku bolezã, koyu Iſus imaſce, razmiſcgliayuchi veliku neharnoſt, i neſaznanoſt od gliudih, koi ne poznavahu veliki odkup, i veliku czienu ſpaſenya gnihova. O duſcio bogogliubna da ye nami dopuſcteno ſamo yedan put mochiga viditi, kako ſtaſce ù oni plaçni ças, glavom prignutom, prikazuyuchi potoczi od ſuza, koye kapahu od viſçine krixa tya do zemglie, i kako molechiſe muçe proſciaſce Otcza nebeskoga, govorechi: O priſveti Orçe, za onu neizmernu gliubav,

koyu-

koyusi nosio naravi çovieçanskoy,
prignuvsci tvoyu neizmernu do-
brotu za imati k'gnioy milosardje,
i za dostoyanstvo moga gotovoga
posluha, koi uçinih, snisciavsci od
tebe Otçe na zemgliu, i za puto-
vanye triyest (i tri) godischa, i za
czienu moye plemenite karvi, a-
koye uzmoxno, kochiute stisnuti,
da mi dopustisc stati ù ovieh mu-
kah, i boleshih tya do napokogne-
ga dnè, neka buduse pogliubglie-
ne dusce moye k'tebi povratiti,
kako vazda yesu vierovale meni
te meglito. Oprosti Otçe moy, o-
prosti neharnosti ovega otvardnu-
toga puka. I stoyechi ù ovakich
milostivneh molbah, duscia hotia-
sce iziti po obiçai naravi, ali neiz-
reçeni Isukarst boxanstvom zapo-
viedasce naravi, da yoscte xivc.
Yurve suncze bisce zatvorilo zra-
ke svoyc, tolika biasce buka od
puka, i treska od kamenya, i sten-
ya, koyese biyasce meyu sobom,
dase çigniasce dachie Nebo, i Zé-
glia pasti, i prosiestise; à nebeski

Otacz videchi pridragoga ſina Ieſuſa Karſta vapiyuchi glaſom reçe: O prislatki ſinu moy, ſcto hochti vechie darovati od tega? vidiſc da ſve tvoye neoczqvargneno tie lo yeſt razdarto, i izragneno, karvye iziſcla, i drugo neoſtaye, nego da pridaſc meni duh za ſpaſenye gnihovo. Onda ſin uçinivſe poslusçian; napokon na hip od ſmarti dignuvſci oçi gori viſokim glaſom zavapi, govorechi: *Otçe zù ruke tvoye pridayu duh moy*. I rekſci ove rieçi, prignuvſci glavu, puſti duh. Tada tavnoſti pokriſce zemgliu, i ſuncze potavne, á pokrov od Czarqve raſpadeſe, kamenyeſe raſpuczaſce, groboviſe otvoriſce, i mnoga teleſa Svetih uſkarſnuſce iz grobov, i nakon Vſkarſnutya doydoſce ù ſveti Grad, i ukazaſceſe mnozim. Tada Stotinik, toye yedan koyi biſce gláva nad ſto glindi, videchi tolika znamenya, reçe: *Viſtinu ovi* çoviek *biaſce ſin boxij*, yerga poznapo glaſu, kako govori Euangeliſta,

sta, Ad *vocem credidit*, po glasu vierova: samo glas progemu sarcze; a tako, i svi govorahu: *Visinu sin Boxij hiasce ovi*, i mnoscstva okolo stoyechia, udarayuchi od straha parsi svoye, odhodyahu.

Razmiſcglianye od onega ſctoſe zgodi po ſmarti Iſuſovoy, i od privelikoga plaça Marijna, i drugbieb ſeſtara.

Poglavyc XIX.

ODdielivſciſe dúh od puti, i oſtavſci priſveto Tielo naſvetomu Krixu ſuho, i ſtiſnuto innogoczennom karvyu, ſve hudobno mnoscvo naſichieno gnegoviemi mukami oddieliſe od onle, i povratiſe ù Grad; à xaloſtna Mayka, s'pogliubg'icnim Ivanom, i s'drughiemi Mariami oſtavſci polak Krixa, gorko plakahu, çekayuchi boxanſtveni ſavet, dabiga moghli dignut s'Krixa, i poſcteno pokopati, i ſtojechi doli polak krixa, razmiſcgliayuchi ſvoga pridragoga ſinka puna modricza, i gnegove koſti raſtavgliene, i neznaduch ſcto uçiniti, pogledavſci put grada, vidiſce gdi ide veliko mnoscvo pieſcicze, i na kognieh

gnieh oruxano, i da s'nagloſtyu na planinu uzhodyaſce, poslano od Pilata, i Poglavicza za probiti koſti lupexom, nekabi umarli, da nebi oſtali viſechi ù dan ſubotgni zaradi Vazam; i naſciad ih xivelh razbiſce im golieni, metnuvſci ih ù yednu yamu; obrativſcise paka k'Iſuſu, vidiſcega martva, à Mayka boyechiſe, da mu nebi uçinili novu pogardu, bi ragnena boleſtyu, i milo mogliaſceih, da nebi ticzali tielo gnegovo, nego dayoiga dadu ukopati; i gledayuchi prislatkoga ſinka, govoraſce: Slatkoſti moya, yoscte hczienim da chiete pogargevati, a ya te vechie nemogu braniti; i tako y edan Kognik zvan Longin, tarçuchi ſuliczom, udri ù parſi Iſuſovi, i izvadivſciyu na dvor, tay ças izide karv, i voda vele obilno, i tekuchi karv niz ſuliczu, okarvavi ruke onega Kognika, i po dopuſctenyu Boxyemu poſtavivſci on ruku na oko sliepo, krepoſtyu mnogoczenne karvi, on ças bi proſverglien,

I koyi vide ſvedocanſtvo izvede , i znamo , da iſtino yeſt ſvedoçanſtvo gnegovo . Tada videchi tuxna Mayka takóvu nemiloſtivu ranu ù gliubeznivom ſarczu pridragoga,i dobroga ſinka , padè na zemgliu martva . O prislavna Mayko , danaskaſe iſpuni proroçãſtvo Scimunovo ;to yeſt, da nox muke ſinovglie , probosti chie ſarczetvoye . Nakon toga, kako bi drago Bogu , oni narodſe dieli , a oni ſvi pet poſtaviſcese polak priſvetoga Krixa , i ne priſtayuch plaçuchi , zaboraviſce ſve ſtvari ovcga ſvieta , ycre buduchi izgubili ſvako pokrepglienye , xivot biaſce im ſmart.meju to vrieme dva plemenita çovieka, Vçeniczi Iſuſovi, ali skroviti,zaradi Xudiov, toyeſt Yozef od Abarimatiye Grada Iudina , i Nikodem, koyi biaſce doſciao obnoch k'Iſukarſtu , kadaſe obrati , buduchi Iſus yoscte xiv , nebuduchi bio priſtao ſmarti Iſuſovoy , pridoſce bez nikakova ſtraha k'Pilatu , proſechi od gne-

ga

ga Tielo Isusovo; i razumivsci Pi-
lat od Stotinika da Isus biasce
martav, darova im Tielo gnego-
vo, i ovo uçini radi pravde Isuso-
ve, yere znasce da prav bisce um-
ro; â k'tomu yere biahu plemeniti
od Grada, i prosciahu stvar pra-
vednu, i posctenu. Kako isprosi-
sce tu milost; pridosce na planinu
Kalvarie, gdi bisce propet Gospo-
din Isukarst, vodechi sobom neke
svoye slughe, i kuchiane, koi no-
sciahu liestve, i maistorije potreb-
ne za skinutiga s'krixa: i nevogla
Mayka napo martva, videchi ih
hoditi iz daleko veomase uzboya.
Ali pogliubglieni Vçenik pokrepi-
yu, govorechi: Mayko moya ne-
boysc; yere poznayem meyu ovie-
mi gliudi plemenita muxa Iosefa,
i Nikodema, koisu nasci osobiti
priyategli, i uçeniczi moga slat-
koga Mesctra. I dosciad k'mie-
stu videchi xalosnu Mayku Mariu
lexechiu na zẽgli, zayedno s'dru-
ghiemi Mariami, priblixivse k'xa-
lostnoy Mayczi Marij, i posctenò

pozdravivyu, ukazaſceyoy, i po-
viedaſce uzrok doſcaſtja gnihova;
i xalosłechiſe plakahu, i oni veoma
gorko. Ah yaoh prisłatka dusciq
moya, kolikoſe hczieniſc ti pono-
wiſce bolesti Marijne, videchi pla-
kati tako gorko one draghe Vçe-
nike? ali nisćta magne pakaſe po-
krepi, kada razumie, da oni hoće
ſnimiti gnę pogliubglienoga ſinka
koga ona toliko yako xudyaſce,
taknuti. I uzamſci ti plemeniti
gliudi mlatcze, i drughe ſtvari po-
trebne, zayedno ſvoyemi slugami
naslonisce lieſtve s'obe ſtrane kri-
xa, i yedan od gnih uzleze na lieſt-
vu koya, ſtaſce ob deſnu, à drughi
na onu koya ſtaſće ob lievu, i s've-
likom mukom izvadiſce çavle,
koi biahu zabiyeni veoma tvardo
ù darvu Krixa; nakontoga skinu-
ſcemu oba dva zayedno tarnovu
krunu; paka yedan od gnih ſayde,
doli za izvaditi çavao iz nogah, a
drughi ſtaſce gori na lieſtve dar-
xuchi blagoslovglieno tielo: i bu-
duchi izvadili çaval iz nogah, ye-

dan

dan od gnih uze ono blaxeno Tie-
lo, obyamſciye rukama ſvoima. O
çeſtiti Vçeniczi, Ioſef, i Nikodem,
koiſte bili doſtoyni darxati ù ru-
kah 'vaſcih onoga, koyi vas ſviet
vlada; i polagahnò znihodechi, s'
velikiem poſctenyem ſnimahuga
noſechi. Razmiſcgliay duſcio bo-
gogliubna, ne bez prolitya od ſu-
za, miloſtivom xaloſtyu prislatku
Mayku, koya ſtaſce s'otvorenemi,
i razproſtartemi rukami çekajuchi
s'velikom xegliom dabi mogla tak
nuti onoga, koga s'veſely em obi-
çayaſce garliti, i nemoguchi çe-
kati doklega ſnimu na zemgliu, je-
re rukami nemogaſcemu dati po-
moch, napokon kako bi slimglien
na zemgliu, poſtaviſcega na ye-
dan linczuo proſtart na zemgliu,
Ah, tko moxe zadovoglno skazati
ſuze, uzdiſi, ridanya, i plaç, koiſe
ù to doba çigniahu.

Staſce ù okolo onoga priſvetoga Tiela ponixna Mayka, zayedno z'drughemi Mariami, Mati ſvarh glave, à Magdalena na nogah, à

druzi na ſtranu yednu, i drugu, i tolik gorak plaç çigniahu, daſe biaſce iſtinom izvarſcilo govorẽye Proroka Ieremie. *Plakah yedinorogenoga, uçini tebi plaç gorak.* Ali ſvarh ſvega, i nayvechma xaloſtna Mayka çigniaſce xaloſtivnu tuxbu. O s'kolikom xegliom uzimaſce, i hitaſce ruke gnegove, i xegliom materinom gargliaſce ih, i poglievaſce ſuzami obraz martvoga ſina, i czelivaſce rane gnegove, ſad na nogah, à ſada na rukah i yedvaod bolesti mogaſce rieç izgovoriti; li uſigliena gliubavju milim glaſom vapiyaſce, govorechi.

Sctoſi, scto uçinio, ò prislatki moy ſinko, daſi tako gorkò, i nemilò oſugen, i umoren? sctochie od ſada ù napried uçiniti prinevoglna Majka tvoya? Ah yaoh milj ſinko Ieſuſe, ù kolike gorkosti obratilemiſe yeſu slatkosti one, koye obiçayah òd tebe imati. O neſrechni moy xivote, yachiu ſveger xiveti ù tuzi, i boleſti, i vazdachie biti ſarcze moe utopglieno ù vaju,

ah

ah vaoh, nebi nikada, nitichie biti Mati tako nevoglna, i tuxna, kako ſam ya bedna. O ſinko moy, kako to ſtoiſc ſada vas izdart, i razkinut. O pravi Boxe, ò pridraghi, i slatki ſinu moy; pribiexiscte moye, utieho, i pokrepgliē ye moye. O slatka duſcio moya koyu ya podnoſim bolezan, i tugu za tebe. Vigi ſinko moy, yere mi ſarcze pucza, i raſtapaſe, niti moxe najti miera. O priliepe, i ugliudne miſcicze, putti moya izabrana, kakoſiſe ſada uçinila, kako gubiva. O plemenite ruke, koye ſatvoriſte nebo, i zemgliu, i narav iſtu, kakoſte ſada probodene tvardima çavli, i debegliaſtom provirom ragnene, i probiyene. O ſinko iſtim orudjem vidim daſu, i noghe tvoye probodene. O ſardaçcze otvoreno toliko nemiloſtivom ranom. O obrazu plemeniti, ò liçcze gliubeznivo, ò oçi ſuzechi, i pognuti, ù koyehſe ogledaſce vas Ray nebeski. O neharni puçe, i zlobivi, terè himbeni narode,

Xidovski, sctoti uçini moy prislatki sinak, dagasi tako nemilostivò razdrio, i nakazao? On tebe izvede oslobodivsci iz Egypta, à ti gnemu krix poda. On tebi dade za hranu ù pustigni mannu nebeskù; à ti za povratak da gnemu xuç occtom izmiescan. On za tebe pokara Egypat s' parvorogenimi gnegoviemi; à ti nemilostivò nesamo yednokrat, nego vech ner ya mogu rieti, frustaoga yesi, i biçovao. On tebi dade sctap Kraglicevski; à ti gnega okruni tarnovu krunu. On tebe uzdixe ù velikoy yakosti; à ti gnega uzdixe, i izmuçi na krixu. On prid tobõ otvori more; da te shrani od nepriategli tvoih, a ti nemilostivò otvori sarcze gnegovo. O koliki uzdasi, ò kolike suze; ò kolike xalostne tuxbe. O dievicze milostiva, tvoja radost; i blagost biascese priobratila ù veliku tavnost: i sercze tvoje puno bolesti nenahodyasce utesecnye. O Dievicze prislavna, kolikòsi puta popogliubila glavu tvoga pridragoga

ga ſinka, koga darxaſce na skutu onako martva. O s'kolikiemi ridanyi, i s'kolikiemi uzdiſi boglia-ſoeſe tuxna mayka, i kako ſtiskayuchi, garlechiſi czelivayuchi razgledaſce ſvoga slatkoga ſinka. Misliò duſcio bogugliubna ove ſtvari, yere skazati, i iſpiſatiſe nemogu. Staſce takoger, i pogliubgleni Vçemik, proglievayuchi prigorko ſuze, boyechiſe da nebi izgubio novu, i priporuçenu Mayku zayedno s'Meſtrom. Takoger, i Vçenicza Magdalena, grozniemi, i gorkemi ſuzami ſtaſce metnuta nad one probijene noghe, i vapiyaſce. Yaoh prislatki moy Meſtre, h'komuchiuſe ja tuxna utechi? tkochie biti od ſada, koyimechie braniti, i ogovarati? O Iſuſe, moy Goſpodine draghi, timeſi obranio, i ogovorio od Farizeov, i timeſi moyoy ſeſtri slatko ogovorio, time pohvali, kadate pomazah pomaſtyu, kada umivah ſuzami noghe tvoye, otirayuchi ih koſami, i tvoyemi reçmi ureſci boleſt

moyu,

moyu ,i oprosti ,bezbroyne moye grieho . Ove , i drughe takove rieçi, Magdalena pritiſnuta na noghe Iſuſove , s'velikom boleſtyu izgovaraſce . Buducchi çignenza dugo vrieme neizreçeni plaç, i tuxba ſvarh pridobroga Iſuſa, i priblixayuchiſe yur zahod ſunçani , oni plemeniti Vçeniczi ponizno , i poscteno moliſce Mayku,da yurve priſtane plakati , i da oſtavi pomazati tielo po obiçaji Xudioskoy, nekabiga moghli pokopati ; à ona reçe : O bratyo moya , neuzimglite toliko barzo Mayczi xaloſtnoy pridragoga ſinka . Yedali hczienite vi pokopati ſina bez mayke ? Hochiu da gnegov grob budu moye ruke , boglieye umrie ti s'xivotom duſce moya , neg'xiveti ù ſvegernoy ſmarti . O ſinko moy priliepi . O gliubavi moya prislatka , hochliti oſtaviti mater bez tebe ? Tada Ioſef, i Nikodem govorahu. Vechieje doczkna , radi ſvetkovine Vazmene , yurveye vrieme poyti;à Ivan slai-

tko

tko molechi dobroſtivu Mayku, govoraſce. Pridraga Mayko moya, doczkneye yur, i yurve Sunicze zahodi, day nekaſe yurve pomaxe, i pokopa; à ona ſpomenu vſciſe, dagaye ſin gnioy oſtavio za ſtraxu, radi poſctenye gnegovo nehotieſe ſuprotiviti Ivannu, negoli paçek priſta, i dopuſtimu, nekaſe pomaxe, i pokopa.

Onda plemeniti Vçeniczi razdvoyivſci xaloſtnu Mayku od ſinka, uzeſcc priſveto Tielo, i poſtavivſciga na yedan pribieli linczuo Myrrhom, i Aloem, i drughemi ſtvari mirisnemi pomazaſce, i obkoliſce ſveto Tielo obvivſciga lenczulom ù okolo; i hotiyuchiga dignuti za poneſtiga ù grob, poçe iznova mila Mayka vapiti, i plakati govorechi: O ſinko moy koliko ye velika, i neizmerna boleſt moya? O ſarcze moye zaſctoſe ne razſedeſc, neka budem i ya pokopana s'duſciom moyom zayedno? O ſinko moy, kakomi bi dobrò, i priſtoyno nadenuto vlaſtito imè,

kada

kada bih imenovana Mariom, ye-
re iſtinom ſarcze moye yeſt yedno
more prigorko, mislechi dachiu
biti od tebe razdegliena. Evoſam
ya vech trudna, i umorena, ò ſin-
ko moy pridraghi, od tolikoga
plaça, i yoscte hotelabih novi plaç
poçeti. Buducchi poſtavili ono
mnogoczenno Tielo ù linczuo,
ſviga zayedno podigoſce za pone-
ſtiga tya, Mati uhitivſciga za gla-
vu, Magdalena za noghe, à ſvi
oſtali ù okolo s'velikiem poscten-
yem, i tako ſvi naſtoyech, pone-
ſoſcega k'grobu, koi biaſce ù vart-
lu, i biaſce daleko od Krixa okolo
çetaryeſt ſexagn, il koraçai. Biaſce
ra grob uçignen na naçin yedne
kuchicze, ù koyoy biaſce meſto,
gdi imahu poſtaviti tielo, yere na
ovi naçin biahu uçigneni grobo-
vi Xudioski plemenitih gliudi, i
hotiyuchiga pokopati digoſce ve-
liki kamen od vrata od groba, à
paka poſtaviſce unutra ono pri-
ſveto Tielo, ſtoyechi ſveger ondi
xaloſtivna Mayka, koya s'nay ve-

chiom

chiom pomgniom, koyom znasce boglie, gledasce gdi gne sinak pri-draghi, postavglien biasce; i bu-duchiga stavili unutra, postavisce opeta oni veliki kamen na vrata od groba, radi scto videchise do-brostiva Mayka rastavena od sin-ka, i daga vech nemogasce viditi, cigniasce plaç novi. O dobrosti-va Divicze, s'kolikiemi suzami czelivala yesi grob gdi sinak tvoy, i dussia tvoja biasce postavgliena. I buducchi dovarscili sve stvari polak pokopanya, i hotiyuchise povratiti domom oni Vceniczi sa svoyom druxbom, zazvasce, i tux-nu Mayku, dabise dostoyala poyti poçinuti ù kuchi gnihovoy: ali milostiva Mayka liepo, i ponizno zahvalivsci im reçe: Yasam pripo-ruçena Ivannu od moga dragoga sinka: on me vodi, i gnemusam-pos luscna. Toga radi molisce o-ni Ivanna, dabi hotio poyti ù ku-chiu gnihovu s Maykom, on od-govori dayu hotiasce povesti na planinu sionsku ù kuchiu gdi gne-

gov

gov draghi Mesctar biaſce uçinio Vazam s'Vçeniczi ſvoimi, i da ondi odluçuje ſce umrieti ſc'gniome. A oni razumevſci ove rieçr, i pozdravivſci Goſpu, obechiavſciſe gnioy ù ſveh potrebah, i poklonivſciſe Grobu, odtidoſce; à dobroſtiva Mayka zayedno s'druziemi ſedechi oſtaſce ondi polak Groba: i videchi Ivan daſe priblixaſce vech noch, reçe: Draga moja Majko, ti vidiſc daye noch, nehczienim daye poſcteno oſtati ovdi, nitiye çaſtno povratitiſe paka po mraku ù Grad, negoye yur vriemedielitiſe. Onda dobroſtiva Mayka dignuvſciſe, poſcteno czelivajuchi grob s'velikiemi ſuzami, reçe: Prislatki moy ſinko, nemogu vechie ſtayati ſtobom, duſciu moyu oſtavgliam s'tobom pokopanu, i dielivſciſe pridoſce na ono mieſto, gdi biaſce Krix, i ſvi poklekнuvſci poklonisceſe gnemu, i iduchi put Grada çeſtokratſe obrachiahu gledati Krix, i Grob. Biaſce Gospoya naſcia zaviena, i

ſva pokrivena, i idyaſce meju Iva-
nom, i Magdalenom: i buduchi
doſcli ù Grad, zazvayu Magdale-
na ù kuchiu ſvoyu, govorechi:
Molim vas za gliubav moga pri-
dragoga Meſtra doſtoyteſe doyti
ù naſciu kuchiu, yerechiemo bo-
glie ſtayati. Vi znate da moy Meſ-
tar dobrovogino ovdi poçivaſce
Tada odgovori Ivan, da mu-
boglie vidyaſce poyti na planinu
ſionsku, buduchi tako odgovo-
rio onem plemenitem muxem,
koi ih byahu zazvali, i na ovi
odgovor priſta Magdalena, i oſta
uteſcena, à Ivan zazvavſci i gniu
da ide ſc'gnimi, odgovori da ih
nechie nikada oſtaviti, i buduchi
ulezli ù Grad, mnoghi narod zdru-
xuyeſce milu Mayku, teſcechi-
yu s'plaçem, i xalbom pomilovan-
ya, govorechi: Velika nehar-
noſt, i nepravdà uçignena bi da-
naska od naſcieh Poglavicza: bu-
duchi oſudili na ſmart ſinka ove
dobre Mayke, i buduchi doſcli ù
kuchiu ulezoſce unutra, i gleda-

yuchi

yuchi milla Mayka pametyu ſinka ſvoga, govoraſce: Yaoh, yate, ne vidim ù ovoy kuchi, ſinko mili. O ſinu Ivanne, gdiye Mesctar tvoy, koyi te toliko gliubi? O ſestro moya, gdiye uteſcitegl naſc, oddieliloſeye veſelye naſce, i vteſcenye. O ſinu moy draghi, kakomi bi uzet ù yedan hip? koliko bi nemiloſtiva ova oſuda ù ovu noch proſciaſtu; ty bi uhvachien, i s'tolikom nagloſtyu Pilatu prikazan, ſvezan, kako lupex, biyen bez miloſti, ù vrieme Trechie oſugen na ſmart, à ù Devetо izdahnu s'velikom boleſtyu. à Ivan, i oſtale Marie na ovu tuxbu neinogahu odgovoriti, nego ſvikoliczi plakahu neuteſcglivom boleſti: tèr Ivan boyechiſe neizgubiti, i Mater zayedno ſinom, pokrepiſe, i moliyu slatko, dabi yur priſtanula plakati, ponavgliati tolike boleſti ſebi, i druziem, i dabi uzela ſcto izyeſti, yere yoscte nebiahu niscto izyeli.

yeli. Onda dobrostiva Mayka
za gliubav svoga sina Ivan-
na prista plakati, u-
zamsci nekoli-
ko ye-
sti.

Raz-

Razmiſcglianye , kakoſe po-
vratiſce V çeniçzi k' May-
czi Iſuſovoy.

Poglavye XX.

BVduchi ſvanulo yutro ù ſobotu , ſtaſce pridobra Mayka ù kuchi zayedno s'Ivannom , i drughemi Mariami ù velikoy boleſti, i tuzi , ne razgovarayuchiſe, nego ſtoyechi kako izvan ſebe , toliko biahu ſmetena , i ogorçana ſarcza gnihova , i ſtoyechi tako xaloſtni , etò netko naglo zakucza na vratih , i dixeſe Ivan viditi , i pozna , da bieſce Petar , i otvoriviſcimu uleze ù kuchiu s' prigorkiem plaçom,tako da ſvieh potaçe na plaç, i nakon gnega dojdoſce drughi çinechi toliko velik plaç daſe ponoviſce ſve boleſti, i utaxiviſe Petar poçe govoriti,govorechi:Goſpoye , yaſam naygori , i nayneſrechnij çoviek , negogaye na ovomu ſvetu , i proſedaimſe od ſtida ſtoyechi prid vami:yere malu yakoſt

ima-

imayuchi, i radi ſtraha zatayah,
i oſtavih moga dragoga Meſtra,
komu biah obechiao, i umrieti
ſc'gnime: tako govorahu, i oſtali
Vceniczi. Tada dobroſtiva May-
ka milo plaçuchi odgovori: Dobri
Paſtir, i vierni Meſtar, otiſciao
yeſt od vas, i oſtavio vas ye ſiro-
te; tuxna mayka oſtala jeſt bez ſin-
ka ſvoga gliubglienoga; à draghi
ſinovi bez dobroſtivoga Otcza.
Ah yaoh, kolikoye nevoglian-
ovi moy tuxni ſxivot, ali draga
moya bratyo, imayte miloſardye
ſvarh mene, i oſtavite te tolike
ſuze, i pokrepiteſe: koliko od me-
ne nemoyte ſumgniti, à moy ſi-
nak dobroſtivi, yereje miloſtiv,
hochie vam slatko oproſtiti, ya
znam ſtanovito, da prem daga vi,
i nebudete bili oſtavili, nebi bilo
uzmoxno izvaditiga iz rukah xi-
dovskih. Odgovori Petar. Doi-
ſtine to yeſt tako, yere videchi ya
ſamo poçetak, bih peraxē tolikim
ſtrahom, da neh: ziegnia: utechi;
i skaza Petar ono; ſcto biaſce re-

kao Iſus na veçeri. Reçe tada pridobra Mayka: Ya vele xudim çuti one ſtvari, koye reçe, i uçini na veçeri; à Petar uçini znamenye Ivannu, dabi rekao, à Ivanskaza Mayczi ſve one ſtvari, koye Mesctar biaſce uçinio, i naçin koyi biaſce darxao na veçeri, à to yeſt kako on kaza poprie daga Iuda imaſce izdati, i kako ſviem s' velikim ponixenſtvom biſce umio noghe, i uçinio yednu. Beſiedu, kakoga zdruxiſce ù gradinu, i naçin koga darxa molechiſe trikrat, kako himbeni Izdaicza pride s' mnosctvom oruxnikov, kakomu da mir czelivavſciga himbeno, i tako skaza po redu ſvaku ſtvar, i priſcad vrieme kada slobodno mogahu dielovati Magdalena zayedno s'drughemi Mariami poslaſce kupiti ſtvari potrebne zapomaſt, nekabi na vrieme ù yutro mogle poytripomazati Tielo Iſusovo.

Raz-

Razmiſcglianye, kako Xudei poſtaviſce ſtraxu na Grob, i kako dusca Iſukarſtova sijde nad limbo, i oslobodi puk ſvoy.

Poglavye XXI.

BVduchi umro dobroſtivi Iſus, i poçivayuchi mnogoczenno Tielo ù Grobu, nevierna ſarditoſt Xudioska yoscte ne biaſce ugaſcena, i zato iskaſce ſvakako uçiniti, da Iſus nebude vierovan da ye ſin Boxij. I drughi ſtanovito dan, koiye za Petkom, to yeſt dan koyi sliedi pò Sobote doydoſce Poglavicze, i Popovi zayedno s' Farizei, i poydoſce k'Pilatu, ovako govorechi: Pilato, miſe ſpominamo da oni lugniacz, dokle yoſc xiv biaſce rekao yeſt; da nakon tri dni ima uskarſnuti, Zapovieday dakle daſe çuva, i pazi grob gnegov tya do trechiega dne, da nebi doſcli Vçeniczi gnegovi ukraſtiga, tèr paka reku uskar-

ſnuoye od martvieh, yerebi ovo bila yedna ſmetgnia velika, gora od parve, yerebi ſvi vierovali ù gnega; koyem odgovori Pilat, govorechi: Imate ſtraxu. Eto, reçe Pilat, moi gliudi, i moi kuchiani, uzmite od gnih koliko vi vagliayu, i koliko vi ye drago, tèr poydite; i pazitega, kako vi znate boglie: i Xudei s'gliudi Pilatovi dielivſciſe poſtaviſce ſtraxe na grob, zapeçativſci kamen peçatom Pilatovim: i etoſmo razumeli naçin pokopanya blagoslovglienoga Iſuſa.

A ſada nebudi doſadno duſçam bogogliubnem razmiſcgliati ono ſcto uçini, i gdi poyde duſcia Iſuſova ù ono vrieme, dokle poçiva tielo ono mnogoczenno ù onomu grobu novomu. V tay ças kako izide ona blaxena Duſcia, ſyedignena s' boxanſtvom ſayde ù dubinu paklenu, i ſtaviv ſci na verighe Poglaviczu od tavnoſti, ſve Duſce pravih, koye zaradi iſtoçnoga grieha biahu darxane

oko-

okovane ù pritavne tmasti od lim
ba , po gnegovoy ſpaſonoſnoy
ſmarti povrati ih gnihnoy parvoy
slobodi. Velika zaisto, i neizmer-
na bi dobrota, i miloſcchia nasce-
ga ſvemoguchiega Spasiteglia; ye-
re ſamo ye dnom reçyu mogasce
ih osloboditi, à on nisćta magne
dobrovoglno , i miloſtivo yako-
ſtyu od gliubavi ſam ù kipu hote
poyti onamo . Vlezſci ona ſvie-
tluyusća zraka ù pritavnu tavni-
czu ù tay ças bisce razvezani, i o-
dresceni iz pritvardih verigah pa-
klenih , i naydoſcese ù velikoy sla-
vi , i prignuvſcise s' neizmernim ,
i privelikim posćtenyem poklo-
nisce muse , i s' velikim ponixenſt-
vom molehuga govorechi. Vzay-
di , i uzlezi o pridobri Goſpodine
nasc Isukarste , koyisi ſvukag , i o-
plinio Pakao pristrascni, i svezaosi
Poglaviczu ſmartnoga ù vieçneh
mukah, povrati yur neizmerno,
i neizbroyno veselye svietu , neka
svi tvoi izabrani ovesele se na tvo
ye Vzisciastye , alise ne moy zabo-

raviti ò slatki Goſpodine povra-
titiſe k'nam, evobo, mi çekamo
videti te ù dvoru nebeskomu. I
buduchi odrio Pakao, ſveta Du-
ſcia gnegova obkogliena neiz-
broynim mnosztvom od An-
geli povratiſe k' ſveto-
mu Tielu ù
grob:

Raz-

Razmiſcglianye, kako Marie poydoſce k'grobu, i naydoſce, daye Goſpodin naſc Iſukarſt askarſnuo.

Poglavye XXII.

Iſuſa iſcſlete propetega, uskarſnuoye niega ovdi. S. Marko na naypokognem Poglavyu. Premdaye veliko veſelye nayti yednu ſtvar xudenu; veomaye vechie naytiyu ù bogliemu bityu, i redu, negoli çoviek uſſaſce. Evo boxãſtveni Karſtyani, od kolikoga veſelya, i od kolike radoſti yeſt dan danaſcgni. Ove ſvete Xene, koye nazvane biſce nayparve Karſtyanke, hczenechi nayti Iſuſa martva, naydoſcega xiva: i hczenechi naytiga umarloga, naydoſcega, neumarla; i zato naſc gudacz Kragl David ſvoyem orgánom zaziva ſvakoga karſtyanina na razgovor, i govori ù Pſalmu: *Ovoye dan, koga uçini Goſpodin, veſelimoſe, i raduymoſe ù gnemu.*

Ovoye dan slavni, veſelimoſe ù gnemu. Raduyſe, i veſeliſe, ò puçe Karſtyanski; jere danaska xivot tvoy, toyeſt, Iſukarſt slatki Meſtar, ù slavi yeſt uskarſnuo, uffay dakle, i ti da chieſc uskarſnuti; onye blaxen, i ti vieruy dachieſc biti blaxen; onye neumarli, tako vieruy dachieſc, i ti biti; on yeſvietao, i ti proſvetglien slavom, ſedetichieſc s'Iſukarſtom na deſnu oçinu. Od ovega Vskarſnutya govorechi, viditchiemo bili potrebno, da Iſukarſt martav uskarſne, i od ſtrane potvardujuchie reſti hochiu da bi potrebno, radi mnoghieh razloga. Parviſe zove od prilikah Yedna prilika od Iſukarſta uskarſnuta vidiſe ù ſtaromu Zakonu, koyaye ova. Buduchi Iona Prorok poslan od Boga ù Grad Ninive pripovie dati pokoru, pojde on bexechi, i uleze ù jednu Plav za poyti daleko, i inamo; i ſpavayuchi ù plavi, Mornari za olakſciti plav, yere biaſce velika fortuna, metnuſcega ù more; i ſtaya tri dni

ù tarbuhu yedne ribe, imenom Balene, i trechi dan bi izmetnut nadvor xiv na kray mora. O Karſtyanine, ſcto hczieniſc ti, da Bog çigniaſce ù ono vrieme? Yedali hczieniſc daſe igraſce s'Proroczi? Ne: nego ſve ovo çigniaſce Bog, ù priliku drugoga otajnoga Ione, koyibi Iſukarſt, novi Prorok poslã od Boga na zemgliu pripoviedati Evangelie ù Ninive, Grad veliki: on boyechiſe bixaſce, i ſakriſe ù Plav, ogovarayuchiſe poſluhu veçnoga, i verhovnoga otcza, ne koliko od ſtrane razloxite duha potvar genoga ù miloſti; nego koliko od ſtrane chiuchienya plaçuchi, i bexechi ſmart, kakoſe vidi kod Matthea na 25. i, 26. pogl. *Otçe, akoye uzmoxno, da mimoide çaſcia ova od mene*: O otçe, akoye uzmoxno çini, da ja nepopiyem ovu çaſciu od muke. O otçe ſveti ya nebih hotio umreti, ochiuchienye ſe boyi, à put slabaſe tuxi. Odgovori vieçni Otacz: Hochiu, da poydeſc pripoviedati na dre-

vu od Krixa; i tako tri dni ſtaya ù utrobi zemglie, i kamena; a trechi dan bi izmetnut na kray mora xiv, kad uskarſnu. O Magdaleno, govori Iſukarſt, rieti hochieſc Vçenikom, da chiuſe ya povratiti ù Galileu; ovo danaska vapiyaſce Angeo, govorechi ović Xenam, Vi iſctete Iſuſa, à on ye uskarſnuo, &c. etoti dakle parva prilika.

Druga bi od yakoga Sanſona: çtiſe ù kgnikah Iudicum, ali Sudacza na 15. pog. da Sanſon ſpavatya do po nochi, i oni çaſse vſta, i uze vrata od Grada gdi biaſce zatvoren, i poſtavijh na rame, i poneſe ih zajedno ſa zatvori ſvarh yedne planine, koya blizu biaſce. Sanſon, iſtomaçuyeſe naſcki ſunczc, i znamenuye Iſukarſta, koyi ye sluncze iſtinite ſvietloſti, kako imaſc ù Evangeliu Ivanovu, gdi govori Iſus na 11. i, 1. pog. *Ya ye-ſam ſvietloſt iſtinna. Koya proſvetgliuye ſvakoga çovika pribodechiega na ovi ſviet* Ovi Sanſon uze o-

bod-

bodvoya vrata, to yeſt tielo, i du-
ſciu, s'gnihovimi zatvori, to yeſt
ſa ſvemi gnih izvarſnoſti potreb-
nemi za biti izvarſnomu çovieku;
poneſe ih tja do varha planine, to-
yeſt Iſukraſt ù dan ſvoga Vskar-
ſnutya poyde ù duſce, i ù tielu na
Nebo. ù S. Marku, na napok. pogl.
Iſus bi uzet na nebò, i ſiedi ob de-
ſnu otcza.

Trechia nie prilika, 'nego Pro-
roçanſtvo, i govori David ù Pſal-
mu ù kipu Boga Otcza k'Sinu, *V-*
ſtaniſe slavo moya: A Iſukarſt od-
govara, *V ſtatichiu ù yutro rano*,
to yeſt ù zoru; i ovo budi zadoſti
koliko od parvoga skazanya.

DRVGO potvardyenye govo-
riſe ſvedoçaſtvo Prokov. Cti Ixa-
iyu na pogl. 4. gdi govori: *Onchie*
umrieti, i grob gnegov bitichie sla-
van. To yeſt Iſukarſtchie umrie-
ti, i gnegov grob bitichie slavan,
yere biaſce nov, i ne biaſce prie-
gnega nitko poſtavglien unutra.
Mat. 26. i bi zvan slavan grob, jere
slavno uskarſnu Iſukarſt iz gnega.

Cti Amoſa Proroka na pogl.9. gdi govori ù kipu Boxyemu. *Vzdignuticbiu pribivaliſcte Davidovo, koye upade, ponovitichiu otvorenya zidov gnegovib*. Pribivaliſcte Davidovo, biaſce Tielo Iſuſovo rogeno od ſemena Davidova, kako imaſc ùPſalmu reçeno od Boga, *Od ploda utrobe tvoye poſtavitichiu ſvarbu priſtolya tvoga*; ovo pribivaliſcte biaſce oboreno na zemgliu, kada Iſukarſt umrie na Krixu, onada bi ponoveno; kada trechi dan uskarſnu bez otvora, toyeſt bez rana, i utlina na rukak, i nogah, koye oczqvarnilebi czielinu tiela; i oſtaſce ſamo za beleg, i znamenye.

Vigi Ieremiu na 24. pog. gdi govori. *Vzide lav iz loxnicze ſvoye*. Vſtaſe, i dignu yedan lav iz odra ſvoga, koyi kradeſce, i plegniaſce narode, i uſtaoye gori ſam po ſebi. O Karſte moguchi, ò Iſuſe gliuti, ò lave ſtraſcni, ò lupexu, ò razboyniçe od puta. Pokrade, ſvuçe, i opleni Iſukarſt libo ſvetih Otacz, koi ſpavahu ù gnemu, i kako lav revuchi,

vuchi,dignu Krix,vapijuchi: Navor, na dvor, ò ſuxgni.

TRECHIE potvargenye bi reçeno oçitovanye. Ciuy ſtvar.çudnovatu, àto dà Proroczi buduchi yurve proſclo toliko godiſcta, i toliko,razumeli jeſu ſvcto Vskarſnutje Iſukarſtovo;à yeſt doſti ſcto çuditiſe od nevirnikov, i poganov koi bez zakona niyednoga poznaſce, i razumeſce, da Iſukarſt imaſce uskarſnuti. Vzmi nayparvo uſtarpglivoga Ioba, koyi ne bi Xudijn, ni od puka Boxyega, iliti od kolena Abrahamova, negoli bi od yednoga mieſta po ime Hus, i biaſce çovek pravedan, koyi govori ovako. *Znam da Odkupitegl moy xive, i da ù pokogni dan iz zemglie uskarſnutichiu, i da ù puti moyoy viditichiu Boga Spaſiteglia moga.* Znam veli lob da Odkupitegl moy xive, i da chie uskarnuti na pokogni dán od Zemglie, i ya viditichiu ù puti moyoy moga Spaſiteglia. O priſveti lobe, reczimi kakoti to znadeſc? Odgovara,

vara , po oçitovanyu Boxyemu. Prosvetgliena pamet gnegova ispovieda uskarsnutje nasce, kad govori: *I ù napokògni dan, uskarsnutiebiu iz zemglie, &c.* Ispovieda dachie biti tielesa nasca slavna; i potvargena yest prilika tielom Isukarstovim, kada govori: *I ù puti moyoy viditi ebiu Boga Spasitеglia moga*. Primi ù drugo miesto onoga hudoga, i zloga Proroka Balaama, i çti u knigah Numeri, ili od çisla na 24. pogl. gdi pisano jest: *Onebie kakono lavicza ustati, i kako lav bochieše uspeti, i ispraviti, i nechie pristati dokle ne izyi lov vuka.* Primi napokon , i razumey ono scto govori naucni Platon Filisof. Buduchi on upitan od yednoga Kraglia, koya stvar yest Bog: odgovori ovako . *Deus est circulus rotundus , & dilaceratus* . Bog yest kakono yedan obruç okolçast, okrugao, i iskinut, ali kako nabiyen. Okoye çudnovato govorenye, ù koliko scto govori, Bog yest yedan obruç nabiyen , ili skinut , on

go-

govoraſce od Iſukarſta muçena, i biyena od Xudiov, &c. à ù koliko s&o govori, on yeſt yedan obruç okolçaſt, znamenuye izvarnoſt; yere obruç ondi zavarſciuye, gdi i poçigne: i hote rechi, premdaſe çigniaſce da biaſce umarli, nisc&a magne barzoſe opet povrachiaſce na ſvoy poçerak, to yeſt na xivot; i zato dobro pieva Angeo govorechi, Iſuſa isc&ete? Onye uskarſnuo: yere prilike, Proçanſtva, i ſvaka recenya poganska yeſu iſpugnena i zato govori iſti Iſukarſt ù Luke na napokognem poglavju: Potrebno biaſce da ſe bude iſpuniti piſmo koyeye piſano od mene ù Proroczih, i Pſalmih.

SVARHA

Razmiſcglianij S. Bonaventuræ.

Statutum eſt hominibus ſemel mori. Hebr. 9.

Odluçenoye gliudem yednokrat umrieti.

OD DVOSTRVKE

SMARTI COVIEKA.

SLOGA.

O. FRA PETRA BOGDANA Bakscichia, Custoda Bulgariæ, Reda Male Bratye Svetoga Otcza Franceschka obluxevayuchib.

BOGOGLIVBNOY,
IV ISVKARSTV
vele pogliubglienoy
G. MARII KATICINOY
Bratucedi ſvoyoy, i Kchieri duhovnoy,
Poklon, i milo Pozdravglienye.

PIſcuchi ſveti Paval ſvomu Vçeniku Timotheu, meju oſtaliemi ſvetiemi nauki, koyemu podà, reçe na petomu Poglavju ſvoye parve Kgnighe, ove reçi: *Poſtuy Vdovicze, koye iſtinò Vdovicze yeſu*. Koye reçi premda S. Apoſtol li ſamomu Timotheu onada piſa, nischa magne uçechi gnega, natuçi ù gnemu, i ſvieh oſtaleh. Nemoyſe dakle çuditi, Kchierko moya duhovna, ako po zapoviedi Apoſtola uzhotih ya tebe poschovati, poklonivſci ti ovi moy trudak, koga uçinih ù ovoy sloghi. *Od dvoſtruke ſmarti çovieka*. Yere zmaduchi ya daſi Vdovicza, i iſtinom prava Vdovicza; imajuchi ti izvarſne one krepoſti, koye ù iſtomu mieſtu

S. Pa-

S. Paval skazuye, i broyi: d to yer-
ſi vladala, i vladaſc kuchiu, i çe-
gliad tvoyu vele pomgnivò, i çaſt-
no, kako mi to ſviedoçiti moxe
iſta çegliad, d navlaſc ſtaricza Maj-
ka tvoya koyoy s'tolikom milinō,
i zdravoy, i nemochnoy prigle-
daſc, i sluxiſc; yerſi takoyer met-
nula ſve tvoye uzdanye ù Boga,
dan, i noch naſtojechi na molitvu,
i pokorenye od tiela: i napokon
yer pokleti Bog uze parvoga, i
yedinoga muxa, moguchi, neſiſe
hotiela udati za drugoga; obslu-
xivſci ù tomu oni ſavet koga ù
parvoy Kgnighi Korinthianom
na ſedmomu poglavju iſti Apoſtol
upiſa govorechi: *Xena privеza-
na yeſt zakonom koliko vrieme
mux gnioyni xive. da ako umre
mux gne, oslobodena yeſt: za koga
bochie moxeſe udati, ſamo ù Gcſpo-
dinu. Ali blaxeneyſca bude, ako ta-
ko prebude, po moyem ſavietu.*
Blaxeneyſca zaiſto podloxivſci ſe-
be Bogu ſamomu: i mislechi ſve-
ger: ne kako ima ugoditi muxu,

ne-

negoli kako ima ugoditi Bogu? Imayuchi dakle ti krepoſti te, i oſtale kako to ſvi dobro znayu, koite poznavayu, s'razlogom mogahte poſctovati kako Vdovicza, kakono i poſctuyem ovim çimſam yaki, bududuchi razloxno poſctovati oneh, koyeh Apoſtol poſctovati zapovieda. Ti ſctoſe tebe doſtoyi primi, i zagarli ovi moydarak, i beleg od poſctovanya kakono naydraxu ſtvar, koyu ti moxem za ſada pokloniti: koi premda malahan yeſt, ni nedoſtoyan, negoli vriedan datiſe pokloni nekaga, i laſniye moxeſc proſctati, i na pámeti darxati. Malahan yeſt, aliſe uzdam, da i tebi, i oſtaliem bitichie veoma koriſtan: to yer uzdarxi ono ſcto nemoxemo minuti, uzdarxi, reku, ſmarttieleſnu, i duſcevnu; tieleſnu koyoy itko nemoxe utechi: à duſcevnu, komeumirayu oni koi umirayu bez pokayanya. Ovaye yedna od çetireh napokogneh ſtvarih, od koyeh reçe Mudri: *Vſvakomu dielu tvomu*

uſpo-

uſpomeni tvòya napòkognia, i nikadare nechieſc ſagrieſciti. Tako yeſt Bratuçedo mila, yer ako razmisli çoviek, onada prem, kad napaſtovan kani, i odluçuye ſagreſciti, i Boga, koigachie na ſudgnī dan ſuditi, uvriediti; ako reku, razmisli da uçinivſci greh, i umrevſci ù gnemu bez iſpoviedi, i pokayanya dachie umrieti ne ſamo ſmartyu teleſnom, negoli, i vieçnom, i ù vieke tarpeti muke paklene: nedarxim da yeſt Karſtyanin, akoſe neuſteghne od grieha koga miſcgliaſce uçiniti. Naſtoy ti xiveti kako prava Vdovicza, i napreduy kakoſi poçela sluxiti Iſukarſtu, tèr darxi ſtanovito da nechieſc okuſiti ſmarti vieçne: negoli chieſc primiti plachiu onu ſceſdeſetnu slave nebeske, i ù vieke prebivati ù Rayu ſa ſvetimi Vdoviczami Annom, Proroçiczom, Monikom materom S. Auguſtina, Pavlom Rimliankom, Yelenom Czariczom, materom S. Konſtantina, i naſcom S. Eliſabetom Kragliczóm Vgarskó,

à poſ-

à poslie Koludriczom Tretoga Reda S. O. Franceska, s'oſtaliemi. Bog ſvemoguchi imay ſvarhu tebe oſobitu prigledu, komu te priporuçam.

Iz Rima na 26. Iulia, 1637.

Tvoye Dobrote

Bratuçed, i Otacz dubovni.

O. Fra Petar Bogdan, Kuſtod Bulgarie.

OD DVOSTRVKE
SMARTI COVIEKA

Smart parva.

S Mart, koyaſey' na ſem ſvitu
Ciudnovato uſilila,
I 'pod koſu grozovitu,
Vas ſviet yurve pribitila.
I yeſt toli ſviem oçita,
I ſvakomu prid oçima:
Da nie vechie ſtvar skrovita
Prid ſobomyu ſvaki ima:
Kako boglie ſad uzmogu
Hochiuyu ovdi ukazati,
Nekye slava vechia Bogu,
A nam uzrok grieh plakati.
Grieh bi uzrok da izniçe
V poçalu ſmart nayprije:
Grieh yeſt uzrok da protiçe,
I da ſvuda davi, i bije.
Prigorka yeſt, i neslatka
Svim ſinovom Adamovim;
Nie dobrim je vele slatka,
Kako Piſmo zvoni ovim.

Dobrieh s'Bogom ſyedinuye,
I ù vieçni dvor poſtavglia,
I Rayski im put kazuye,
Gdiſe vieçna radoſt ſpravglia.
A griſcnim ye gliuta ſtrila,
Koya ſobom nalip noſi:
I britki maç, koga ſila
Yaoh greſcnike gliuto koſi.
Dobrim ſveſe s'dobrim vrachia
I ù xivot, i po ſmarti:
Azlieh çeka gorka plachia,
Kaih ù vik bude tarti:
Smartye, kako ſvaki znade,
Nam tziech griha oſtavgliena,
Otacz namyu Adam dade
Baſtinikom od plemena.
Iſtoçnoga radi griha
S'kimſe na ſvit poragiamo
Na ſmart ſvaki od nas diba,
Yer xivechi umiramo.
Hczieni çovik kadſe ragia,
Onda xivit da poçigne,
Nè. neg'onda xivot ſragia,
Yer xivechi mret poçigne.
I od çaſa, ù koyiſe
Na ſvit ovi covik rodi,

Tey

Tey naredbi podloxiſe,
Ku nam parvi Otacz zgodi.
Nitye mochi ubegnuti
Tega ſuda, tey nevoglie,
Tyemſmo uzlom ſvi ſtegnuti,
Tay britki maç ſvih nas koglie.
Stvarye ova ſvim oçita,
I niye laxi nikakove,
I ſvemuye ſvitu odkrita,
I gne ime ſvuda slove.
Ona Kragliem goſpoduye,
I pod nogbe Vlaſti tlaçi:
Ona ſama ſvud voyuye,
I gdi koga bita, ſvlaçi.
Ona Bane, i Herczegbe,
I Knezove, i Vlaſtcl.
Povagliuye pod beteghe
Stare, mlade, ſvake fele.
Ona ſama ſve iſparxi
Naucene, i Razumne,
I ù ſvoyu mrixu darxi
Tako mudre, yak bezumne.
Veletiye yaob britka
Smartna koſa gliudskom rodu,
Strahovita pogub xitka,
Adamovu tuxnu plodu.

Gdigod çovik upiſanu
Gnie priliku uzre oçima,
Koſemuſe s'glave ganu;
I nekiga ſtrah poyima.
Ter uzdiſce na gniu zrechi,
I promiſcglia gorku sčetu,
Koy nemoxe nitko utechi
Kiſe rodi na ſem ſvetu.
Nieſe mocbi od gnie skriti,
Ni na zemgli, ni pod nebom,
I nieſe moch potaiti
Svuda ona ide s'tobom.
Bixat toye ſve za ludu
Yeryuy nechesc igda utech,
I ſvi oni zaman trudu
Ki naſtoye prid gniom ne lech.
Svakomuchie odoliti,
Kada pride ſmartna ſila;
I gnim doli obaliti,
Yerye gliuta gnioyna ſtrila.
Kad navali na çovika
Teſcka nemoch bolexgliva,
Tadye ſmarna tay prilika,
Ka pod nemoch ſebe skriva.
Nemoch ſmartni Poklisarye,
Ku ſmart ſama ſobom traxi,

I gdi

I gdi nemoch pruxi granye,
Smartnu ſvarbu ſvak tu kaxi.
Kad navali ſardoboglia
Na çovika, al groznicza,
Pritiſnega ſva zla voglia,
Oſtanumu blida licza.
Na vrimena kuga, i reſt
I tropika ſas grozniczom,
I od glave gliuta boleſt,
I bodexi ſas kaſcgliczom,
Gutta ù nogah, ſvrab pod koxom,
Pokoſticza, i V logbe,
Boleſt zubna yadnom tuxbom,
I boleſti drugbe mnogbe.
Kadſe vidi ù nevoglie,
I ù ſtrahu tuxni çovik,
Gdiga ſmartno nemoch koglie;
Suproch kayoy neima lik.
Obrachiaſe, i obzira
Xedabiga tko pomogal,
Na rodyake oçi upira,
Dabi koga vidit mogal.
Xednim glavu ù skut skriva,
A drugomu ruku daye,
Milu mayku pak zaziva,
Primeſtayuch ſvud uzglavye.

A kadaga ſmartna ſila
Vech yakoſtyu pridobiye,
Koyagaye priklopila,
Tad vech onda nezna gdiye.
Niti çuye oko ſebe
Priatcglie, ni Rodyake,
Od priteſcke ſmarti zebe,
Yerye velmi ſile yake.
Plaçe otacz, plaçe màti,
Plaçu kchieri, i ſinovi,
Nemogomu pomoch dati
Suproch ſmarti kaga lovi.
Oko gnega ſtav gledayu,
I plaçuchi, i xalechi,
A otetga moch nemayu,
Niti mogu yoſc botechi.
Yereſiuga obkolili
Sa ſve ſtrane ſmartne boli,
I zamçiczu poſtavili,
V koyuchie paſti doli.
Onda blago nechie pomoch,
Ni imanye ſega ſvita,
Tu ſinovi nemogu doch,
Ni bogaſtva imenita.
Priategli, tuxna xena,
Drobna diecza ſtav gledayu;
I dru-

I druxina ubigliena,
Yaob al pomoch ſvi nedayu.
Neg' ſam çovek, ki umira
Obrachi aſe na ſve ſtrane,
A uzgoru oçi upira,
Date tuxni ſtrah ubvane.
Duſca bocbie da izide,
I skupgliaſe ſa ſve ſtrane;
Yeryoy ſmartni konacz pride,
Daſe s'tilom vech raſtane.
A izlazech yoſcbi btila
Da zayedno pribivayu,
Alye priſcla ſmart nemila,
Nechie daſe zabavgliayu.
Nego bocbie da raſtavi
Duſiiu s'tilom ſvakoyako.
A to nami yaob pripravi
Adam, çimè zgreſci opako.
Kada davno yoſc ù Rayu.
V ze vochku zapriçenu:
Ter oſtavi nas ù vayu,
Poslusſtavſci ludu Xenu.
Ter bi uzrok od nevoglie,
I od ſmarti prike, i bude,
Radi çeſa ſmart nas koglie,
I klaticbie dok' ſvit bude.

Dru-

Druga ſmart.

Nè ſamo dabi uzrok
Nam od ſmarti on telovne,
Nego yoſte yadovit skok
Pridade nam, i dubovne.
Yerye malo ſtrahovita
Smart tileſna ku noſimo,
Koya namye taç odkrita,
Ku ſoçima ſvegb vidimo.
Yer oruxye koy vidimo
Magniu ranu nami daye;
Kako ù ſvetih kgnigah çtimo,
Gargur ſveti ſvedokuye.
Nego ono ſcto neznamo
Scto ima bit ù napridak,
Na ſud Boxij ki çekamo
Koyichie bit vele bridak.
Gdiſe griſcni oſugiuyu,
I ù viçne muke odbode,
Gdiſe drugom ſmartyu truyu,
Odkle vechie neizbode.
Tay' ſmart, vegliu, gliuto gorka,
Koya nami duſciu gubi,
Taye, i Bogu vele marska
Yer gniegovu voglin grubi.

Ta smart straſcno ſuxgne vodi
Okovane, i ſvezane,
Ona Pakao ſc'gnima brodi,
I propaſne dogne ſtrane.
Tay ſmart paklen ogagn ſliçe,
Gdiſe griſcni parxe, i vare,
Gdi kakono zmije czviçe,
Ki Pokoru malo mare.
Gdi Lucifer ſam Obole
Davi, muçi, i razdira.
Nedava im mira ikole,
Gdiye ſtado bez Paſtira.
Azmodeo bez miloſti
Gdi Bludnike plamom gori
V tavniczab, ù tminoſti
Peçe, vari, dxvi, mori.
Gdi Satanas gliutim tirom
Neuſtarpglive gliuto davi,
Neoſtavglia ih nigda s'mirom
Sveg'im nove muke pravi.
Gdi Belſegor Sladokuſe
Sarxbom Boxyom zakuſuye,
Ku nevoglni kad okuſe
Xeſtoko ih varlo truye.
Gdi Belzebub gliut, i ſardit
Zavidglive nenavidi,

Na-

Nastoyi gnih gliuto satrit
Nad gnimise sveger yidi
A Bemota od lienosti
Lienih vaglia, i satira
Gdisu dusce ù grusnosti,
Odkle viçni plam izvira.
Gdi Lakomcze sve Mamona
Voggneni sinxir stavglia;
S'Kamatniczi, yaob' gdi ona
Pech paklena gnima vaglia.
Ovaye smart yaob ruxna,
I gorçine svake puna,
Ovaye smart velmi tuxna
I gresnikom yadna kruna.
Od koye ti Gospodine
Ki ù Troystvu sam pribivasc,
Ne day da nas tko poghine
Za milosczhiu koyu imasc,
Kom grisnike k'sebi primasc.

SVARHA.

354

354

BSB Bayerische StaatsBibliothek
MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Bogdan, Petăr,

Meditationes S. Bonaventurae, to yest Bogoliubna razmiscglianya

Roma 1638

P.lat. 395
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10742921-1